

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Εγκύκλιος υπ' αριθμ. 19 για τη διενέργεια των εκλογών της
7^{ης} Νοεμβρίου 2010 για την ανάδειξη

ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΤΑ
Αύγουστος 2010

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΤΑ

Αριθμ. Πρωτ.:48649/26-8-2010

Αριθμ. Εγκυκλίου:19

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΝΕΩΝ ΟΡΩΝ	8
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΕΚΛΟΓΕΣ ΓΙΑ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'	11
ΕΚΛΟΓΕΣ – ΕΚΛΟΓΕΙΣ – ΕΚΛΟΓΙΜΟΙ.....	11
1. Χρόνος διενέργειας των εκλογών	11
2. Εκλογείς και Εκλόγιμοι	11
2.1 Εκλογικό δικαίωμα	11
2.2 Εκλογείς.....	12
2.3 Άσκηση εκλογικού δικαιώματος	12
2.4 Εκλόγιμοι	13
2.4.1 Μεταδημότευση υποψηφίων	13
3. Κωλύματα εκλογιμότητας	14
4. Ασυμβίβαστα	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'	20
ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΕΣ - ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	20
1. Υποψηφιότητες.....	20
1.1 Υποψήφιοι	20
1.2 Ποσόστωση υποψηφίων από τα δύο φύλα	22
2. Κατάρτιση συνδυασμών	22
2.1 Δικαιολογητικά για τη Δήλωση Συνδυασμού Περιφέρειας	23
2.2 Υποβολή δήλωσης κατάρτισης Συνδυασμού	23
2.3 Συμπληρωματική δήλωση συνδυασμού	24
2.4 Παραίτηση – θάνατος υποψηφίου	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'	25
ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ	25
1. Ανακήρυξη	25
2. Κοινοποίηση	25
3. Δικαιώματα του συνδυασμού	26
4. Υποχρεώσεις υπηρεσιών	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'	28
ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΑ.....	28
1. Γενικά	28
2. Περιεχόμενο Ψηφοδελτίων	28
3. Σταυροί προτίμησης.....	28
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	30
ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	30
1. Κατανομή εδρών περιφερειακού συμβουλίου σε περίπτωση ανάδειξης επιτυχόντος συνδυασμού από την πρώτη Κυριακή	31
1.2 Κατανομή εδρών περιφερειακού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια	34
2. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ	35
3. Επανάληψη της ψηφοφορίας	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'	38
ΤΑΚΤΙΚΟΙ-ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	38
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ.....	39
ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ.....	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'	39
ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ- ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΕΚΛΟΓΗΣ.....	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'	40
ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ.....	40
1. Δικαίωμα ένστασης και περιεχόμενο αυτής	41
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	48
1. ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	48
3. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	60
1. Ν. 3852/ 2010	60
2. Ν. 2717/1999	82
3. ΠΔ 30/1996 (Α' 21)	91
4. ΥΑ 46524/ 13.8.2010	94

4. ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ..... 101

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δομική και λειτουργική επαναθεμελίωση της νέας διοικητικής μεταρρύθμισης, όπως αυτή διαμορφώνεται με τις διατάξεις του Ν. 3852/ 2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης- Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87), η θεσμοθέτηση της περιφερειακής αυτοδιοίκησης με τη συγκρότηση ισχυρών αυτοδιοικούμενων περιφερειών με έντονα αναπτυξιακό ρόλο αποτελεί ένα τολμηρό εγχείρημα, αλλά και μια μεγάλη ευκαιρία για τις τοπικές κοινωνίες της χώρας μας.

Η ανάδειξη νέων περιφερειακών αρχών ικανών να ανταποκριθούν στις νέες αυξημένες ανάγκες σχεδιασμού και υλοποίησης πολιτικών σε περιφερειακό επίπεδο αποτελεί κρίσιμο γεγονός για την πορεία εφαρμογής και υλοποίησης των αναπτυξιακών πολιτικών των περιφερειών.

Για το λόγο αυτό καθίσταται αναγκαία η άμεση και πλήρης ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων στην εκλογική διαδικασία φορέων.

Με την εγκύκλιο αυτή γίνεται μια προσπάθεια να δοθούν όλες οι απαραίτητες διευκρινίσεις με τον κατά το δυνατόν απλούστερο και συστηματικότερο τρόπο. Αυτό καθιστά αναγκαία και την παράθεση Παραρτήματος, στο οποίο, εκτός από Πίνακα με τις κρίσιμες προθεσμίες και τη συναφή νομοθεσία, περιλαμβάνονται παραδείγματα εξαγωγής αποτελεσμάτων για πολλές πιθανές περιπτώσεις στις εκλογικές αναμετρήσεις.

Οι εκλογές για την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών θα γίνουν την Κυριακή 7 Νοεμβρίου 2010¹ και οι επαναληπτικές, όπου χρειαστεί, την επόμενη Κυριακή, 14 Νοεμβρίου 2010², μαζί με τις εκλογές για την ανάδειξη των δημοτικών αρχών.

Οι εκλογές αυτές έχουν ξεχωριστή σημασία, επειδή εφαρμόζονται για πρώτη φορά οι διατάξεις του Ν. 3852/2010. Οι αλλαγές που επέρχονται στην εκλογική διαδικασία παρουσιάζονται αναλυτικά στα κεφάλαια που ακολουθούν. Επιγραμματικά οι βασικές αλλαγές που επιφέρει ο «Καλλικράτης» στο εκλογικό σύστημα συνοψίζονται στα εξής:

- Μειώνεται το ηλικιακό όριο εκλογιμότητας από το 21ο έτος στο 18ο έτος για θέσεις περιφερειακών συμβούλων
- Επαναφέρεται η ρύθμιση που απαιτεί ποσοστό μεγαλύτερο του πενήντα τοις εκατό (50%+1) του συνόλου των εγκύρων ψήφων για την ανάδειξη του επιτυχόντος συνδυασμού
- Η ανάδειξη των περιφερειακών συμβούλων πραγματοποιείται από εκλογικές περιφέρειες που αντιστοιχούν στις περιφερειακές ενότητες, προκειμένου να διατηρηθεί ακέραια η σύνδεση των νέων αυτοδιοικητικών μονάδων με τις τοπικές κοινωνίες. Κάθε εκλογική περιφέρεια θα αντιπροσωπεύεται οπωσδήποτε με τρεις (3) έδρες στο περιφερειακό συμβούλιο.
- Περιφερειακές ενότητες αποτελούν τα διοικητικά όρια των καταργούμενων:
  - ο Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων,
  - ο Νομαρχιακών Διαμερισμάτων,
  - ο πρώην νησιωτικών επαρχιών και
  - ο αποκεντρωμένων μονάδων της Νομαρχίας Αθηνών.
- Προβλέπεται ότι η διαπίστωση των ασυμβιβάστων ιδιοτήτων των αιρετών θα γίνεται με δικαστική απόφαση κατόπιν ενστάσεως και όχι με διοικητική πράξη του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης (νυν Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας).
- Εισάγεται ασυμβίβαστο αιρετού και οικονομικής οφειλής του στην οικεία Περιφέρεια, κατά αντιστοιχία της ρύθμισης για τους Δήμους.

1 Άρθρο 114, παρ. 2 και 9, παρ. 5 του Ν. 3852/ 2010

2 Άρθρο 139 του Ν. 3852/ 2010

- Ορίζεται η αναστολή κάθε επαγγελματικής δραστηριότητας του περιφερειάρχη και λαμβάνεται μέριμνα για την καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών του από την οικεία περιφέρεια με επιβάρυνση του προϋπολογισμού της.
- Καθιερώνεται η δυνατότητα άσκησης μίας και μοναδικής ένστασης, η οποία στρέφεται κατά της απόφασης του πολυμελούς Πρωτοδικείου, με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες συνδυασμοί και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί.

Σημειώνεται ότι με το Ν. 3852/ 2010 επέρχονται και οι ακόλουθες σημαντικές καινοτομίες στην εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη των αιρετών αρχών των Περιφερειών, οι οποίες, όμως, δεν τυγχάνουν εφαρμογής στις επικείμενες εκλογές του Νοεμβρίου 2010:

Με αυτούς:

- Επιμηκύνεται κατά ένα (1) έτος η θητεία των περιφερειακών αρχών σε σχέση με αυτή των νομαρχιακών αρχών. Κατά συνέπεια η διάρκεια της περιφερειακής περιόδου ορίζεται εφεξής σε πέντε (5) έτη.
- Η εκλογή των αρχών των περιφερειών γίνεται την ίδια ημέρα κατά την οποία διενεργείται η ψηφοφορία για την εκλογή των Ελλήνων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και για την ανάδειξη των αιρετών των Δήμων και στα ίδια εκλογικά τμήματα. Η εγκατάσταση των αρχών που έχουν εκλεγεί γίνεται την 1η Σεπτεμβρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών, ενώ η θητεία τους λήγει την 31η Αυγούστου του πέμπτου έτους.
- Εξορθολογίζονται τα προβλεπόμενα κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα θέσης των αιρετών των Περιφερειών. Ειδικότερα, προς αυτόν το σκοπό, εισάγονται οι εξής νομοθετικές μεταβολές ως προς τις εκλογές των δευτεροβάθμιων Ο.Τ.Α.:

α) Επεκτείνεται το κώλυμα και αντίστοιχα το ασυμβίβαστο στους προέδρους διοικητικών συμβουλίων νομικών προσώπων (με εξαίρεση τα ιδρύματα), οι οποίοι δεν είναι αιρετοί, και στους διευθύνοντες και εντεταλμένους συμβούλους, καθώς επίσης και στους προϊσταμένους υπηρεσιακών μονάδων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου των περιφερειών.

β) Ορίζεται ότι το κώλυμα εκλογιμότητας για τους γενικούς διευθυντές και διευθυντές του δημοσίου, των δήμων και των περιφερειών, των ΝΠΔΔ, των κρατικών ΝΠΙΔ, των δημοσίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το δημόσιο, με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, υφίσταται κατά το δεκαοκτάμηνο πριν από τη διενέργεια των εκλογών. Το κώλυμα αυτό επεκτείνεται και στους διοικητές, υποδιοικητές, προέδρους διοικητικών συμβουλίων, διευθύνοντες ή εντεταλμένους συμβούλους των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, των δημοσίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος.

Σημειώνεται ότι ειδικά για τις περιφερειακές εκλογές του Νοεμβρίου 2010, καθώς και για την περιφερειακή περίοδο του 2011- 2014, θα ισχύσουν τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα του άρθρου 21 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (ΠΔ 30/ 1996, Α' 21), όπως ισχύει, κατ' αντιστοιχία προς τις υφιστάμενες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και Νομαρχιακά Διαμερίσματα.

Σημειώνεται ότι για όλες τις περιπτώσεις ως πληθυσμός κάθε εκλογικής περιφέρειας νοείται ο πραγματικός πληθυσμός³ της γενικής απογραφής πληθυσμού του Κράτους της 18ης Μαρτίου 2001, όπως αυτή κυρώθηκε με την υπ' αριθμ. 6821/ Γ5- 908/ 2002 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας & Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης (Β' 715).

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 134, παρ. 5 του Ν. 3852/ 2010 για τις περιφερειακές εκλογές του έτους 2010 όπου αναφέρεται στις διατάξεις του Ν. 3852/ 2010 ο περιφερειάρχης νοείται ο νομάρχης στη διοικητική περιφέρεια του οποίου ανήκει ο συγκεκριμένος δήμος και

όπου αναφέρεται ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης νοείται ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, στη διοικητική περιφέρεια του οποίου ανήκει ο συγκεκριμένος δήμος.

Επιπρόσθετα, αρμόδιο δικαστήριο είναι το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της περιφέρειας και το Πρωτοδικείο Αθηνών είναι αρμόδιο δικαστήριο για την Περιφέρεια Αττικής.

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 134, παρ. 1 του Ν. 3852/ 2010 οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών εφαρμόζονται αναλόγως και κατά τη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών, για όσα θέματα δεν υφίσταται ειδική πρόβλεψη στις ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

Για πληροφορίες και διευκρινίσεις σχετικά με τα θέματα που αναπτύσσονται στην παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να απευθύνεστε στους κατωτέρω υπαλλήλους της Δ/σης Οργάνωσης και Λειτουργίας ΟΤΑ:

ΟΝΟΜΑ	ΘΕΣΗ	ΤΗΛ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Κωνσταντίνο Ευσταθίου	Αν. Προϊστάμενος του Τμήματος	213-1364026
Κίμων Σιδηρόπουλο	Εισηγητής	213-1364321
Ματίνα Ντιντιούμη	Εισηγήτρια	213-1364378
Αγγελική Παπάζογλου	Εισηγήτρια	213-1364342
Γρηγ. Γεωργανέ	Εισηγητής	213-1364395
Ζέτα Λατσούδη	Εισηγήτρια	213-1364390
Μαρία Σαπέλα	Εισηγήτρια	213-1364391
Βιβή Γεωργακοπούλου	Εισηγήτρια	213-1364337

Την παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε στον ιστοτόπο του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης: [www. ypes.gr/](http://www.ypes.gr/) εκλογές/ δημοτικές και περιφερειακές εκλογές/ περιφερειακές εκλογές

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΝΕΩΝ ΟΡΩΝ

Αντιπεριφερειάρχης: ο άμεσα εκλεγόμενος, μαζί με τον περιφερειάρχη, εκπρόσωπος της κάθε περιφερειακής ενότητας, εκτός των περιφερειών Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, ο οποίος εκπροσωπεί τους αντίστοιχους νομούς.

Εκλογικές περιφέρειες: Με τις διατάξεις του Ν. 3852/ 2010 εισάγεται η έννοια της εκλογικής περιφέρειας στις περιφερειακές εκλογές. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 135 του ίδιου νόμου εκλογικές περιφέρειες αποτελούν οι περιφερειακές ενότητες, οι οποίες συστήνονται με το άρθρο 3 του Ν. 3852/ 2010.

Πληθυσμός: Όπου στις διατάξεις του Ν. 3852/ 2010, και επομένως, και σε αυτές που αναφέρονται στην εκλογική διαδικασία, γίνεται αναφορά στον πληθυσμό νοείται ο πραγματικός πληθυσμός της γενικής απογραφής πληθυσμού του Κράτους της 18ης Μαρτίου 2001, όπως αυτή κυρώθηκε με την υπ' αριθμ. 6821/ Γ5- 908/ 2002 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας & Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης (Β' 715).

Σταυροδοσία: Με τη σταυροδοσία ο πολίτης εκφράζει την προτίμησή του προς έναν υποψήφιο περιφερειακό σύμβουλο στις εκλογικές περιφέρειες όπου εκλέγονται έως 3 περιφερειακοί σύμβουλοι, προς έναν ή δύο υποψηφίους συμβούλους στις εκλογικές περιφέρειες όπου εκλέγονται από 4 έως και 7 περιφερειακοί σύμβουλοι, προς έναν ή δύο ή τρεις υποψηφίους συμβούλους στις εκλογικές περιφέρειες όπου εκλέγονται από 8 έως και 12 περιφερειακοί σύμβουλοι και προς έναν ή δύο ή τρεις ή τέσσερις υποψηφίους συμβούλους στις εκλογικές περιφέρειες όπου εκλέγονται περισσότεροι από 12 περιφερειακοί σύμβουλοι.

Περιφερειακές ενότητες: Οι περιφερειακές ενότητες σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 135 του Ν. 3852/ 2010 και άρθρο 18, παρ. 10 του Ν. 3870/ 2010 είναι οι εξής:

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Δράμας
	Έβρου
	Καβάλας
	Θάσου
	Ξάνθης
	Ροδόπης
Κεντρικής Μακεδονίας	Ημαθίας
	Θεσσαλονίκης
	Κιλκίς
	Πιερίας
	Πέλλας
	Σερρών
	Χαλκιδικής
Δυτικής Μακεδονίας	Γρεβενών
	Καστοριάς
	Κοζάνης
Ηπείρου	Φλώρινας
	Άρτας
	Θεσπρωτίας
	Ιωαννίνων
	Πρεβέζης

Θεσσαλίας	Καρδίτσας
	Λάρισας
	Μαγνησίας
	Σποράδων
	Τρικάλων
Ιονίων Νήσων	Ζακύνθου
	Κέρκυρας
	Κεφαλληνίας
	Λευκάδας
	Ιθάκης
Δυτικής Ελλάδας	Αιτωλοακρνανίας
	Αχαΐας
	Ηλείας
Στερεάς Ελλάδας	Βοιωτίας
	Ευβοίας
	Ευρυτανίας
	Φθιώτιδος
	Φωκίδας
Αττικής	Κεντρικός Τομέας Αθηνών
	Νότιος Τομέας Αθηνών
	Βόρειος Τομέας Αθηνών
	Δυτικός Τομέας Αθηνών
	Πειραιώς
	Νήσων
	Δυτικής Αττικής
	Ανατολικής Αττικής
Πελοποννήσου	Αργολίδας
	Αρκαδίας
	Κορινθίας
	Λακωνίας
	Μεσσηνίας
Βορείου Αιγαίου	Λέσβου
	Λήμνου
	Χίου
	Σάμου
	Ικαρίας
Νοτίου Αιγαίου	Κω
	Καρπάθου
	Καλύμνου
	Ρόδου
	Σύρου
	Κέας- Κύθνου
	Μήλου
	Πάρου
	Νάξου
	Τήνου
	Μυκόνου
	Άνδρου

	Θήρας
Κρήτης	Ηρακλείου
	Λασιθίου
	Ρεθύμνου
	Χανίων

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΕΚΛΟΓΕΣ ΓΙΑ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΚΛΟΓΕΣ – ΕΚΛΟΓΕΙΣ – ΕΚΛΟΓΙΜΟΙ

1. Χρόνος διενέργειας των εκλογών

Οι εκλογές για την ανάδειξη των πρώτων περιφερειακών αρχών της περιφερειακής περιόδου που αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου 2011 και λήγει την 31^η Αυγούστου 2014⁴ θα γίνουν την Κυριακή 7 Νοεμβρίου 2010. Για την προκήρυξη των εκλογών αυτών δεν απαιτείται ιδιαίτερη πράξη προκήρυξης, αφού η ημερομηνία διενέργειάς τους ορίζεται ρητά με τα άρθρα 114, παρ. 2 και 9, παρ. 5 του Ν. 3852/ 2010. Οι εκλογές θα διεξαχθούν ταυτόχρονα με τις δημοτικές εκλογές, στα ίδια εκλογικά τμήματα, με τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές και τους ίδιους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και έφορου αντιπροσώπων, αλλά η ψηφοφορία διενεργείται σε διαφορετικές κάλπες.⁵

Στις εκλογές αυτές η ψηφοφορία διεξάγεται για την ανάδειξη:

- Περιφερειάρχων,
- Αντιπεριφερειάρχων και
- περιφερειακών συμβούλων

Η ψηφοφορία θα αρχίσει την 7η πρωινή και θα λήξει την 7η βραδινή ώρα της ίδιας ημέρας⁶. Σε περίπτωση επανάληψης της ψηφοφορίας, αυτή θα διεξαχθεί την επόμενη Κυριακή 14 Νοεμβρίου 2010, με ίδια ώρα έναρξης και λήξης⁷. Αν κατά την ημέρα διενέργειας των περιφερειακών εκλογών σε ένα ή περισσότερα εκλογικά τμήματα δεν διεξαχθεί η ψηφοφορία, αυτή θα γίνει την Τετάρτη 10 Νοεμβρίου 2010⁸.

2. Εκλογείς και Εκλόγιμοι

2.1 Εκλογικό δικαίωμα

Δικαίωμα ψήφου στις περιφερειακές εκλογές **έχουν** όλοι οι δημότες του Δήμου ή της Κοινότητας της οικείας περιφέρειας, οι οποίοι σωρευτικά ⁹:

- έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους, δηλαδή έχουν γεννηθεί μέχρι και την 31.12.1992
- είναι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο Δήμου ή Κοινότητας των περιφερειακών ενότητων¹⁰ και

⁴ Άρθρα 114, παρ. 3 και 5 και 9, παρ. 5 του Ν. 3852/ 2010

⁵ Άρθρο 134, παρ. 3 του Ν. 3852/ 2010

⁶ Άρθρο 132 Ν. 3852/2010

⁷ Άρθρο 139 του Ν. 3852/ 2010

⁸ Άρθρο 133 Ν. 3852/2010

⁹ Άρθρο 116 Ν. 3852/2010

¹⁰ Η καθόλου διαδικασία κατάρτισης των εκλογικών καταλόγων, περιλαμβανομένης και εκείνης της καταχώρισης μεταβολών, διαγραφών, καθώς και της τακτής, ανά δήμινο, αναθεώρησής τους, οριοθετείται στο ΠΔ 96/ 2007 (Α΄ 116), που εμπεριέχει τη νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών (άρθρα 7 έως και 26). Σημειώνεται ότι κατά τη ρητή πρόβλεψη του άρθρου 116, παρ. 1 του Ν. 3852/ 2010 οι εκλογικοί κατάλογοι που ισχύουν για την εκλογή βουλευτών ισχύουν και για την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών.

- δεν έχουν στερηθεί το εκλογικό δικαίωμα.

Δεν έχουν δικαίωμα ψήφου στις περιφερειακές εκλογές όσοι Έλληνες πολίτες έχουν στερηθεί το εκλογικό δικαίωμα, δηλαδή όσοι βρίσκονται σε πλήρη στερητική δικαστική συμπαράσταση¹¹ και όσοι στερήθηκαν το δικαίωμα αυτό λόγω αμετάκλητης ποινικής καταδίκης για κάποιο από τα εγκλήματα που περιέχονται στον Ποινικό¹² και Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα¹³, και εφόσον η στέρηση αυτή υφίσταται κατά το χρόνο διεξαγωγής των εκλογών.

Επισημαίνεται ότι οι εγγεγραμμένοι στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους για την ανάδειξη των δημοτικών αρχών πολίτες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι ομογενείς και οι νομίμως διαμένοντες υπήκοοι τρίτων χωρών δεν έχουν εκλογικό δικαίωμα για την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών.

2.2 Εκλογείς

Ειδικότερα, σε καθεμιά από τις παρακάτω περιπτώσεις ανάδειξης των αρχών των περιφερειών, ψηφίζουν:

- **για Περιφερειάρχη: όλοι** οι δημότες εκλογείς, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους των δήμων και κοινοτήτων της περιφέρειας.
- **για Αντιπεριφερειάρχη: όλοι** οι δημότες εκλογείς, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους των δήμων και κοινοτήτων του νομού. Ειδικά για την Περιφέρεια Αττικής οι εγγεγραμμένοι στους δήμους και τις κοινότητες των περιφερειακών ενοτήτων.
- **για περιφερειακούς συμβούλους: όλοι** οι δημότες εκλογείς, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους των δήμων και κοινοτήτων της εκλογικής περιφέρειας.

2.3 Άσκηση εκλογικού δικαιώματος

Η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι υποχρεωτική. Από την υποχρέωση αυτή εξαιρούνται¹⁴:

- Οι κάτοικοι του εξωτερικού
- Όσοι έχουν υπερβεί το 70ό έτος της ηλικίας τους
- Όσοι διαμένουν την ημέρα της ψηφοφορίας σε απόσταση μεγαλύτερη από 200 χιλιόμετρα από το εκλογικό τμήμα όπου ψηφίζουν¹⁵.

Διευκρινίζεται ότι στις περιφερειακές εκλογές δεν συντάσσονται ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι για τους κρατούμενους¹⁶ και τους ναυτικούς¹⁷.

Επίσης, στις εκλογές αυτές οι **ετεροδημότες** ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα μόνο στο Δήμο ή την Κοινότητα, στους εκλογικούς καταλόγους των οποίων είναι εγγεγραμμένοι, και όχι

11 Άρθρα 1666 έως και 1688 ΑΚ

12 Άρθρα 59 έως και 66, παρ. 3 του Ποινικού Κώδικα

13 Άρθρο 7, παρ. 1β του Ν. 2287/1995 (Α' 20)

14 Άρθρο 116, παρ. 2 του Ν. 3852/2010

15 Σχετική η υπ' αριθμ. 39959/16.7.2010 εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία είναι διαθέσιμη στον ιστοτόπο: www.ypes.gr

16 Σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του Σωφρονιστικού Κώδικα (Ν. 2776/1999, Α' 291) οι κρατούμενοι ψηφίζουν μόνο κατά τις βουλευτικές εκλογές και τις εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων Ευρωβουλευτών

17 Σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 10 του Ν. 2623/1998 (Α' 139), οι ναυτικοί ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα στις βουλευτικές εκλογές, στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τα δημοψηφίσματα.

στον τόπο διαμονής τους όπως προκύπτει από το άρθρο 2 παρ. 1 του Ν. 3146/2003 (Α' 125).¹⁸

Οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 106 του ΠΔ 96/ 2007 (Α' 116) «Κωδικοποίηση νομοθεσίας για την εκλογή Βουλευτών», για τη χορήγηση ειδικής άδειας απουσίας για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος εφαρμόζονται και στις εκλογές των περιφερειακών αρχών¹⁹. Οι ίδιες αυτές διατάξεις ισχύουν και για τους δημοσίους υπαλλήλους²⁰.

2.4 Εκλόγιμοι

α. Για το αξίωμα του *περιφερειάρχη* και αντιπεριφερειάρχη έχουν δικαίωμα να εκλεγούν όλοι οι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο Δήμου ή Κοινότητας της οικείας περιφέρειας, οι οποίοι:

- έχουν την **ικανότητα του εκλέγειν**²¹
- έχουν συμπληρώσει το **21ο** έτος της ηλικίας τους²² κατά την ημέρα διενέργειας των εκλογών, δηλαδή έχουν γεννηθεί μέχρι τις 6.11.1989

β. Για το αξίωμα του *περιφερειακού συμβούλου*²³ έχουν δικαίωμα να εκλεγούν όλοι οι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο Δήμου ή Κοινότητας της οικείας περιφέρειας, οι οποίοι:

- έχουν την **ικανότητα του εκλέγειν**
- έχουν συμπληρώσει το **18ο** έτος της ηλικίας τους κατά την ημέρα διενέργειας των εκλογών, δηλαδή έχουν γεννηθεί μέχρι τις 6.11.1992.

2.4.1 Μεταδημότευση υποψηφίων

Στους υποψήφιους **Περιφερειάρχες, Αντιπεριφερειάρχες και περιφερειακούς συμβούλους που δεν είναι δημότες Δήμου ή Κοινότητας της περιφέρειας**, όπου

18 Άρθρο 2, παρ. 1 του Ν. 3146/ 2003: «Οι εκλογείς που διαμένουν σε δήμο ή κοινότητα άλλης εκλογικής περιφέρειας από εκείνη, στους εκλογικούς καταλόγους της οποίας είναι εγγεγραμμένοι, αποκαλούνται στο εξής "ετεροδημότες" και μπορούν να ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα κατά τις γενικές βουλευτικές εκλογές, τις εκλογές για την ανάδειξη αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα δημοψηφίσματα στον τόπο διαμονής τους».

19 Άρθρο 106, ΠΔ 86/ 2007: «1. Απαγορεύεται η χορήγηση κάθε κανονικής άδειας απουσίας σε τακτικούς δημοσίους υπαλλήλους, στρατιωτικούς γενικά και τακτικούς υπαλλήλους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στο διάστημα που μεσολαβεί από την προκήρυξη των εκλογών μέχρι και την ημέρα της ψηφοφορίας. Οι άδειες που τυχόν χορηγήθηκαν πριν από την προκήρυξη των εκλογών ανακαλούνται αυτοδικαίως χωρίς να απαιτείται η έκδοση απόφασης της αρμόδιας αρχής και τα πρόσωπα που έχουν αυτές τις άδειες είναι υποχρεωμένα να βρεθούν στις θέσεις τους χωρίς οποιαδήποτε ειδοποίηση.

2. Σε περίπτωση κατεπείγουσας ανάγκης μπορεί να χορηγηθεί άδεια σε δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους και στρατιωτικούς γενικά, ύστερα από προηγούμενη έγκριση του αρμόδιου Υπουργού ή εξουσιοδοτημένου απ' αυτόν οργάνου. Σε τακτικούς υπαλλήλους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης η άδεια αυτή χορηγείται ύστερα από έγκριση του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

3. Στους τακτικούς υπαλλήλους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου χορηγείται από την αρμόδια προϊσταμένη αρχή, ύστερα από εκτίμηση των υπηρεσιακών αναγκών κατά την ημέρα της εκλογής, ειδική άδεια απουσίας, που καλύπτει τον απολύτως αναγκαίο χρόνο για τη μετάβαση τους στον τόπο άσκησης του εκλογικού τους δικαιώματος και την επιστροφή τους απ' αυτόν. Ο χρόνος της άδειας αυτής δεν συνυπολογίζεται στο χρόνο της κανονικής άδειας που δικαιούνται οι υπάλληλοι αυτοί, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

Με την ίδια διαδικασία και προϋποθέσεις είναι δυνατό να χορηγείται ειδική άδεια απουσίας με αποδοχές στο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου του δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και στο προσωπικό των υπόλοιπων νομικών προσώπων του δημοσίου τομέα οποιασδήποτε κατηγορίας κλάδου και σχέσης εργασίας.

4. Αυτά που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο μπορεί να εφαρμοστούν ανάλογα και για το προσωπικό των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα. Τα σχετικά με την εφαρμογή της παραγράφου αυτής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας.»

20 Άρθρο 31 παρ. 2 ΚΝΑ

21 Βλ. ανωτέρω στην ενότητα 2.1.

22 Η απόδειξη της ηλικίας με υπεύθυνη δήλωση, κατ' εφαρμογή του άρθρου 3, παρ. 5 του Ν. 2690/ 1999 (Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, Α' 45) είναι δυνατή, μόνο εφόσον η ηλικία δεν αποδεικνύεται από το δελτίο αστυνομικής ταυτότητας, τη ληξιαρχική πράξη γέννησης ή από το μητρώο αρρένων ή το δημοτολόγιο.

23 Άρθρο 116 παρ. 2 Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87)

ενδιαφέρονται να εκλεγούν, δίδεται η δυνατότητα μεταδημότευσης προκειμένου να θέσουν υποψηφιότητα σε αυτές, χωρίς τη συνδρομή της προϋπόθεσης της διετούς κατοικίας.²⁴

Όσοι ενδιαφέρονται να μεταδημοτεύσουν με τις διατάξεις αυτές οφείλουν να υποβάλουν αίτηση για μεταδημότευση σε δήμο ή κοινότητα της περιφέρειας από την **1^η Αυγούστου 2010** μέχρι και την προηγούμενη της κατάθεσης στο αρμόδιο δικαστήριο της δήλωσης κατάρτισης των συνδυασμών, δηλ. μέχρι την 12^η ώρα βραδυνή της **17^{ης} Οκτωβρίου 2010**.²⁵ Σε όσες, όμως, περιπτώσεις η διαδικασία της μεταδημότευσης περαιωθεί μετά την **31^η Αυγούστου 2010**, που είναι η τελευταία ημέρα της Δ' αναθεώρησης των εκλογικών καταλόγων, στους οποίους θα έχουν περιληφθεί όλες οι μεταβολές (μεταδημοτεύσεις κλπ.) που έγιναν μέχρι την ημερομηνία αυτή και βάσει των οποίων θα διενεργηθούν οι εκλογές της 7^{ης} Νοεμβρίου 2010, ο υποψήφιος δεν θα μπορεί να ψηφίσει στην περιφέρεια όπου θέτει υποψηφιότητα²⁶. Εννοείται ότι θα μπορεί να ψηφίσει για την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών στο Δήμο ή την Κοινότητα όπου ήταν δημότης μέχρι την 31η Αυγούστου 2010.

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη μεταδημότευση είναι τα εξής:

1. Αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία κατατίθεται στο Δήμο όπου επιθυμεί να μεταδημοτεύσει. Η εγγραφή γίνεται στο δημοτολόγιο του Δήμου που ορίζεται ως έδρα του νέου Δήμου²⁷. Στην αίτηση αυτή ο ενδιαφερόμενος πρέπει να δηλώσει ρητά ότι θα θέσει υποψηφιότητα στην περιφέρεια και για το λόγο αυτό ζητά την εγγραφή του στο γενικό μητρώο των δημοτών.
2. Πιστοποιητικό περί εγγραφής του στο δημοτολόγιο του Δήμου ή της Κοινότητας από όπου μεταδημοτεύει

Επισημαίνεται, επίσης, ότι η διαδικασία μεταδημότευσης μπορεί να διενεργηθεί μέσω ΚΕΠ.²⁸

Οι Δήμοι υποχρεούνται να προβούν άμεσα, και πάντως όχι πέραν της 18^{ης} Οκτωβρίου 2010, στη μεταδημότευση και να εκδώσουν το πιστοποιητικό εγγραφής. Εφόσον αυτός που μεταδημοτέυσε δεν ανακηρυχθεί υποψήφιος, η απόφαση μεταδημότευσης παύει να ισχύει μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από την ανακήρυξη των συνδυασμών και των υποψηφίων, δηλαδή μετά την 23^η Φεβρουαρίου 2011. Η απώλεια της δημοτικότητας επέρχεται αυτοδικαίως. Ως εκ τούτου η σχετική απόφαση έχει διαπιστωτικό χαρακτήρα, ως προς τη μη πλήρωση της προϋπόθεσης ανακήρυξης του μεταδημοτεύσαντος ως υποψηφίου.

3. Κωλύματα εκλογιμότητας

Σύμφωνα με το άρθρο 117, παρ. 11 του Ν. 3852/ 2010 για τις περιφερειακές εκλογές του Νοεμβρίου 2010 θα ισχύσουν για τους υποψήφιους περιφερειακούς συμβούλους και αντιπεριφερειάρχες τα κωλύματα του άρθρου 21 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (ΠΔ 30/ 1996, Α' 21), όπως ισχύει, κατ' αντιστοιχία προς τις υφιστάμενες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και Νομαρχιακά Διαμερίσματα. Για τους υποψήφιους περιφερειάρχες τα κωλύματα ισχύουν κατ' αντιστοιχία ολόκληρης της περιφέρειας.

24 Άρθρο 116, παρ. 3 του Ν. 3852/ 2010

25 Σύμφωνα με το άρθρο 126 του Ν. 3852/ 2010 στις προθεσμίες που ορίζονται κατά τη διαδικασία εκλογής των περιφερειακών αρχών δεν υπολογίζεται η ημέρα της ψηφοφορίας. Η προθεσμία λήγει μόλις παρέλθει και η τελευταία ημέρα της, έστω και αν είναι ημέρα αργίας.

26 ΣτΕ 1071/ 2008

27 Άρθρο 10, παρ. 5 του Ν. 3852/ 2010

28 Σχετ. η υπ' αριθμ. ΔΙΑΔΠ/ Α1/13190/ 1.7.2002 Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης (Β' 896)

Ως εκ τούτου, δεν μπορούν να εκλεγούν στα αξιώματα της περιφέρειας, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ΚΝΑ:

- **Οι δικαστικοί λειτουργοί²⁹, όσοι, δηλαδή, εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο του άρθρου 33 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (Ν. 1756/ 1988, Α' 35).³⁰ Είναι προφανές ότι το κώλυμα εκλογιμότητας δεν καταλαμβάνει τους δικαστικούς υπαλλήλους, οι οποίοι διέπονται, από πλευράς υπηρεσιακής κατάστασης, από αυτοτελή Κώδικα (Κύρωση Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων, κυρωτ. Ν. 2812/ 2000, Α' 67)³¹**
- **Οι αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας.**
  - Υπό το δεδομένο ότι είναι διακριτή η υπηρεσιακή κατάσταση των μονίμων αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων (Ν. 2439/ 1996, Α' 219) έναντι εκείνης των μονίμων ανθυπασπιστών και υπαξιωματικών (ΝΔ 445/ 1974, Α' 160), δεν καταλαμβάνονται από το κώλυμα αυτό οι ανθυπασπιστές και υπαξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων. Δεν έχουν κώλυμα εκλογιμότητας οι δόκιμοι έφεδροι αξιωματικοί και οι οπλίτες των ενόπλων δυνάμεων (στρατεύσιμοι, μόνιμοι, εθελοντές, επαγγελματίες και βραχείας ανακατάταξης)³².
  - Ως αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας θεωρούνται οι κατέχοντες βαθμό υπαστυνόμου Β' και άνω.³³ Οι συνοριακοί φύλακες και οι ειδικοί φρουροί αποτελούν ιδιαίτερες κατηγορίες προσωπικού, που διέπονται, αντιστοίχως, από τις διατάξεις του Ν. 2622/ 1988 (Α' 138) και του άρθρου 9 του Ν. 2734/ 1999 (Α' 161) και δεν καταλαμβάνονται από το κώλυμα αυτό.
  - Δεν εμπίπτουν στην έννοια των αξιωματικών του Πυροσβεστικού Σώματος³⁴ οι πυρονόμοι, οι αρχιπυροσβέστες και οι πυροσβέστες.
  - Η Ελληνική Αγροφυλακή αποτελεί αυτοτελή υπηρεσία του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και δεν εντάσσεται στα Σώματα Ασφαλείας³⁵
  - Το Λιμενικό Σώμα, ως εκ της φύσεως των αρμοδιοτήτων του (ΝΔ 444/ 1970, Α' 39) θα πρέπει να θεωρηθεί ότι ανήκει στα Σώματα Ασφαλείας. Οι βαθμοί των αξιωματικών καθορίζονται στο άρθρο 13 του Ν. 3079/ 2002 (Α' 311)³⁶,

29 Στους δικαστικούς λειτουργούς δεν ανήκουν οι ιατροδικαστές (άρθρο 33, Ν. 1756/1988, Α' 35), ούτε οι άμισθοι ή έμισθοι υποθηκοφύλακες (άρθρο 92 Σ). Αναφορικά με τους άμισθους υποθηκοφύλακες βλ. υπ' αριθμ. 3/ 1999 Γνωμοδότηση Εισαγγελέα Αρείου Πάγου

30 α) Ο πρόεδρος, οι αντιπρόεδροι, σύμβουλοι, πάρεδροι, εισηγητές και δόκιμοι εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας.
β) Ο Πρόεδρος, ο Εισαγγελέας, οι αντιπρόεδροι του Αρείου Πάγου, οι αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου, οι πρόεδροι και εισαγγελείς εφετών, οι εφέτες και αντεισαγγελείς εφετών, οι πρόεδροι και εισαγγελείς πρωτοδικών, οι πρωτοδικές και αντεισαγγελείς πρωτοδικών, οι πάρεδροι πρωτοδικείων και πάρεδροι εισαγγελίας, οι ειρηνοδίκες, πταισματοδίκες και δόκιμοι ειρηνοδίκες.

γ) Ο Πρόεδρος, ο γενικός επίτροπος της Επικρατείας, οι αντιπρόεδροι, σύμβουλοι, αντεπίτροποι, πάρεδροι, εισηγητές και δόκιμοι εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

δ) Ο γενικός επίτροπος, ο επίτροπος και οι αντεπίτροποι της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, οι πρόεδροι εφετών, εφέτες, πρόεδροι πρωτοδικών, πρωτοδικές και πάρεδροι πρωτοδικείου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

31 Σύμφωνα με το άρθρο 1 του κυρωτ. Ν. 2812/ 2000 (Α' 67) δικαστικοί υπάλληλοι είναι οι υπάλληλοι της γραμματείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των εισαγγελιών τους, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, οι υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της υπηρεσίας του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, οι υπάλληλοι των έμισθων υποθηκοφυλακείων, καθώς και οι υπάλληλοι των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω -Λέρου.

32 Γν ΝΣΚ 201/ 1996

33 Άρθρο 20, παρ. 1 του Ν. 2800/ 2000 (Α' 41). Σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου ο δόκιμος υπαστυνόμος δεν αποτελεί βαθμό της ιεραρχικής κλίμακας.

34 Το οποίο ανήκει στα Σώματα Ασφαλείας, κατά το άρθρο 1 του Ν. 3511/ 2006 (Α' 258).

35 Άρθρο 1 και 4 του Ν. 3585/ 2007 (Α' 148). Βλ. και υπ' αριθμ. 1012/ 1/ 60α/ 27.5.2010 έγγραφο του Αρχηγείου Ελληνικής Αγροφυλακής

36 α) Ανώτατοι
Αντιναύαρχος - Αρχηγός και Υπαρχηγός
Υποναύαρχος
Αρχιπλοίαρχος

στους οποίους δεν εμπίπτουν οι ανθυπασιπιστές, οι υπαξιωματικοί και οι λιμενοφύλακες.

- **Οι θρησκευτικοί λειτουργοί** των γνωστών θρησκειών. Ως «γνωστή θρησκεία» θα πρέπει να θεωρηθεί στο πλαίσιο του άρθρου 13, παρ. 2 του Συντάγματος κάθε θρησκεία, της οποίας οι τελετές της δεν είναι κρυφές, τα δόγματα και οι αρχές της δεν είναι απόκρυφες και μυστικές, αλλά φανερές σε όλους και ως εκ τούτου γνωστές.
- Οι Γενικοί Γραμματείς των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, που θεσμοθετήθηκαν με το άρθρο 4 του ν. 3274/2004 (Α' 195), καθώς και οι ειδικοί σύμβουλοι, οι επιστημονικοί συνεργάτες και οι ειδικοί συνεργάτες του Προέδρου της ενιαίας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και των Νομαρχών. Το κώλυμα αυτό, καίτοι δεν εισάγεται ρητά με τις διατάξεις του ΚΝΑ, υφίσταται όμως διότι έχει κριθεί από το ΣΤΕ³⁷ ότι προέχει η προστασία του δημοσίου συμφέροντος από τον ψυχολογικό επηρεασμό που είναι δυνατόν να ασκήσουν στο εκλογικό σώμα λόγω της θέσης που κατέχουν, καθώς και η αποφυγή της προπαρασκευής με τον τρόπο αυτό της σταδιοδρομίας τους ως τοπικών αρχόντων. Το κώλυμα αυτό δεν υφίσταται για τους δικηγόρους της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Τα πρόσωπα των παραπάνω κατηγοριών μπορούν να θέσουν υποψηφιότητα εφόσον παραιτηθούν από τη θέση τους μετά την κατάθεση της δήλωσης του συνδυασμού στο πολυμελές Πρωτοδικείο και πριν την ανακήρυξη των υποψηφίων, δηλαδή μέχρι τη 12^η ώρα βραδυής της **22^{ης} Οκτωβρίου 2010**. Σημειώνεται ότι δεν παρέχεται δυνατότητα παραίτησης στους θρησκευτικούς λειτουργούς, κι επομένως, δεν μπορούν να θέσουν υποψηφιότητα σε αιρετό αξίωμα περιφέρειας.³⁸

Σημειώνεται ότι προβλέπεται ειδική διαδικασία για την υποβολή της παραίτησης³⁹. Επομένως, **η υποβολή υποψηφιότητας αυτή καθεαυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραίτηση**.

Οι υπάλληλοι που παραιτούνται υποχρεωτικά από την υπηρεσία τους, για να ανακηρυχθούν υποψήφιοι, εάν δεν εκλεγούν, επανέρχονται στην ενεργό υπηρεσία μετά την περάτωση της διαδικασίας ανακήρυξης των εκλεγομένων και σε περίπτωση που εκλεγούν επανέρχονται μετά τη λήξη της θητείας τους⁴⁰. Η επάνοδος στην υπηρεσία και στη θέση από την οποία παραιτήθηκαν συντελείται αυτοδικαίως, δια μόνης της υποβολής σχετικής αίτησης. Η αίτηση προς επάνοδο του παραιτηθέντος και μη εκλεγέντος υποψηφίου, υποβάλλεται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών μηνών από την ημερομηνία ανακήρυξης των επιτυχόντων, από το αρμόδιο δικαστήριο.

β) Ανώτεροι
Πλοίαρχος
Αντιπλοίαρχος
Πλωτάρχης
γ) Κατώτεροι
Υποπλοίαρχος
Ανθυποπλοίαρχος
Σημαιοφόρος

37 ΣΤΕ 117/2004

38 Άρθρο 29, παρ. 7, τελευταίο εδάφιο του ΚΔΚ

39 Η παραίτηση επιδίδεται, αποκλειστικώς, με δικαστικό επιμελητή στον Πρόεδρο Πρωτοδικών, ο οποίος την υποβάλλει αμέσως στην αρχή που είναι αρμόδια να την αποδεχθεί. Η περαιτέρω διαβίβαση προς αποδοχή στον προϊστάμενο της αρμόδιας αρχής, δηλαδή εκείνης της οργανικής θέσης του παραιτηθέντος, γίνεται από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών. Η παραίτηση θεωρείται ότι έχει γίνει δεκτή από την επίδοσή της και δεν μπορεί να ανακληθεί. Η σχετική πράξη αποδοχής της παραίτησης από την αρμόδια αρχή της οργανικής θέσης του παραπούμενου, έχει, κατ' ακολουθία, διαπιστωτικό χαρακτήρα. Ειδικές διατάξεις που απαγορεύουν την υποβολή ή την αποδοχή της παραίτησης των προσώπων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, περ.α' - γ', του άρθρου 29 του ΚΔΚ ή που περιορίζουν το δικαίωμά τους να παραιτηθούν ή την αρμοδιότητα της αρχής να αποδεχθεί την παραίτησή τους δεν θίγονται από τις διατάξεις αυτές (άρθρο 29, παρ. 7 ΚΔΚ).

40 Άρθρο 12, παρ. 1 Ν. 3231/2004 (Α' 45).

Για τους δικαστικούς λειτουργούς θα μπορούσε να εφαρμοστεί η διάταξη του άρθρου 39 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών.

- **Οι δημόσιοι υπάλληλοι, με εξαίρεση τους εκπαιδευτικούς**, οι υπάλληλοι νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα όπως αυτός προσδιορίζεται στο άρθρο 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65), καθώς και οι υπάλληλοι της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, οι οποίοι από 1.1.2011 νοούνται ως υπάλληλοι της περιφέρειας, δεν μπορούν να εκλεγούν στα αιρετά αξιώματα της εκλογικής περιφέρειας όπου υπηρέτησαν ως προϊστάμενοι οργανικής μονάδας σε επίπεδο διεύθυνσης και γενικής διεύθυνσης κατά τη διάρκεια του έτους διενέργειας των περιφερειακών εκλογών, δηλαδή από 1.1.2010.

Εφόσον ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά στο ανωτέρω κώλυμα, εμπίπτουν και οι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου υπάλληλοι του δημοσίου και των φορέων του δημοσίου τομέα, όπως αυτός είναι οριοθετημένος κατά το χρόνο διενέργειας των εκλογών.

Οι ασκούντες καθήκοντα προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης θα πρέπει να έχουν επιλεγεί και τοποθετηθεί, σύμφωνα με την σχετική διαδικασία, σε οργανική θέση. Η άσκηση καθηκόντων αναπληρωτή, συνεπεία κωλύματος ή απουσίας του επιλεγέντα προϊσταμένου δεν καθιερώνει αντίστοιχο κώλυμα εκλογής σε αιρετό αξίωμα της περιφέρειας, εφόσον είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας, δηλαδή δεν υπερβαίνει, συνήθως, το χρονικό διάστημα από την 1.1.2010 μέχρι τη διενέργεια των εκλογών και, κατά το συνήθως συμβαίνον, είναι εκ του νόμου.⁴¹ Εάν, όμως, έχει κενωθεί η σχετική θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης και μέχρι την επιλογή νέου προϊσταμένου, έγινε ανάθεση άσκησης καθηκόντων αναπληρωτή προϊσταμένου, εφόσον τυχόν, συντρέξει το χρονικό διάστημα από την 1.1.2010 μέχρι τη διενέργεια των εκλογών, τότε υφίσταται κώλυμα, δοθέντος ότι υπηρετείται ο λόγος θέσπισης της αντίστοιχης απαγορευτικής διάταξης.⁴²

Για την πλήρωση των προϋποθέσεων του κωλύματος αυτού οι αρμοδιότητες της οργανικής θέσης προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης πρέπει να ασκούνται εντός των διοικητικών ορίων της εκλογικής περιφέρειας, στην οποία θέτουν υποψηφιότητα, ανεξαρτήτως της φύσης του χαρακτήρα και του εύρους των ασκούμενων καθηκόντων.⁴³

Τα ανωτέρω πρόσωπα μπορούν να θέσουν υποψηφιότητα, εφόσον είχαν παραιτηθεί από τη θέση τους, με τη τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 86, παρ. 6 του Υπαλληλικού Κώδικα, με την υποβολή αίτησης, για την απαλλαγή από την άσκηση των αντίστοιχων καθηκόντων τους, **μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2009**.

- **Όσοι συνδέονται** με ενιαία νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, νομαρχιακό διαμέρισμα ή νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, τα οποία αποτελούν περιφερειακή ενότητα ή εμπεριέχουν περιφερειακή ενότητα, στην οποία *πρόκειται να θέσουν υποψηφιότητα*, με οποιαδήποτε σύμβαση που έχει οικονομικό περιεχόμενο, **ανεξαρτήτως ποσού**. Δηλαδή όσοι έχουν συνάψει σύμβαση, της οποίας οι όροι που αφορούν υποχρεώσεις και των δύο δεν έχουν εκπληρωθεί κατά το χρόνο ανακήρυξης του υποψηφίου.
- **Όσοι είναι** μέλη της διοίκησης οιασδήποτε μορφής εταιρείας ή διευθύνοντες σύμβουλοι και διαχειριστές κεφαλαιουχικών εταιρειών (ΑΕ, ΕΠΕ) που συνδέονται με την ενιαία νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση ή το νομαρχιακό διαμέρισμα, τα οποία αποτελούν περιφερειακή ενότητα ή εμπεριέχουν περιφερειακή

41 Άρθρο 87, παρ. 1 ΥΚ (Υπαλληλικός Κώδικας, κυρωτ. Ν. 3528/ 2007, Α' 26)

42 Η προστασία του δημοσίου συμφέροντος από τον ψυχολογικό επηρεασμό που είναι δυνατόν να ασκήσουν στο εκλογικό σώμα λόγω της θέσης που κατέχουν στο Δήμο, καθώς και η αποφυγή της προπαρασκευής με τον τρόπο αυτό της σταδιοδρομίας τους ως δημοτικών αρχόντων.

43 Γν ΝΣΚ 255/ 2008. Βλ. και ΣτΕ 610/ 2009, 3096/ 2008.

ενότητα στην οποία πρόκειται να θέσουν υποψηφιότητα, με οποιαδήποτε σύμβαση (προμήθεια έργου, σύμβαση έργου κτλ) **ανεξαρτήτως ποσού**. Δηλαδή, όσοι έχουν συνάψει σύμβαση, της οποίας οι όροι που αφορούν υποχρεώσεις και των δύο πλευρών δεν έχουν εκτελεστεί κατά το χρόνο ανακήρυξης του υποψηφίου, δεν μπορούν να εκλεγούν στο αξίωμα του Περιφερειάρχη, Αντιπεριφερειάρχη και περιφερειακού συμβούλου. Το κώλυμα αυτό δεν ισχύει για όσους λόγω εκ ιδιότητάς τους ως αιρετοί είναι εκπρόσωποι της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης σε επιχειρήσεις που αυτή μετέχει.

- i. Το ίδιο κώλυμα ισχύει και για όσους είναι εταίροι προσωπικών εταιρειών (ΟΕ και ΕΕ), καθώς και για κοινοπρακτούντα πρόσωπα.
  1. Ως μέλη του διοικητικού συμβουλίου νοούνται τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΑΕ, το οποίο κατά άρθρο 18, παρ. 1 του Ν. 2190/ 1920 (Α' 37) , εκπροσωπεί δικαστικά και εξώδικα αυτήν.
  2. Ως διαχειριστές νοούνται οι τρίτοι (διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι) στους οποίους, είτε απευθείας με διάταξη του καταστατικού, είτε με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της ΑΕ, ανατίθεται η οργανική εκπροσώπηση αυτής, οι οποίοι θεωρούνται υποκατάστατοι του εν λόγω διοικητικού συμβουλίου και ενεργούν και αυτοί ως όργανα εκπροσώπησης του νομικού προσώπου της εταιρείας, με συνέπεια ο δεσμός τους με αυτήν να είναι ο ίδιος με το δεσμό του διοικητικού συμβουλίου προς την εταιρεία.⁴⁴ Διαχειριστές νοούνται, επίσης, και οι εταίροι της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, στους οποίους, κατά το άρθρο 16 του Ν. 3190/ 1955 (Α' 91), ανήκει, εφόσον δεν συμφωνήθηκε διαφορετικά, η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπηση της εταιρείας, όπως, επίσης και ο τρίτος, μη εταίρος, στον οποίο κατά άρθρο 17, παρ. 1 του Ν. 3190/ 1955, ανατίθεται η εκπροσώπηση της για ορισμένο ή μη χρόνο.
  3. Οι εταίροι και τα μέλη των συμβεβλημένων προσωπικών εταιρειών (ομόρρυθμων και ετερόρρυθμων), ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο, και μόνο, με τη συνδρομή της πλήρωσης των προϋποθέσεων της περ. α, της παρ. 3 του άρθρου 29 ΚΔΚ ⁴⁵
- **Όσοι θέτουν υποψηφιότητα** για αξίωμα του πρώτου βαθμού αυτοδιοίκησης. Σύμπτωση στο ίδιο πρόσωπο της ιδιότητας αιρετού οργάνου στον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης και στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση αποκλείεται.

Τονίζουμε ότι δεν υφίσταται πλέον κώλυμα υποβολής υποψηφιότητας για πρόσωπα που έχουν διατελέσει Πρόεδροι ενιαίας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης⁴⁶ ή Νομάρχες για δύο θητείες⁴⁷.

4. Ασυμβίβαστα

Σύμφωνα με το άρθρο 117, παρ. 11 του Ν. 3852/ 2010 για την περιφερειακή περίοδο 2011-2014, θα ισχύσουν για τους υποψήφιους περιφερειακούς συμβούλους και αντιπεριφερειάρχες τα ασυμβίβαστα του άρθρου 21 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (ΠΔ 30/ 1996, Α' 21), όπως ισχύει, κατ' αντιστοιχία προς τις υφιστάμενες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και Νομαρχιακά Διαμερίσματα. Για τους περιφερειάρχες τα ασυμβίβαστα ισχύουν κατ' αντιστοιχία ολόκληρης της περιφέρειας.

Ως εκ τούτου, Περιφερειάρχη, Αντιπεριφερειάρχη περιφερειακής ενότητας ή περιφερειακός σύμβουλος εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμα του αν :

44 ΑΠ 1215/ 2000

45 ΣτΕ 1401/ 1986 και Γν ΝΣΚ 46/ 2009

46 Για τον υποψήφιο Πρόεδρο της ΕΝΑ ισχύουν όλα τα κωλύματα εκλογιμότητας που αναφέρονται στην παρούσα ενότητα.

47 Άρθρο 4, παρ. 6 του Ν. 3345/2005 (Α' 138)

- αποδεχτεί οποιοδήποτε από τα καθήκοντα ή έργα που αναφέρονται στην ενότητα 3 του κεφαλαίου αυτού ή
- γίνει δημότης σε δήμο ή κοινότητα άλλης περιφέρειας
- αν είναι οφειλέτης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων ή των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου και δεν εξοφλήσει⁴⁸ την οφειλή του έως την ημέρα της εγκατάστασης των περιφερειακών αρχών⁴⁹. Σε διαφορετική περίπτωση εκπίπτει από το αξίωμά του⁵⁰.

Εξάλλου:

Εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εκλεγόμενοι περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι δεν μπορούν να επιλεγούν σε θέσεις προϊσταμένων διευθύνσεων και γραφείων σχολικών συμβούλων και διευθυντών σχολείων. Εάν είναι ήδη προϊστάμενοι διευθύνσεων και γραφείων, σχολικοί σύμβουλοι και διευθυντές σχολείων και αναλάβουν ένα από τα προαναφερθέντα αξιώματα, οφείλουν εντός δέκα (10) ημερών από την ανάληψη των αξιωμάτων τους να καταθέσουν δήλωση για την απαλλαγή από τα διοικητικά καθήκοντά τους στην εκπαίδευση για το χρονικό διάστημα άσκησης των καθηκόντων τους ως αιρετών⁵¹.

Υπάλληλοι του Εφοριακού Κλάδου του Υπουργείου Οικονομικών, εκλεγόμενοι περιφερειακοί σύμβουλοι δεν μπορούν να κατέχουν θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας σε επίπεδο Διεύθυνσης και Γενικής Διεύθυνσης⁵² της περιφέρειας στην οποία έχουν εκλεγεί. Κατά την διάρκεια της θητείας τους ως αιρετών αναστέλλεται η άσκηση των καθηκόντων τους ως προϊσταμένων οργανικών μονάδων και αναπληρώνονται στα καθήκοντά τους κατά τις διατάξεις του άρθρου 97 του ν. 2683/1999 (Α' 19).

Η ύπαρξη του ασυμβίβαστου και η έκπτωση από το αξίωμα αιρετού διαπιστώνεται με απόφαση του Διοικητικού Εφετείου, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται η οικεία περιφέρεια, εφόσον υποβληθεί σχετική ένσταση κατά της απόφασης ανακήρυξης του. Κατά της απόφασης με την οποία διαπιστώνεται το ασυμβίβαστο χωρεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 152 του Ν. 3852/10.

Σημειώνεται ότι για τους δικηγόρους, τους συμβολαιογράφους και τους καθηγητές των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένου και του ειδικού διδακτικού και επιστημονικού προσωπικού, δεν υφίσταται κώλυμα ή ασυμβίβαστο στο να εκλεγούν και να αναλάβουν οποιοδήποτε αξίωμα αιρετού οργάνου στις περιφέρειες. Το αξίωμα αυτό δεν αποτελεί, επίσης, και λόγο αναστολής άσκησης του λειτουργήματος των ανωτέρω προσώπων, με την επιφύλαξη του άρθρου 119 του Ν. 3852/2010.

Με το άρθρο 119 του Ν. 3852/ 2010 εισάγεται η αναστολή οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας του περιφερειάρχη, κατ'αντιστοιχία της αναστολής οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας του Νομάρχη⁵³, ενώ παράλληλα λαμβάνεται μέριμνα για την καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών του περιφερειάρχη, του οποίου αναστέλλεται η επαγγελματική δραστηριότητα, από την οικεία περιφέρεια με επιβάρυνση του προϋπολογισμού της. Σημειώνεται ότι με τον όρο «αναστολή της επαγγελματικής δραστηριότητας» εννοείται η μη ενεργός συμμετοχή σε δραστηριότητες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος. Δεν περιλαμβάνονται δηλαδή τα οικονομικά οφέλη που αποκομίζει κάποιος, π.χ. ως μέτοχος εταιρείας, τα οποία προκύπτουν χωρίς την παροχή ανάλογης απασχόλησης του αιρετού.

48 Η εξόφληση αυτή μπορεί να γίνει και με διακανονισμό, ο οποίος αίρει το ληξιπρόθεσμο της οφειλής.

49 Άρθρο 118 παρ. 4 Ν. 3852/2010

50 Άρθρο 118, παρ. 3 του Ν. 3852/ 2010.

51 Άρθρο 2 παρ. 14 του Ν. 2621/1998 και άρθρο 23 παρ. 2 του Ν. 2641/1998

52 Άρθρο 16 παρ. 1 του Ν. 2873/2000

53 Άρθρο 21, παρ. ΚΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΕΣ - ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ

1. Υποψηφιότητες

Η υποβολή υποψηφιότητας για το αξίωμα του περιφερειάρχη, του αντιπεριφερειάρχη και του περιφερειακού συμβούλου γίνεται κατά συνδυασμούς. **Υποψηφιότητες εκτός συνδυασμού αποκλείονται.**⁵⁴

Κάθε υποψήφιος έχει δικαίωμα να θέσει υποψηφιότητα μόνο για ένα αξίωμα και μόνον σε ένα συνδυασμό.⁵⁵ Για παράδειγμα, δεν μπορεί κάποιος να είναι υποψήφιος αντιπεριφερειάρχης και συγχρόνως υποψήφιος περιφερειακός σύμβουλος.

1.1 Υποψήφιοι

Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει, εκτός του υποψήφιου περιφερειάρχη⁵⁶:

- Υποψήφιους Αντιπεριφερειάρχες σε αριθμό ίσο με τον αριθμό των περιφερειακών ενοτήτων, όπως αυτές έχουν καθοριστεί στο άρθρο 3 του Ν. 3852/ 2010. Σημειώνεται ότι ειδικά για τις περιφέρειες Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και Θεσσαλίας ο αριθμός των αντιπεριφερειάρχων είναι ίσος με τον αριθμό των Νομών.

Επισημαίνεται ότι ο αριθμός των Αντιπεριφερειάρχων ανά Περιφέρεια, όπως αυτός ορίζεται στον Πίνακα που ακολουθεί, δεν μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί.

Περιφέρεια	Αντιπεριφερειάρχες	Αριθμός Αντιπεριφερειάρχων
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Δράμας	5
	Έβρου	
	Καβάλας	
	Ξάνθης	
Κεντρικής Μακεδονίας	Ροδόπης	7
	Ημαθίας	
	Θεσσαλονίκης	
	Κιλκίς	
	Πιερίας	
	Πέλλας	
Δυτικής Μακεδονίας	Σερρών	4
	Χαλκιδικής	
	Γρεβενών	
	Καστοριάς	
	Κοζάνης	
	Φλώρινας	

⁵⁴ Οι διατάξεις του άρθρου 120, παρ. 1 του Ν. 3852/ 2010, που καθιερώνουν την εκλογή κατά συνδυασμούς, δεν αντίκεινται στο Σύνταγμα, ούτε στις αρχές της καθολικότητας και της ισότητας της ψήφου ή άλλες αρχές που διέπουν την εκλογή των δημοτικών και κοινοτικών αρχών (ΣτΕ 3156/2000).

⁵⁵ Άρθρο 120, παρ. 4 και 5 Ν. 3852/ 2010.

⁵⁶ Άρθρο 120, παρ. 2 Ν. 3852/ 2010.

Ηπείρου	Άρτας	4
	Θεσπρωτίας	
	Ιωαννίνων	
	Πρεβέζης	
Θεσσαλίας	Καρδίτσας	4
	Λάρισας	
	Μαγνησίας	
	Τρικάλων	
Ιονίων Νήσων	Ζακύνθου	4
	Κέρκυρας	
	Κεφαλληνίας	
	Λευκάδας	
Δυτικής Ελλάδας	Αιτωλοακρνανίας	3
	Αχαΐας	
	Ηλείας	
Στερεάς Ελλάδας	Βοιωτίας	5
	Ευβοίας	
	Ευρυτανίας	
	Φθιώτιδας	
	Φωκίδας	
Αττικής	Κεντρικού Τομέα Αθηνών	8
	Νοτίου Τομέα Αθηνών	
	Βόρειου Τομέα Αθηνών	
	Δυτικού Τομέα Αθηνών	
	Πειραιώς	
	Νήσων	
	Δυτικής Αττικής	
	Ανατολικής Αττικής	
Πελοποννήσου	Αργολίδας	5
	Αρκαδίας	
	Κορινθίας	
	Λακωνίας	
	Μεσσηνίας	
Βορείου Αιγαίου	Λέσβου	3
	Χίου	
	Σάμου	
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	2
	Δωδεκανήσων	
Κρήτης	Ηρακλείου	4
	Λασιθίου	
	Ρεθύμνου	
	Χανίων	

- Υποψήφιους Περιφερειακούς Συμβούλους κατ' ελάχιστο αριθμό ίσο με τον αριθμό των εδρών της εκλογικής περιφέρειας, όπου θέτουν υποψηφιότητα, όπως αυτές ορίζονται στην υπ' αριθμ. 46524/ 2010 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 1294), η οποία επισυνάπτεται στο Παράρτημα. Παρέχεται δυνατότητα προσαύξησης του αριθμού αυτού μέχρι πενήντα τοις εκατό (50%) του αριθμού των εδρών της, αντίστοιχης, εκλογικής περιφέρειας. Τυχόν

δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με το μισό της μονάδας και άνω⁵⁷.

1.2 Ποσόστωση υποψηφίων από τα δύο φύλα

Κάθε συνδυασμός πρέπει να συμπεριλάβει στο ψηφοδέλτιό του υποψήφιους περιφερειακούς συμβούλους από κάθε φύλο (άνδρες – γυναίκες) σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών του περιφερειακού συμβουλίου⁵⁸. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω. Εξυπακούεται ότι δεν απαγορεύεται ο αριθμός αυτός να είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό που αντιστοιχεί στο 1/3.

Στον Πίνακα που ακολουθεί αναγράφεται ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός υποψηφίων για την πλήρωση της προϋπόθεσης αυτής:

Αριθμός περιφερειακού συμβουλίου	μελών	1/3 για τον υπολογισμό της ποσόστωσης
41		14
51		17
71		24
101		34

Επισημαίνεται ότι ο συνδυασμός κατανέμει στις εκλογικές περιφέρειες τον αριθμό των υποψηφίων που αντιστοιχεί στην ποσόστωση, όπως επιθυμεί.

2. Κατάρτιση συνδυασμών

Ο συνδυασμός καταρτίζεται με **γραπτή δήλωση** που την υπογράφουν όλοι οι υποψήφιοι που τον αποτελούν.

Στη δήλωση του συνδυασμού αναγράφονται κατά σειρά:

- Το τυχόν όνομα και έμβλημα του συνδυασμού.
- Το επώνυμο, το κύριο όνομα και το πατρώνυμο του υποψήφιου περιφερειάρχη, με την αντίστοιχη ένδειξη, η οποία τίθεται είτε δίπλα είτε κάτω από το όνομα του υποψήφιου περιφερειάρχη⁵⁹.
- Το επώνυμο, το κύριο όνομα και το πατρώνυμο των υποψηφίων αντιπεριφερειάρχων, με την αντίστοιχη ένδειξη, η οποία τίθεται είτε δίπλα είτε κάτω από το όνομα του υποψήφιου αντιπεριφερειάρχη.⁶⁰ Σημειώνεται ότι ειδικά για τις περιφέρειες Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και Θεσσαλίας η αναγραφή των υποψηφίων Αντιπεριφερειάρχων κατά τα ανωτέρω στη δήλωση του συνδυασμού γίνεται ανά Νομό.
- Τα επώνυμα, τα κύρια ονόματα και τα πατρώνυμα των υποψηφίων περιφερειακών συμβούλων με αλφαβητική σειρά επωνύμων, ανά εκλογική περιφέρεια, επίσης με αλφαβητική σειρά ονομασίας. Σημειώνεται ότι παραπλεύρως κάθε υποψηφίου θα αναγράφεται και η εκλογική του περιφέρεια.

⁵⁷ Άρθρο 120, παρ. 2 περ. γ του Ν. 3852/ 2010.

⁵⁸ Αν μετά την ανακήρυξη και τη συμμετοχή του συνδυασμού στις εκλογές ακυρωθεί η ανακήρυξη υποψηφίου ή η εκλογική συμβούλου και έτσι ελαττωθεί το νόμιμο ποσοστό υποψηφίων ή συμβούλων από τα δύο φύλα, η δήλωση κατάρτισης του συνδυασμού δεν καθίσταται απαράδεκτη (ΣτΕ 3353/ 2004).

⁵⁹ Αν δεν αναγραφεί τέτοια ένδειξη, τότε ο πρώτος υποψήφιος του συνδυασμού θεωρείται υποψήφιος περιφερειάρχης

⁶⁰ Αν δεν αναγραφεί τέτοια ένδειξη, τότε ο πρώτος υποψήφιος του συνδυασμού στην εκλογική περιφέρεια θεωρείται υποψήφιος αντιπεριφερειάρχης

Σημειώνεται οι ακόλουθες επιτρεπτές περιπτώσεις αναφορικά με την αλφαβητική σειρά των επωνύμων των υποψηφίων⁶¹:

- επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί πέραν του κυρίου ονόματος του υποψηφίου και υποκοριστικό αυτού, λόγω της αναγνωρισιμότητας που διατηρεί με αυτό. Στην περίπτωση αυτή το υποκοριστικό ακολουθεί το κύριο όνομα και τίθεται εντός παρενθέσεως.
- οι γυναίκες υποψήφιοι μπορεί να χρησιμοποιούν ως πρώτο επώνυμο είτε το πατρικό είτε του συζύγου, ανεξαρτήτως με ποιο είναι εγγεγραμμένες στην οικογενειακή τους μερίδα.⁶²

2.1 Δικαιολογητικά για τη Δήλωση Συνδυασμού Περιφέρειας

Η δήλωση συντάσσεται ατελώς σε απλό φύλλο χάρτου και επισυνάπτονται τα εξής δικαιολογητικά για καθέναν υποψήφιο (περιφερειάρχη, αντιπεριφερειάρχες και περιφερειακούς συμβούλους):

- α) **Πιστοποιητικό εγγραφής** στο δημοτολόγιο Δήμου της εκλογικής περιφέρειας όπου είναι υποψήφιος
- β) **Υπεύθυνη δήλωση** του υποψηφίου, στην οποία θα δηλώνεται ότι δεν έχει στερηθεί κανένα πολιτικό του δικαίωμα ή ότι έληξε η πρόσκαιρη αποστέρηση των δικαιωμάτων αυτών ή θα έχει λήξει την ημέρα της εκλογής
- γ) **Αποδεικτικό είσπραξης ΔΟΥ**, από το οποίο θα προκύπτει ότι ο υποψήφιος Περιφερειάρχης, Αντιπεριφερειάρχης και Περιφερειακοί Σύμβουλοι έχουν καταθέσει το ποσό των 150 ευρώ ο καθένας.

2.2 Υποβολή δήλωσης κατάρτισης Συνδυασμού

Αρχικά, επισημαίνεται ότι περιφερειακός συνδυασμός υποβάλλεται νόμιμα, όταν περιλαμβάνει αριθμό υποψηφίων τουλάχιστον ίσο με τον αριθμό των εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας.

Η δήλωση του συνδυασμού επιδίδεται στον Πρόεδρο του Πολυμελούς Πρωτοδικείου:

- είτε από τον υποψήφιο Περιφερειάρχη
- είτε με δικαστικό επιμελητή κατόπιν παραγγελίας του υποψηφίου περιφερειάρχη.

Η επίδοση ή η παράδοση πραγματοποιείται είκοσι (20) ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας, δηλαδή το αργότερο μέχρι και την 12^η ώρα βραδυή της **18ης Οκτωβρίου 2010**⁶³.

61 Άρθρο 121, παρ. 3 του Ν. 3852/ 2010

62 Επειδή, με τις διατάξεις αυτές ορίζεται το περιεχόμενο της δηλώσεως κατάρτισης των συνδυασμών και η διαδικασία υποβολής τους και προβλέπονται περιοριστικά οι περιπτώσεις, κατά τις οποίες η δήλωση του συνδυασμού είναι απαράδεκτη. Σύμφωνα δε με την διάταξη της παρ.1 του άρθρου 35 του Κώδικα αυτού, η οποία προβλέπει την κατ' αλφαβητική σειρά αναγραφή των υποψηφιοτήτων των δημοτικών ή κοινοτικών συμβούλων, η μη χρησιμοποίηση από γυναίκα υποψήφια ως πρώτου του επωνύμου (πατρικού ή συζύγου), με το οποίο είναι γραμμένη στην οικογενειακή της μερίδα και η πρόταξή της, για τον λόγο αυτό, στη δήλωση του συνδυασμού, αποτελεί μεν παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην περ. β της παραγρ. 1 του άρθρου 35 δεν συνεπάγεται όμως καθ' εαυτή το απαράδεκτο της δηλώσεως υποψηφιότητας και συνεπώς την παρανομία της ανακηρύξεως της υποψήφιας δημοτικής ή κοινοτικής συμβούλου, αλλά, ενδεχομένως, αποτελεί παράβαση νόμου ή πλημμέλεια της εκλογής, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε ακύρωση της εκλογής κατά την παρ.1 του άρθρου 259 του Κ.Δ.Δ. Εξάλλου, η ανωτέρω παρέκκλιση, εφόσον δεν συνιστά έλλειψη νομίμου προσόντος ή κώλυμα εκλογιμότητας, δεν μπορεί να έχει ως συνέπεια την ακύρωση της εκλογής του συγκεκριμένου προσώπου και την ανακήρυξη ως εκλεγμένου του επομένου κατά την σειρά των ψήφων υποψηφίου κατά την παρ. 2 του άρθρου 259 του εν λόγω Κώδικα. Για να είναι δε βάσιμος λόγος ενστάσεως, με τον οποίο προβάλλεται εκλογική παράβαση και ζητείται η ακύρωση της εκλογής, ο ενιστάμενος οφείλει να εκθέσει τους λόγους, για τους οποίους κατά την άποψή του η παράβαση αυτή είναι δυνατό να άσκησε επιρροή στο τελικό αποτέλεσμα της εκλογής, αν δε οι λόγοι αυτοί συνδέονται με πραγματικά περιστατικά, ενέργειες ή ιδιότητες προσώπων, να επικαλεσθεί και να αποδείξει τα περιστατικά, τις ενέργειες ή τις ιδιότητες αυτές (πρβλ. ΣτΕ 2477/ 2008,3023, 246/2004)

63 Άρθρο 122, παρ. 7 του Ν. 3852/ 2010.

2.3 Συμπληρωματική δήλωση συνδυασμού

Συμπλήρωση του συνδυασμού επιτρέπεται να γίνει μόνο μέχρι τη λήξη της 20ήμερης προθεσμίας που απαιτείται για την επίδοση της δήλωσης του συνδυασμού στο πολυμελές Πρωτοδικείο, δηλ. μέχρι και την και την 12^η ώρα βραδυνή της **18ης Οκτωβρίου 2010**, και μόνο προκειμένου να συμπληρωθεί ο συνδυασμός έως τον επιτρεπόμενο αριθμό υποψηφίων συμβούλων. Στην περίπτωση αυτή η συμπληρωματική δήλωση υποβάλλεται μόνο από τον **υποψήφιο Περιφερειάρχη**. Επισυνάπτονται, δε, σε αυτή τα στοιχεία που αναγράφονται στην προηγούμενη ενότητα 2.1, καθώς και γραπτή αποδοχή του προσώπου που προτείνεται.

2.4 Παραίτηση – θάνατος υποψηφίου

Με το Ν. 3852/ 2010 παρέχεται η δυνατότητα σε όλους τους υποψηφίους (περιφερειάρχη, αντιπεριφερειάρχη και συμβούλους) να παραιτηθούν⁶⁴ πριν από τις εκλογές.

Μετά την 18^η Οκτωβρίου 2010, η δήλωση του συνδυασμού επιτρέπεται να συμπληρωθεί μόνο στην περίπτωση παραίτησης ή θανάτου υποψηφίου περιφερειάρχη ή αντιπεριφερειάρχη, η θέση του οποίου καταλαμβάνεται είτε:

- α) από νέο υποψήφιο είτε
- β) από κάποιον από τους υποψηφίους συμβούλους⁶⁵.

Στην περίπτωση αυτή η συμπληρωματική δήλωση καταρτίζεται γραπτώς από την πλειοψηφία τουλάχιστον των υποψηφίων και επιδίδεται με απόδειξη στον Πρόεδρο των Πρωτοδικών μέχρι την 12η βραδυνή της 5ης Νοεμβρίου 2010.

Η δήλωση συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην ενότητα 2.1. Επισυνάπτεται επιπλέον η γραπτή αποδοχή του προσώπου που προτείνεται.

Αν δεν έγινε αντικατάσταση, τη θέση του περιφερειάρχη καταλαμβάνει ο περιφερειακός σύμβουλος του συνδυασμού που έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης σε όλη την περιφέρεια, ενώ σε περίπτωση μη αντικατάστασης του αντιπεριφερειάρχη τη θέση του καταλαμβάνει ο περιφερειακός σύμβουλος του συνδυασμού που έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης στην αντίστοιχη περιφερειακή ενότητα.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις η υποβολή της συμπληρωματικής δήλωσης μπορεί να γίνει μέχρι και την προηγούμενη ημέρα της ψηφοφορίας, αφού δεν προβλέπεται προθεσμία για την υποβολή της. Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει αμέσως τον αντικαταστάτη υποψήφιο, όχι όμως πέραν την 12 βραδυνή της 6ης Νοεμβρίου 2010.

Επισημαίνεται ότι αν ένας συνδυασμός που λόγω παραίτησης ή θανάτου υποψηφίου του, για τους οποίους δεν δηλώθηκε αντικαταστάτης περιέχει αριθμό υποψηφίων περιφερειακών συμβούλων:

- μικρότερο από το ελάχιστο όριο της ποσόστωσης και από τα δύο φύλα, όπως αναλύεται στην ενότητα 1.2,
- μικρότερο αριθμόν περιφερειακών συμβούλων από τον αριθμό των εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας

Θεωρείται νόμιμος και ανακηρύσσεται από το πολυμελές Πρωτοδικείο.

64 Η παραίτηση γίνεται με γραπτή δήλωση που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του Πρωτοδικείου την όγδοη ημέρα πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, δηλ. την 30η Οκτωβρίου 2010 (άρθρο 123, απρ. 1 του Ν. 3852/ 2010).

65 Άρθρα 123 παρ. 2, του Ν. 3852/ 2010.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ

1. Ανακήρυξη

Η ανακήρυξη των συνδυασμών των υποψηφίων για τις περιφερειακές αρχές στις εκλογές της 7ης Νοεμβρίου 2010 γίνεται από το δικαστήριο, στο οποίο υποβλήθηκαν οι δηλώσεις των συνδυασμών, τη δεκάτη πέμπτη ημέρα πριν από την ψηφοφορία, δηλαδή μέχρι την 12^η ώρα βραδυνή της 23ης Οκτωβρίου 2010.

Για την ανακήρυξη των συνδυασμών το οικείο πολυμελές Πρωτοδικείο εξετάζει:

- Το εμπρόθεσμο της υποβολής της δήλωσης, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων αντικατάστασης παραιτηθέντων ή αποβιωσάντων υποψηφίων.
- Τον προβλεπόμενο από τις οικείες διατάξεις **ελάχιστο** αριθμό υποψηφίων, καθώς και το **μέγιστο** αριθμό αυτών εντός του ορίου της προσαύξησης.
- Το υποχρεωτικό ποσοστό των υποψηφίων συμβούλων που προβλέπεται από κάθε φύλο.
- Εάν το έμβλημα που χρησιμοποιεί ο συνδυασμός εμπίπτει στις απαγορεύσεις του νόμου⁶⁶.
- Τον ορθό τρόπο αναγραφής (αλφαβητική σειρά) των ονομάτων των υποψηφίων.
- Την πληρότητα των δικαιολογητικών που επισυνάπτονται στη δήλωση.

Από τις διατάξεις του Ν.3852/2010 συνάγεται ότι κρίσιμο χρονικό σημείο, κατά το οποίο κρίνεται το παραδεκτό της δήλωσης κατάρτισης συνδυασμού, είναι το χρονικό σημείο ανακήρυξης του συνδυασμού αυτού από το αρμόδιο δικαστήριο και όχι ο χρόνος υποβολής (επίδοσης ή παράδοσης) της δήλωσης κατάρτισης του συνδυασμού στο αρμόδιο δικαστήριο, διότι μόνο μετά την ανακήρυξη του συνδυασμού, ύστερα από έλεγχο της νομιμότητας της δήλωσης κατάρτισής του, διασφαλίζεται ο συνταγματικός σκοπός που επιδιώκει ο νομοθέτης με τη θέσπιση ειδικών όρων και προϋποθέσεων (ΣΤΕ 2833/2003).

2. Κοινοποίηση

Τα αρμόδια πολυμελή Πρωτοδικεία οφείλουν να κοινοποιήσουν αμέσως τις αποφάσεις ανακήρυξης των συνδυασμών στους Νομάρχες της έδρας της περιφέρειας.

Οι Νομάρχες πρέπει να κυρώσουν και να στείλουν αμέσως σε κάθε Δήμο και Κοινότητα πίνακα των συνδυασμών που έχουν ανακηρυχθεί, προκειμένου να περιληφθούν στο πρόγραμμα εκλογής.

Σε περίπτωση αντικατάστασης υποψηφίων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν μετά την 23^η Οκτωβρίου 2010, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται παραπάνω, το αρμόδιο δικαστήριο κοινοποιεί αμέσως τη μεταβολή αυτή στο Νομάρχη, και αυτός στον οικείο Δήμο ή Κοινότητα για την έκδοση και δημοσίευση συμπληρωματικού προγράμματος εκλογής.

---

66 Απαγορεύεται να ορίζεται ή να χρησιμοποιείται ως όνομα ή ως έμβλημα σύμβολο θρησκευτικής λατρείας ή σημαία ή άλλο παρόμοιο σύμβολο κράτους ή σημείο ιδιαίτερης ευλάβειας, στέμμα, όνομα ή έμβλημα πολιτικής οργάνωσης, φωτογραφία προσώπου, που περιλαμβάνεται στο συνδυασμό, έμβλημα κράτους, που ίσχυε παλαιότερα ή ισχύει ακόμη, καθώς και σύμβολα ή εμβλήματα του δικτατορικού καθεστώτος της 21ης Απριλίου 1967 ή φωτογραφιών προσώπων που έχουν καταδικαστεί για τη συμμετοχή τους σε αυτό (άρθρο 121 παρ.5 Ν.3852/2010).

Ο Νομάρχης της έδρας της περιφέρειας οφείλει να γνωστοποιήσει άμεσα στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με τηλεομοιοτυπία (fax) το όνομα κάθε συνδυασμού που έχει ανακηρυχθεί, καθώς και το επώνυμο, το όνομα και το πατρώνυμο όλων των υποψηφίων Περιφερειάρχων.

3. Δικαιώματα του συνδυασμού

Κάθε συνδυασμός έχει δικαίωμα⁶⁷ να διορίσει έναν αντιπρόσωπο και δύο αναπληρωτές του σε κάθε εκλογικό τμήμα με γραπτή δήλωση του υποψήφιου Περιφερειάρχη.

Επίσης, κάθε συνδυασμός έχει δικαίωμα να διορίζει πληρεξούσιο με συμβολαιογραφική δήλωση του υποψήφιου Περιφερειάρχη. Ο πληρεξούσιος αυτός ενεργεί για λογαριασμό του συνδυασμού, σύμφωνα με το νόμο, οτιδήποτε μπορεί να ενεργήσει ο υποψήφιος Περιφερειάρχης κατά τη διεξαγωγή της εκλογής.

Δεν μπορούν να διοριστούν αντιπρόσωποι, αναπληρωτές ή πληρεξούσιοι συνδυασμών:

- ο υποψήφιος περιφερειάρχης
- οι υποψήφιοι αντιπεριφερειάρχες περιφερειακής ενότητας,
- μέλη περιφερειακού συμβουλίου
- οι νομάρχες
- νομαρχιακοί σύμβουλοι⁶⁸
- όποιοι δεν έχουν το δικαίωμα να εκλέγουν και όλοι όσοι δεν μπορούν να εκλεγούν, σύμφωνα με την παραγραφο 1 του άρθρου 117 του ν.3852/2010 εκτός αν παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της ανακήρυξης των συνδυασμών⁶⁹.

Οι υποψήφιοι, οι αντιπρόσωποι των συνδυασμών και οι αναπληρωτές τους έχουν δικαίωμα να είναι παρόντες κατά τη διάρκεια όλης της διαδικασίας της εκλογής, ώσπου να σφραγιστούν οι σάκοι, και να υποβάλλουν κάθε είδους παρατηρήσεις και ενστάσεις.

4. Υποχρεώσεις υπηρεσιών

A. Δήμοι - Κοινότητες

Με ευθύνη των Δημάρχων και των Προέδρων των Κοινοτήτων την 17^η και 18^η Οκτωβρίου 2010 και μέχρι την 24^η ώρα, τα δημαρχεία και τα κοινοτικά καταστήματα θα είναι ανοικτά για την απρόσκοπτη χορήγηση των απαραίτητων δικαιολογητικών προς όλους τους υποψηφίους. Για τον ίδιο λόγο θα παραμείνουν ανοικτά την 30^η Οκτωβρίου και μέχρι την 24^η ώρα, για την περίπτωση τυχόν παραίτησης υποψηφίου, καθώς και μέχρι την 24^η ώρα της 6^{ης} Νοεμβρίου για την περίπτωση τυχόν θανάτου υποψηφίου. Τέλος, θα παραμείνουν ανοικτά την 12^η Νοεμβρίου και μέχρι την 24^η ώρα, για την περίπτωση τυχόν παραίτησης ή θανάτου υποψηφίου περιφερειάρχη πριν από την επαναληπτική ψηφοφορία.

B. Περιφέρειες – Πρωτοδικεία - ΔΟΥ

Οι Γενικοί Γραμματείς των Περιφερειών της Χώρας οφείλουν να μεριμνήσουν, ώστε τα πολυμελή Πρωτοδικεία της περιφέρειάς τους να παραμείνουν ανοικτά από το πρωί μέχρι την 24^η ώρα:

της Κυριακής 17 Οκτωβρίου 2010, τελευταία ημέρα υποβολής της δήλωσης των συνδυασμών του Σαββάτου 25 Οκτωβρίου 2010, ημέρα ανακήρυξης των υποψηφίων του Σαββάτου 30 Οκτωβρίου 2010, για την περίπτωση τυχόν παραίτησης υποψηφίου

⁶⁷ Άρθρο 124 Ν.3852/2010.

⁶⁸ Άρθρο 124, παρ. 6 του Ν. 3852/ 2010

⁶⁹ Άρθρο 124, παρ 5 Ν. 3852/2010

του Σαββάτου 6 Νοεμβρίου 2010, για την περίπτωση τυχόν θανάτου υποψηφίου
της Πέμπτης 11 Νοεμβρίου 2010, για την περίπτωση τυχόν παραίτησης υποψηφίου Δημάρχου
πριν από την επαναληπτική ψηφοφορία
της Παρασκευής 12 Νοεμβρίου, για την περίπτωση αντικατάστασης υποψηφίου Δημάρχου
λόγω παραίτησης ή θανάτου πριν την επαναληπτική ψηφοφορία.

Τέλος, οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (ΔΟΥ) της έδρας των Πρωτοδικείων θα πρέπει να παραμείνουν ανοικτές τις ίδιες ημέρες και ώρες, προκειμένου να προμηθευτούν οι υποψήφιοι τα απαραίτητα παράβολα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΑ

1. Γενικά

Τα ψηφοδέλτια κατασκευάζονται από λευκό χαρτί. Έχουν σχήμα ορθογώνιο και εκτυπώνονται με φροντίδα και ευθύνη των συνδυασμών. Τα τυπογραφικά στοιχεία των ψηφοδελτίων πρέπει να είναι σε μαύρη απόχρωση.

2. Περιεχόμενο Ψηφοδελτίων

Κάθε συνδυασμός εκτυπώνει **ιδιαιτερο ψηφοδέλτιο για κάθε εκλογική περιφέρεια**, το οποίο περιλαμβάνει κατά σειρά τα εξής στοιχεία:

- Το τυχόν έμβλημα και το όνομα του συνδυασμού
- το επώνυμο, το όνομα και το πατρώνυμο του υποψηφίου περιφερειάρχη με την αντίστοιχη ένδειξη δίπλα ή κάτω από το όνομα
- τα επώνυμο, το όνομα και τα πατρώνυμο του υποψηφίου αντιπεριφερειάρχη της συγκεκριμένης εκλογικής περιφέρειας, με την αντίστοιχη ένδειξη δίπλα ή κάτω από το όνομα
- τα επώνυμα, τα ονόματα και τα πατρώνυμα των υποψηφίων περιφερειακών συμβούλων της συγκεκριμένης εκλογικής περιφέρειας με αλφαβητική σειρά.

Σε όσες περιφέρειες γίνει επαναληπτική ψηφοφορία την 14^η Νοεμβρίου 2010, τα ψηφοδέλτια που θα χρησιμοποιηθούν κατά την εκλογή αυτή θα είναι τα ίδια με τα ψηφοδέλτια που χρησιμοποιήθηκαν την πρώτη Κυριακή, δηλαδή την 7^η Νοεμβρίου 2010.

3. Σταυροί προτίμησης

Ο εκλογέας εκφράζεται υπέρ των υποψηφίων με σταυρό προτίμησης. Ο σταυρός σημειώνεται με στυλό μαύρης ή κυανής απόχρωσης δίπλα στο ονοματεπώνυμο του κάθε υποψηφίου είτε δεξιά είτε αριστερά. Σταυρός προτίμησης που σημειώνεται με διαφορετικό τρόπο θεωρείται ότι δεν είναι γραμμένος⁷⁰ και η εγκυρότητα του ψηφοδελτίου ελέγχεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 130 του Ν. 3852/2010.

Κατά την επαναληπτική ψηφοφορία δεν τίθεται σταυρός προτίμησης. Η ύπαρξη όμως σταυρού προτίμησης σε ψηφοδέλτιο δεν συνεπάγεται την ακυρότητα αυτού.

Ο αριθμός των σταυρών προτίμησης διαμορφώνεται ως εξής:

Αριθμός εδρών εκλογικής περιφέρειας	Αριθμός επιτρεπόμενων σταυρών προτίμησης
1-3	1
4-7	2
8-12	3
12-	4

⁷⁰ Ο τρόπος, όμως, γραφής του σταυρού που μπορεί να οφείλεται στη σπουδή, την ηλικία, την ελαττωμένη όραση του ψηφοφόρου ή το μέσο που χρησιμοποίησε, δηλαδή, σταυροί έντονοι, άτοννοι, κακότεχνοι, μεγαλύτεροι ή μικρότεροι συνήθως δεν συνεπάγονται ακυρότητα της ψήφου. Σε κάθε περίπτωση, όμως, ο ανώμαλος σχηματισμός του σταυρού είναι στην ουσιαστική εκτίμηση του δικαστηρίου αν αποτελεί ή όχι διακριτικό γνώρισμα που παραβιάζει το απόρρητο της ψηφοφορίας (ΑΕΔ 25, 26/1999).

Αν σε ένα ψηφοδέλτιο σημειωθούν περισσότεροι από τους κατά τα ανωτέρω προβλεπόμενους σταυροί προτίμησης, το ψηφοδέλτιο είναι έγκυρο και λογίζεται υπέρ του συνδυασμού, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης⁷¹.

Επισημαίνεται ότι στον υποψήφιο Περιφερειάρχη ή Αντιπεριφερειάρχη δεν σημειώνεται σταυρός προτίμησης, εάν όμως τεθεί σταυρός, το ψηφοδέλτιο δεν ακυρώνεται για το λόγο αυτό.

---

71 Άρθρο 129, παρ. 5 Ν 3852/2010

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Γενικά

Για την επιτυχία ενός συνδυασμού στις εκλογές, απαιτείται αυτός να λάβει την απόλυτη πλειοψηφία (δηλ. το 50% +1) των εγκύρων ψηφοδελτίων. Σε αυτήν την περίπτωση, ο επιτυχών συνδυασμός λαμβάνει τα 3/5 του συνολικού αριθμού των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου, αν το ποσοστό του είναι μέχρι 60%, ενώ τα υπόλοιπα δύο πέμπτα των εδρών κατανέμονται αναλογικά μεταξύ των επιλαχόντων συνδυασμών. Σε περίπτωση όπου ο επιτυχών συνδυασμός λάβει ποσοστό ψήφων μεγαλύτερο του 60% των εγκύρων ψηφοδελτίων, οι έδρες κατανέμονται αναλογικά μεταξύ όλων των συνδυασμών μη κωλυμένου του επιτυχόντος να λάβει έδρες περισσότερες από τα 3/5 του συνολικού αριθμού των εδρών. Αν κανένας συνδυασμός δεν λάβει την απόλυτη πλειοψηφία, η εκλογή επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή ανάμεσα στους υποψηφίους περιφερειάρχες των δύο συνδυασμών που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους.

Αφού κατανεμηθούν οι έδρες του περιφερειακού συμβουλίου στους συνδυασμούς, ακολουθεί η διαδικασία κατανομής των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου, ανά εκλογική περιφέρεια, στους επιτυχόντες και επιλαχόντες συνδυασμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΚΛΟΓΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

1. Κατανομή εδρών περιφερειακού συμβουλίου σε περίπτωση ανάδειξης επιτυχόντος συνδυασμού από την πρώτη Κυριακή

α. Ο επιτυχών συνδυασμός λαμβάνει ποσοστό από 50% +1 ψήφους μέχρι και 60%

Από το σύνολο των εδρών των περιφερειακού συμβουλίου τα 3/5 ανήκουν στον επιτυχόντα συνδυασμό και τα 2/5 κατανέμονται στους επιλαχόντες, ανάλογα με τον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβε καθένας από αυτούς. Έτσι, οι έδρες που λαμβάνει ο πρώτος συνδυασμός, καθώς και οι επιλαχόντες, διαμορφώνονται σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί.

Πληθυσμός περιφέρειας	Αριθμός περιφερειακών συμβούλων	Επιτυχών	Επιλαχόντες
Έως 300000	41	25	16
300001-800000	51	31	20
800001 και άνω	71	43	28
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	101	61	40
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	51	31	20

Σε όλες τις Περιφέρειες επιτυχών θεωρείται ο συνδυασμός που έλαβε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% (50% + 1 ψήφο) του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων. Επιλαχόντες είναι οι συνδυασμοί που έλαβαν έστω και μία έδρα. Οι συνδυασμοί αυτοί αποτελούν τη μειοψηφία του περιφερειακού συμβουλίου.

β. Κατανομή εδρών μεταξύ των επιλαχόντων συνδυασμών, εφόσον ο επιτυχών έχει λάβει από 50% +1 ψήφο μέχρι και 60%

α. Για την αναλογική κατανομή των εδρών της μειοψηφίας στους επιλαχόντες συνδυασμούς, πρέπει να υπολογισθεί **το εκλογικό μέτρο (ε.μ.)**.

Το εκλογικό μέτρο δίδεται από τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{ε.μ.} = \frac{\text{εψσμ}}{v} + 1 \text{ (παραλειπόμενου του δεκαδικού μέρους)}$$

όπου

εψσμ= αριθμός εγκύρων ψηφοδελτίων συνόλου μειοψηφίας (δηλ. αριθμός εγκύρων ψηφοδελτίων στο σύνολο της περιφέρειας όλων των συνδυασμών εκτός του επιτυχόντος)

v= αριθμός των εδρών που αντιστοιχεί στα 2/5

Τονίζουμε ότι για την κατανομή των εδρών και τον καθορισμό του εκλογικού μέτρου τα λευκά ψηφοδέλτια δεν προσμετρώνται στα έγκυρα.⁷²

Επομένως το εκλογικό μέτρο για τις Περιφέρειες διαμορφώνεται σύμφωνα με τον τύπο που εμφανίζεται στον πίνακα που ακολουθεί, παραλείπονται του του δεκαδικού μέρους του αριθμού που προκύπτει:

Συνολικός αριθμός εδρών Περιφερειακού Συμβουλίου	Εκλογικό Μέτρο
41	$\frac{\text{εψσ}\mu + 1}{16}$
51	$\frac{\text{εψσ}\mu + 1}{20}$
71	$\frac{\text{εψσ}\mu + 1}{28}$
101	$\frac{\text{εψσ}\mu + 1}{40}$

β. Στη συνέχεια ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται με το εκλογικό μέτρο. Ο κάθε συνδυασμός λαμβάνει τόσες έδρες, όσο είναι το ακέραιο ηλίκο της διαίρεσης αυτής.

- **Όταν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι επιλαχόντες συνδυασμοί είναι λιγότερες από τις προς διάθεση έδρες**, τότε οι επιλαχόντες συνδυασμοί ταξινομούνται ανάλογα με το μεγαλύτερο αχρησιμοποίητο υπόλοιπο της εκλογικής τους δύναμης, **ανεξαρτήτως του εάν έχουν λάβει έστω και μία έδρα**. Ακολουθεί η διανομή των εδρών που απομένουν, οι οποίες κατανέμονται ανά μία στους συνδυασμούς όπως έχουν ταξινομηθεί κατά τα παραπάνω⁷³.
- Αν υπάρχουν συνδυασμοί με ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων, διενεργείται κλήρωση⁷⁴ από το αρμόδιο πρωτοδικείο.
- Αν και μετά από αυτήν τη διαδικασία παραμένουν αδιάθετες έδρες, αυτές κατανέμονται ανά μία κατά σειρά, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των **εγκύρων** ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε επιλαχών συνδυασμός.
- Εάν έχει απομείνει προς διάθεση μία μόνον έδρα, την καταλαμβάνει ο επιλαχών συνδυασμός που έχει καταλάβει μία τουλάχιστον έδρα και παρουσιάζει το μεγαλύτερο αδιάθετο υπόλοιπο.
- Σε περίπτωση ίσου αριθμού εγκύρων ψηφοδελτίων δύο ή και περισσότερων συνδυασμών, ενεργείται μεταξύ αυτών κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

β. Ο επιτυχών συνδυασμός λαμβάνει ποσοστό πάνω από 60%

Όταν ένας συνδυασμός στις περιφερειακές εκλογές συγκεντρώσει ποσοστό πάνω από 60%, τότε η κατανομή των εδρών, τόσο του επιτυχόντος όσο και των επιλαχόντων συνδυασμών

⁷³ Βλ. παράδειγμα 1 στο Παράρτημα.

⁷⁴ Βλ. παράδειγμα 2 στο Παράρτημα.

γίνεται **αναλογικά** μεταξύ όλων των συνδυασμών που μετέχουν στις εκλογές. Πιο συγκεκριμένα:

ι. Για την αναλογική κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου πρέπει υπολογίζεται κατ' αρχάς το εκλογικό μέτρο.

Το εκλογικό μέτρο δίνεται από τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{ε.μ.} = \frac{\text{σεψ} + 1}{\nu} \text{ (παραλειπομένου του δεκαδικού μέρους)}$$

όπου σεψ: το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων όλων των συνδυασμών (επιτυχόντος και επιλαχόντων)

ν: ο αριθμός των εδρών που αντιστοιχούν στο Περιφερειακό Συμβούλιο

Το εκλογικό μέτρο διαμορφώνεται σύμφωνα με τον ως άνω τύπο στον πίνακα που ακολουθεί, παραλειπομένου τυχόν κλάσματος:

Συνολικός αριθμός εδρών Περιφερειακού Συμβουλίου	Εκλογικό Μέτρο
41	$\frac{\text{σεψ} + 1}{41}$
51	$\frac{\text{σεψ} + 1}{51}$
71	$\frac{\text{σεψ} + 1}{71}$
101	$\frac{\text{σεψ} + 1}{101}$

ii. Ο **αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται με το εκλογικό μέτρο**. Ο κάθε συνδυασμός λαμβάνει τόσες έδρες, όσο είναι το ακέραιο ηλίκο της διαίρεσης αυτής. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση αυτή ο επιτυχών συνδυασμός μπορεί να λάβει αριθμό εδρών που ξεπερνά το ποσοστό των 3/5.

- Όταν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί είναι **λιγότερες από τις προς διάθεση έδρες**, τότε οι συνδυασμοί ταξινομούνται κατά φθίνουσα σειρά ανάλογα με το μεγαλύτερο χρησιμοποιήτο υπόλοιπο της εκλογικής τους δύναμης. Ακολουθεί η διανομή των εδρών που απομένουν, οι οποίες κατανέμονται ανά μία στους συνδυασμούς, όπως έχουν ταξινομηθεί κατά τα παραπάνω⁷⁵.
- Αν υπάρχουν συνδυασμοί με ίσο αριθμό χρησιμοποιήτων υπολοίπων ψηφοδελτίων, διενεργείται κλήρωση από το αρμόδιο πολυμελές πρωτοδικείο.
- Αν και μετά από αυτή τη διαδικασία παραμένουν αδιάθετες έδρες, αυτές κατανέμονται ανά μία κατά σειρά, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός.

75 Βλ. Παράδειγμα 3 στο Παράρτημα

- Εάν υπάρξει ίσος αριθμός εγκύρων ψηφοδελτίων μεταξύ δύο ή περισσότερων συνδυασμών, το αρμόδιο πολυμελές Πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση.

γ. Κατανομή εδρών περιφερειακού συμβουλίου σε περίπτωση ανακήρυξης ενός μόνο συνδυασμού

Εάν έχει ανακηρυχθεί μόνο ένας συνδυασμός υποψηφίων, τότε όλες οι έδρες του περιφερειακού συμβουλίου κατανέμονται στο συνδυασμό αυτό. Οι υποψήφιοι ταξινομούνται ανάλογα με τον αριθμό των ψήφων που έχουν συγκεντρώσει και καταλαμβάνουν τις αντίστοιχες θέσεις του περιφερειακού συμβουλίου. Όσοι δεν καταλάβουν θέση κατά τα προηγούμενα, εκλέγονται αναπληρωματικοί κατά την ίδια σειρά.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση αυτή δεν υπολογίζεται εκλογικό μέτρο ούτε λαμβάνεται υπόψη το ποσοστό ψήφων που έχει συγκεντρώσει ο συνδυασμός.

1.2 Κατανομή εδρών περιφερειακού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια

Η διαδικασία που περιγράφηκε στην ενότητα 1.1 ακολουθείται προκειμένου να προκύψει η κατανομή των εδρών μεταξύ επιτυχόντος και επιλαχόντων συνδυασμών στο σύνολο της περιφέρειας. Στη συνέχεια οι έδρες του περιφερειακού συμβουλίου κατανέμονται μεταξύ επιτυχόντος και επιλαχόντων συνδυασμών ανά εκλογική περιφέρεια ως εξής⁷⁶:

α) αποδίδουμε στον **επιτυχόντα συνδυασμό** μία (1) έδρα σε κάθε εκλογική περιφέρεια

β) στη συνέχεια παίρνουμε **το μικρότερο σε εκλογική δύναμη συνδυασμό** ο οποίος έχει εξασφαλίσει συμμετοχή στο περιφερειακό συμβούλιο και υπολογίζουμε **το εκλογικό μέτρο** ως εξής:

$$\text{ε.μ.} = \frac{[\text{εψσ}]}{v} + 1$$

όπου

[ ]: το ακέραιο ηλικίο

εψσ: αριθμός εγκύρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού στην περιφέρεια

v: αριθμός των εδρών που δικαιούται στην περιφέρεια

γ) Διαιρούμε τον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων του σε κάθε εκλογική περιφέρεια με το εκλογικό μέτρο και ο **συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο είναι το ακέραιο ηλικίο της διαίρεσης.**

- **Εάν ο συνδυασμός εξακολουθεί να δικαιούται έδρες στο περιφερειακό συμβούλιο**, ο αριθμός τους συμπληρώνεται με τη διάθεση ανά μίας από κάθε εκλογική περιφέρεια όπου διατηρεί το μεγαλύτερο, κατά φθίνουσα σειρά, αδιάθετο υπόλοιπο εγκύρων ψηφοδελτίων.

Οι έδρες που κατανέμονται σύμφωνα με τα παραπάνω **αφαιρούνται από τις διαθέσιμες έδρες της εκλογικής περιφέρειας.**

- **Εάν στην πρώτη κατά σειρά εκλογική περιφέρεια υπάρχουν τόσες διαθέσιμες έδρες όσες δικαιούται ο συνδυασμός εκεί**, τις καταλαμβάνει όλες και ο αριθμός τους αφαιρείται από τις διαθέσιμες της περιφέρειας.

76 Βλ. Παράδειγμα 4 στο Παράρτημα

- **Εάν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός**, στο συνδυασμό κατακυρώνονται μόνον οι διαθέσιμες έδρες.
- **Εάν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής παραμένουν αδιάθετες για το συνδυασμό έδρες**, κατανέμονται ανά μία κατά σειρά στις εκλογικές περιφέρειες, όπου ο συνδυασμός διατηρεί το μεγαλύτερο, κατά φθίνουσα σειρά, αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων.

Με την ίδια διαδικασία κατανέμονται οι έδρες σε κάθε εκλογική περιφέρεια για καθέναν από τους άλλους επιλαχόντες συνδυασμούς **κατά αύξουσα σειρά εκλογής**.

Τέλος, **οι έδρες που παραμένουν αδιάθετες** σε κάθε εκλογική περιφέρεια μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω διαδικασίας και για όλους τους επιλαχόντες συνδυασμούς καταλαμβάνονται από τον **επιτυχόντα συνδυασμό**.

2. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

Εάν υποψήφιος Περιφερειάρχης παραιτηθεί ή αποβιώσει πριν από την επαναληπτική ψηφοφορία, είναι δυνατή η αντικατάστασή του κατά τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 141 του Ν. 3582/ 2010.

Οι χρονικές προθεσμίες που προβλέπονται για τη διαδικασία αυτή είναι περιορισμένες, αφού και ο χρόνος διεξαγωγής των επαναληπτικών εκλογών είναι καθορισμένος. Έτσι, η παραίτηση του υποψήφιου Περιφερειάρχη επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πολυμελούς Πρωτοδικείου μέχρι τη 12^η ώρα βραδινή της **11ης Νοεμβρίου 2010**.⁷⁷

Αμέσως συγκαλούνται οι υποψήφιοι του συνδυασμού του παραιτηθέντος Περιφερειάρχη και δηλώνουν νέο υποψήφιο Περιφερειάρχη. Δεν είναι αναγκαστικό αυτός να είναι μεταξύ των υποψηφίων συμβούλων, αλλά εάν τυχόν κάποιος υποψήφιος σύμβουλος δηλωθεί ως υποψήφιος Περιφερειάρχης, τότε η θέση του ως συμβούλου στο ψηφοδέλτιο μένει κενή και δεν συμπληρώνεται. Η δήλωση⁷⁸ για το νέο υποψήφιο Περιφερειάρχη επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πολυμελούς Πρωτοδικείου μέχρι την 12^η ώρα βραδινή της **12^{ης} Νοεμβρίου 2010**. Εάν δεν υποβληθεί δήλωση μέχρι την ημερομηνία αυτή, τότε δεν ανακηρύσσεται κανένας υποψήφιος και εκλέγεται Περιφερειάρχης ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που θα λάβει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης. Η ανακήρυξη δε του νέου υποψήφιου Περιφερειάρχη σε δημόσια συνεδρίαση από το Πρωτοδικείο μπορεί να γίνει ακόμη και στις 13 Νοεμβρίου 2010.

⁷⁷ Άρθρο 141, παρ. 1 του Ν. 3582/ 2010

⁷⁸ Σε περίπτωση που ο υποψήφιος Περιφερειάρχης δεν προέρχεται από τους υποψηφίους συμβούλους, η δήλωση πρέπει να συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην ενότητα 2.1 του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Πρώτου της παρούσας εγκυκλίου.

3. Επανάληψη της ψηφοφορίας

Εάν κανένας συνδυασμός δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εγκύρων ψηφοδελτίων (δηλ. 50%+1 ψήφο), η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη **Κυριακή 14 Νοεμβρίου 2010 ανάμεσα στους υποψήφιους περιφερειάρχες των δύο συνδυασμών που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους.**

Κατά την επαναληπτική ψηφοφορία δεν εκλέγονται περιφερειακοί σύμβουλοι, αλλά μόνο ο περιφερειάρχης. Συνεπώς δεν υπάρχει σταυροδοσία.

Επιτυχών θεωρείται ο υποψήφιος περιφερειάρχης και ο συνδυασμός του που συγκέντρωσε στην επαναληπτική ψηφοφορία **την απόλυτη πλειοψηφία ολόκληρου του αριθμού των εγκύρων ψηφοδελτίων (δηλ. 50%+1 ψήφο).**

Εάν στην επαναληπτική ψηφοφορία οι δύο συνδυασμοί **ισοψηφήσουν**, το αρμόδιο πρωτοδικείο διενεργεί **κλήρωση** για την ανάδειξη του επιτυχόντος συνδυασμού.

Στην περίπτωση της επαναληπτικής ψηφοφορίας, οι έδρες του περιφερειακού συμβουλίου κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών που συμμετέχουν στις εκλογές σε **δύο φάσεις** που ονομάζονται **κατανομές** και έχουν ως ακολούθως:

α. Η πρώτη (Α) κατανομή διανέμει αναλογικά τις μισές έδρες του περιφερειακού συμβουλίου. Σε περίπτωση κλάσματος, τότε αυτό στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα.

β. Η δεύτερη (Β) κατανομή διανέμει τις υπόλοιπες έδρες του περιφερειακού συμβουλίου.

Επομένως, με βάση τον αριθμό των εδρών των περιφερειακών συμβουλίων οι έδρες που αναλογούν σε κάθε μία από τις δύο αυτές κατανομές έχουν ως εξής:

Συνολικός αριθμός εδρών Περιφερειακού Συμβουλίου	Έδρες Α' Κατανομής	Έδρες Β' Κατανομής
41	21	20
51	26	25
71	36	35
101	51	50

α. Για την αναλογική κατανομή των εδρών της **Α' κατανομής** του περιφερειακού συμβουλίου υπολογίζεται, κατ' αρχάς, το εκλογικό μέτρο (ε.μ.)

Το εκλογικό μέτρο δίνεται από τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{ε.μ.} = \frac{\text{σεψ} + 1}{\nu} \quad (\text{παραλειπομένου του δεκαδικού μέρους})$$

όπου:

σεψ= σύνολο εγκύρων ψηφοδελτίων **όλων** των συνδυασμών που συμμετείχαν στην αρχική ψηφοφορία

ν = ο αριθμός των εδρών της Α' κατανομής

Επομένως το εκλογικό μέτρο διαμορφώνεται σύμφωνα με τον τύπο που εμφανίζεται στον πίνακα που ακολουθεί, παραλειπομένου του δεκαδικού μέρους:

Συνολικός αριθμός Περιφερειακού Συμβουλίου	εδρών	Έδρες Α' Κατανομής	Εκλογικό μέτρο
41		21	σεψ πρώτης Κυριακής+1 21
51		26	σεψ πρώτης Κυριακής +1 26
71		36	σεψ πρώτης Κυριακής +1 36
101		51	σεψ πρώτης Κυριακής +1 51

β. Ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων **κάθε συνδυασμού** της αρχικής ψηφοφορίας διαιρείται στη συνέχεια με το εκλογικό μέτρο και κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες όσες το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης.

- **Εάν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί με την προηγούμενη διαδικασία είναι λιγότερες από τις προς διάθεση έδρες της Α' κατανομής**, οι έδρες που απομένουν διανέμονται ανά μία μεταξύ των επιλαχόντων συνδυασμών, ανάλογα με τα αξιοποιήσιμα υπόλοιπα των εγκύρων ψηφοδελτίων τους.⁷⁹
- Εάν συνδυασμοί έχουν ίσο αριθμό αξιοποιήσιμων υπολοίπων εγκύρων ψηφοδελτίων διενεργείται μεταξύ τους κλήρωση.
- Εάν και μετά τη διανομή εδρών με βάση τα αξιοποιήσιμα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, κατανέμονται ανά μία κατά σειρά, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων κάθε επιλαχόντος συνδυασμού.
- Εάν έχει απομείνει προς διάθεση μία μόνον έδρα, την καταλαμβάνει ο επιλαχών συνδυασμός που έχει καταλάβει τουλάχιστον μία έδρα και παρουσιάζει το μεγαλύτερο αξιοποιήσιμο υπόλοιπο εγκύρων ψηφοδελτίων.

γ. Για τη διάθεση των εδρών της Β' κατανομής υπολογίζεται, αρχικά, πόσες από τις έδρες αυτές πρέπει να προσκυρωθούν στον επιτυχόντα συνδυασμό, ώστε να συγκεντρώσει συνολικά, συνυπολογιζομένων και των εδρών που κατανεμήθηκαν σε αυτόν από την Α' κατανομή, τα τρία πέμπτα (3/5) του συνόλου των εδρών.

Οι εναπομείνουσες έδρες της Β' κατανομής διατίθενται στον άλλο συνδυασμό που έλαβε μέρος στην επαναληπτική ψηφοφορία.

Στην περίπτωση όπου λόγω του μικρού αριθμού εδρών που τους έχουν κατανεμηθεί από την Α' κατανομή, ο επιτυχών συνδυασμός δεν μπορεί να συμπληρώσει τον αριθμό των τριών πέμπτων (3/5) του συνόλου των εδρών, προσκυρώνονται σε αυτόν όλες οι έδρες της Β' κατανομής και δεν γίνεται καμία μεταβολή στη διάθεση των εδρών της Α' κατανομής, ανάμεσα στους υπόλοιπους συνδυασμούς.

Οριακές περιπτώσεις ισοψηφίας

Σε περίπτωση ισοψηφίας στην πρώτη θέση κατά την αρχική ψηφοφορία δύο ή περισσότερων συνδυασμών, στην επαναληπτική ψηφοφορία μετέχουν οι υποψήφιοι περιφερειάρχες όλων των συνδυασμών που ισοψήφησαν.

Σε περίπτωση ισοψηφίας στη δεύτερη θέση κατά την αρχική ψηφοφορία δύο ή περισσότερων συνδυασμών, στην επαναληπτική μετέχουν ο υποψήφιος περιφερειάρχης του πρώτου σε αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων συνδυασμού και οι υποψήφιοι περιφερειάρχες των συνδυασμών που ισοψήφησαν στη δεύτερη θέση.

⁷⁹ Βλ. Παράδειγμα 5 στο Παράρτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΤΑΚΤΙΚΟΙ-ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Μετά την κατανομή των εδρών στον επιτυχόντα και στους επιλαχόντες συνδυασμούς, **τακτικοί** περιφερειακοί σύμβουλοι εκλέγονται, ανά εκλογική περιφέρεια, από τους υποψήφιους κάθε συνδυασμού, αυτοί που έλαβαν τους περισσότερες σταυρούς προτίμησης στην αντίστοιχη εκλογική περιφέρεια.

Σε περίπτωση επαναληπτικής εκλογής, **τακτικοί** περιφερειακοί σύμβουλοι εκλέγονται με βάση την πρώτη ψηφοφορία, σύμφωνα με τους σταυρούς προτίμησης που έλαβε καθένας από αυτούς⁸⁰. Στην περίπτωση αυτή, ο επιλεγόμενος, από την πλειοψηφία των υποψηφίων του συνδυασμού, υποψήφιος περιφερειακός σύμβουλος ως υποψήφιος περιφερειάρχης, σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος ή θανόντος υποψηφίου περιφερειάρχη, θεωρείται πρώτος επιτυχών σύμβουλος του συνδυασμού, ανεξαρτήτως των σταυρών προτίμησης που έλαβε κατά την πρώτη ψηφοφορία.⁸¹

Οι υποψήφιοι Περιφερειάρχες των επιλαχόντων συνδυασμών θεωρούνται πρώτοι επιτυχόντες σύμβουλοι των συνδυασμών τους. Σε περίπτωση που ο συνδυασμός καταλαμβάνει έδρες σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες ο υποψήφιος περιφερειάρχης λαμβάνει την έδρα της εκλογικής περιφέρειας, όπου ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες έδρες. Σε περίπτωση ίσου αριθμού εδρών σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες, τότε ο υποψήφιος περιφερειάρχης λαμβάνει την έδρα αυτής όπου ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες ψήφους, και σε περίπτωση ίσου αριθμού ψήφου σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες διενεργείται κλήρωση από το πολυμελές Πρωτοδικείο, που ανακήρυξε τα τακτικά μέλη.⁸²

Οι υποψήφιοι Αντιπεριφερειάρχες των επιλαχόντων συνδυασμών θεωρούνται πρώτοι επιτυχόντες σύμβουλοι των συνδυασμών τους, στην εκλογική περιφέρεια στην οποία ήταν υποψήφιοι, εφόσον ο συνδυασμός τους έλαβε έδρα. *Ειδικά για τις περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων, οι υποψήφιοι Αντιπεριφερειάρχες των επιλαχόντων συνδυασμών καταλαμβάνουν θέση περιφερειακού συμβούλου στην εκλογική περιφέρεια που ήταν υποψήφιοι και ο συνδυασμός τους έλαβε τις περισσότερες έδρες.* Σε περίπτωση ίσου αριθμού εδρών σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες, τότε ο Αντιπεριφερειάρχης των ανωτέρω περιφερειών λαμβάνει την έδρα αυτής όπου ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες ψήφους.⁸³

Οι λοιποί υποψήφιοι των συνδυασμών (επιτυχόντος και επιλαχόντων) είναι **αναπληρωματικοί** των τακτικών συμβούλων της εκλογικής τους περιφέρειας, με τη σειρά των σταυρών προτίμησης που έλαβαν.

Αν οι υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού ισοψηφήσουν σε οποιαδήποτε σειρά κατάταξης, το Πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση.

---

80 Άρθρο 139, παρ. 9 του Ν. 3852/ 2010

81 Άρθρο 140, παρ. 2 και 3 του Ν. 3852/ 2010

82 Άρθρο 142, παρ. 2, εδ. 2-5 του Ν. 3852/ 2010

83 Άρθρο 142, παρ. 3 του Ν. 3852/ 2010

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Η διαδικασία για την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών είναι κατά βάση αρμοδιότητας των δικαστηρίων, τα οποία εκδίδουν και τις προβλεπόμενες πράξεις, λαμβάνοντας έτσι **διοικητικού χαρακτήρα αποφάσεις**. Τα δικαστήρια, δηλαδή, κατά τη διαδικασία ανάδειξης των αιρετών αρχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ασκούν διοικητικού χαρακτήρα αρμοδιότητες με την έκδοση αντίστοιχων αποφάσεων, οι οποίες και προσβάλλονται με ενστάσεις, όπως αναλυτικά αναφέρεται κατωτέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ- ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΕΚΛΟΓΗΣ

Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής, αμέσως μετά τη δημοσίευση του αποτελέσματος της εκλογής παραδίδουν⁸⁴ στον **Πρόεδρο Πρωτοδικών της έδρας της περιφέρειας**⁸⁵:

- τα πρακτικά της εκλογής,
- τα λοιπά εκλογικά έγγραφα,
- τα δέματα των ψηφοδελτίων ταξινομημένα κατά συνδυασμούς και με τη σειρά που είναι αριθμημένα, καθώς και
- τους φακέλους

Ο Πρόεδρος του πολυμελούς Πρωτοδικείου εξάγει το **Γενικό Αποτέλεσμα** των περιφερειακών εκλογών, το οποίο δημοσιεύει, αμέσως, με τοιχοκόλληση στο Πρωτοδικείο, με γνωστοποίηση στον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας και στον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.⁸⁶

Στον πίνακα αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας, ο οποίος καταρτίζεται από τον Πρόεδρο του πολυμελούς Πρωτοδικείου, περιέρχονται:

- ο αριθμός των εγγεγραμμένων εκλογέων
- ο συνολικός αριθμός ψηφισάντων
- ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων
- ο αριθμός των άκυρων ψηφοδελτίων
- ο αριθμός των λευκών ψηφοδελτίων
- η εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού (ο συνολικός αριθμός εγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού)

Σημειώνεται ότι:

- στον πίνακα προτάσσονται οι συνδυασμοί σύμφωνα με την εκλογική τους δύναμη

---

⁸⁴ Η τήρηση των προβλεπόμενων στις διατάξεις του ΠΔ 96 /2007 (Α' 116) βιβλίων και λοιπών εγγράφων (πρωτοκόλλου ψηφοφορίας, πρακτικών, βιβλίων διαλογής ψηφοδελτίων και σταυρών προτίμησης κ.ο.κ.) είναι υποχρεωτική για τις εφορευτικές επιτροπές, προκειμένου να αποδεικνύονται αυτά που συμβαίνουν κατά την διεξαγωγή της ψηφοφορίας και η έκβασή της. Τα στοιχεία, όμως, αυτά αλληλοσυμπληρώνονται, ως προς την απόδειξη που παρέχουν, υπό την έννοια ότι η μη τήρηση κάποιου από αυτά ή η πλημμελής τήρησή τους, όπως σε περίπτωση μη θέσεως των υπογραφών που προβλέπει ο νόμος, ακόμη δε και η απώλειά τους, δεν επιφέρει ακυρότητα και επανάληψη της εκλογής στα εκλογικά τμήματα, στα οποία έγιναν οι πλημμέλειες ή σημειώθηκαν οι ελλείψεις ή απώλειες, εκτός αν προβάλλεται και αποδεικνύεται από τον ενιστάμενο ότι το αποτέλεσμα που εμφανίσθηκε από την εφορευτική επιτροπή είναι διαφορετικό από το πραγματικό (ΑΕΔ 525/1995, 46/1982). Αν δεν υπάρχει προβολή και απόδειξη του ως άνω πραγματικού ισχυρισμού, είναι δυνατόν, ακόμη και σε περίπτωση απώλειας του εκλογικού σάκου κάποιου εκλογικού τμήματος, να γίνει δεκτό το εκλογικό αποτέλεσμα που προκύπτει από το αντίγραφο του πρακτικού της εφορευτικής επιτροπής, το οποίο διαβιβάζεται στον οικείο νομάρχη ή το δήμαρχο (άρθρα 93 παρ. 2 και 94 παρ. 2 του πδ 96/2007, ΣτΕ 2511/2003).

⁸⁵ Άρθρο 121, παρ. 7 του Ν. 3852/ 2010

⁸⁶ Οι εφορευτικές επιτροπές και ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου γνωστοποιούν αμέσως το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας στον περιφερειάρχη.

- κάτω από το πίνακα συντάσσεται πράξη, στην οποία αναγράφονται ολογράφως τα πιο πάνω στοιχεία για κάθε περίπτωση και η οποία υπογράφεται από το Πρόεδρο
- κατά την κατάρτιση του πίνακα μπορεί να παρίσταται ένας αντιπρόσωπος από κάθε συνδυασμό.

Ο Πρόεδρος του πολυμελούς Πρωτοδικείου εκθέτει στο κατάστημα του Πρωτοδικείου επί πέντε **(5)** ημέρες. Για την έκθεση αυτή συντάσσει και πρακτικό, που τοιχοκολλείται επίσης έξω από το δικαστικό κατάστημα.

Μέσα στο διάστημα των πέντε (5) ημερών οι εκλογείς μπορούν να λάβουν γνώση των εγγράφων αυτών (καθώς και των λοιπών στοιχείων της εκλογής), προκειμένου να ασκήσουν τις προβλεπόμενες ενστάσεις.

Η **επικύρωση** της εκλογής επέρχεται με απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, ανεξαρτήτως της υποβολής ή μη, τυχόν, ενστάσεων⁸⁷.

Η απόφαση αυτή διακρίνεται σε τρία (3) μέρη ως κατωτέρω:

A. Στο πρώτο μέρος **ανακηρύσσονται**

- ο επιτυχών και οι επιλαχόντες συνδυασμοί,
- ο Περιφερειάρχης⁸⁸,
- οι Αντιπεριφερειάρχες
- οι τακτικοί και αναπληρωματικοί⁸⁹ περιφερειακοί σύμβουλοι κάθε συνδυασμού

B. Στο δεύτερο μέρος ανακηρύσσονται οι τακτικοί και αναπληρωματικοί περιφερειακοί σύμβουλοι όλων των συνδυασμών, ανά εκλογική περιφέρεια.

Γ. Τέλος, στο τρίτο μέρος ανακηρύσσονται, ανά συνδυασμό, οι τακτικοί, μόνο, περιφερειακοί σύμβουλοι, σύμφωνα με τον αριθμό των σταυρών προτίμησης που έχουν λάβει.

Ο Πρόεδρος του πολυμελούς Πρωτοδικείου **εκθέτει** τις ανωτέρω αποφάσεις ανακήρυξης, οι οποίες ενσωματώνονται σε μία απόφαση, στο κατάστημα του δικαστηρίου επί τρεις **(3)** συνεχείς ημέρες και στέλνει αντίγραφο της στο Νομάρχη της ΝΑ όπου ανήκει η εκλογική περιφέρεια και στο Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ

Τα δικονομικά θέματα που αναφέρονται στην ένσταση που ασκείται κατά του κύρους των εκλογών των αρχών της δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης προβλέπονται στο Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ΚΔΔ, Ν. 2717/ 1999, Α' 97) και ειδικότερα στα άρθρα 244-266 αυτού. Οι αναφορές του Ν. 3852/ 2010 σε δικονομικού χαρακτήρα ρυθμίσεις δεν αντικαθιστούν ούτε ρυθμίζουν ειδικότερα τα ζητήματα, τα οποία έτσι και αλλιώς διέπονται συνολικά και αποκλειστικά από τον ΚΔΔ, αλλά είναι αναφορές «παιδαγωγικού» χαρακτήρα, που αποσκοπούν στη βασική ενημέρωση των ενδιαφερομένων για τα παρεχόμενα σε αυτούς από την έννομη τάξη δικαιώματα. Αυτό το χαρακτήρα έχει και η ακόλουθη ανάπτυξη των διατάξεων του Κεφαλαίου αυτού, η οποία δεν υπεισέρχεται σε ανάλυση δικονομικών

⁸⁷ Άρθρο 146, παρ. 1α του Ν. 3852/ 2010

⁸⁸ Αν ο υποψήφιος περιφερειάρχης του επιτυχόντος συνδυασμού απεβίωσε ή παραιτήθηκε πριν από την εκλογή και δεν έγινε αντικατάστασή του σύμφωνα με το άρθρο 141, παρ. 4 του Ν. 3852/ 2010 Περιφερειάρχης ανακηρύσσεται ο πλειοψηφίας σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού σε όλη την περιφέρεια.

⁸⁹ Στο μέρος αυτό της απόφασης, οι αναπληρωματικοί σύμβουλοι κάθε συνδυασμού δεν θα ανακηρυχθούν ανά εκλογική περιφέρεια, γεγονός που θα συμβεί στο επόμενο μέρος της ίδιας απόφασης, όπως περιγράφεται παρακάτω αναλυτικά.

θεμάτων, αλλά στην ενημέρωση των ενδιαφερομένων για την παρεχόμενη έννομη προστασία τους.

Από τις διατάξεις των άρθρων 246 παρ. 2 και 258 του ΚΔΔ συνάγεται ότι από τις πράξεις που εκδίδονται κατά την εκλογική διαδικασία υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου μόνο οι περιοριστικώς οριζόμενες στο άρθρο 149 παρ. 1 του Ν. 3852/ 2010, όχι δε και άλλες εκτελεστές διοικητικές πράξεις, οι οποίες εξακολουθούν να υπόκεινται σε αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Τέτοια πράξη μη υποκείμενη σε ένσταση ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, αλλά σε αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, είναι η απόφαση δημάρχου, με την οποία, κατ' εφαρμογή του άρθρου 153 παρ. 2 του Ν. 3852/ 2010, καθορίζεται η ημερομηνία και το πρόγραμμα για τη διεξαγωγή των επαναληπτικών εκλογών σε περίπτωση ακυρώσεως της εκλογής⁹⁰.

Τέλος, οι διαφορές που αφορούν το κύρος των εκλογών για την ανάδειξη περιφερειακών αρχών δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), η οποία κυρώθηκε με το Ν.Δ. 53/1974, Α' 256.⁹¹

1. Δικαίωμα ένστασης και περιεχόμενο αυτής

Δικαίωμα ένστασης⁹² έχει:

- α) κάθε **εκλογέας** εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους της περιφέρειας, καθώς και
- β) όποιος διετέλεσε **υποψήφιος** κατά τις εκλογές στην οικεία Περιφέρεια.

Σημειώνεται ότι, έχοντας υπόψη α) τη γενική δικονομική αρχή, κατά την οποία δεν επιτρέπεται η άσκηση από το ίδιο πρόσωπο δεύτερου ενδίκου βοηθήματος ή ενδίκου μέσου κατά διοικητικής πράξης ή δικαστικής απόφασης την οποία έχει ήδη προσβάλει⁹³ και β) την ανάγκη για ταχεία επίλυση, χάριν του δημοσίου συμφέροντος, των διαφορών για το κύρος των περιφερειακών εκλογών⁹⁴, *δεν επιτρέπεται η άσκηση ένστασης κατά του κύρους της επαναληπτικής ψηφοφορίας από πρόσωπο, το οποίο έχει ήδη ασκήσει ένσταση κατά της πρώτης ψηφοφορίας*, δεδομένου μάλιστα ότι ο νομοθέτης παρέχει στον ενιστάμενο τη δυνατότητα να προβάλλει νέες αιτιάσεις κατά του κύρους της επαναληπτικής ψηφοφορίας με την κατάθεση δικογράφου προσθέτων λόγων⁹⁵.

Επισημαίνεται ότι εκείνος ο οποίος αναδείχθηκε νικητής κατά τις περιφερειακές εκλογές στερείται εννόμου συμφέροντος να ασκήσει αυτοτελώς ένσταση.⁹⁶ Περαιτέρω, όμως, ο αναδειχθείς νικητής κατά τις εκλογές, αν ασκηθεί εναντίον του ένσταση, έχει δικαίωμα άσκησης αντένστασης, με την οποία δύναται να προβάλει όχι μόνο αυτοτελείς ισχυρισμούς για το κύρος των ψηφοδελτίων⁹⁷, αλλά και άλλους λόγους που είναι δυνατό να προβληθούν με ένσταση, όπως λόγους που αφορούν σε πλημμέλειες κατά την ανακήρυξη υποψηφίων συνδυασμών⁹⁸

Εφιστούμε την προσοχή στο ότι μετά την ισχύ του άρθρου 4 του ν. 3146/ 2003 (Α'125) η ένσταση δεν στρέφεται κατά του Ελληνικού Δημοσίου,

90 Πρβλ. ΣτΕ 2075/1994, 50/ 2005.

91 βλ. ΣτΕ 1763/2007, 837/2000, 7μ., ΣτΕ 4080/1999, απόφαση της Επιτροπής της ΕΣΔΑ, Carmine Priorello κατά Ιταλίας, 11068/84, αποφάσεις (επί του παραδεκτού) του ΕΔΔΑ της 29.11.2007, Partija Jaunie Demokrati κατά Λετονίας, της 11.4.2006, Milka κατά Πολωνίας, της 4.4.2006, Bomgard κατά Γαλλίας κ.α και ΣτΕ 819/ 2010

92 Έχει προκριθεί ο όρος «ένσταση» και όχι «προσφυγή» ως καθιερωμένος ήδη στην εκλογική νομοθεσία (άρθρα 78 επ πδ 410/1995, άρθρο 38 επ πδ 30/ 1996).

93 Πρβλ. ΣτΕ 320/2002, 198, 121/2000, 228/1987 κ.α.

94 Πρβλ. ΣτΕ 4080/1999 κ.α.

95 ΣτΕ 379/2004.

96 βλ. ΣτΕ 1766, 2227/2007, πρβλ. 342/2004, 1325, 1853/2000, 4404/1995, 2297/1991

97 ΣτΕ 1766, 2227/2007, πρβλ. 1853/2000, 2297/1991

98 ΣτΕ 819/ 2010

εκπροσωπούμενου από τον εποπτεύοντα τις εκλογές Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, αλλά, μόνο κατά του οικείου ΟΤΑ.

Η προβλεπόμενη μοναδική ένσταση, καθόλη τη διεξαγωγή των εκλογικών διαδικασιών, στέφεται κατά της δικαστικής απόφασης του άρθρου 146 του Ν. 3852/ 2010, με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και επιλαχόντες συνδυασμοί και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, βάσει του σχετικού πίνακα αποτελεσμάτων ο οποίος ενσωματώνεται σε αυτήν.

Λόγοι ένστασης⁹⁹ είναι:

- η **έλλειψη νόμιμων προσόντων** και η **συνδρομή κωλυμάτων** σε υποψηφίους που έχουν εκλεγεί ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη
- οι **παραβάσεις του νόμου** κατά
  - ο τη διεξαγωγή της εκλογής
  - ο την εξαγωγή του εκλογικού αποτελέσματος
  - ο την ανακήρυξη των υποψηφίων συνδυασμών
  - ο ανακήρυξη των επιτυχόντων και επιλαχόντων συνδυασμών και των προσώπων που ανήκουν σε αυτούς, ή
- η **ακυρότητα** ή η **εσφαλμένη αρίθμηση των ψηφοδελτίων**

Για να είναι βάσιμος λόγος ένστασης, με τον οποίο προβάλλεται εκλογική παράβαση και ζητείται η ακύρωση της εκλογής, ο ενιστάμενος οφείλει αφενός να επικαλεσθεί και να αποδείξει τα γεγονότα που συνιστούν την εκλογική παράβαση καθεαυτή, αφετέρου να εκθέσει τους λόγους, για τους οποίους κατά την άποψή του η παράβαση αυτή είναι δυνατόν να άσκησε επιρροή στο συνολικό εκλογικό αποτέλεσμα. Εάν δε οι λόγοι αυτοί συνδέονται με πραγματικά περιστατικά, ενέργειες ή ιδιότητες προσώπων, να επικαλεσθεί και να αποδείξει τα περιστατικά, τις ενέργειες ή τις ιδιότητες αυτές¹⁰⁰.

Σημειώνεται ότι το ψηφοδέλτιο είναι άκυρο μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:¹⁰¹

- όταν υπάρχουν εγγραφές ή διαγραφές¹⁰²
- αν έχει σχήμα ή διαστάσεις που διαφέρουν κατά τρόπο εμφανή, από τα οριζόμενα στην απόφαση, η οποία θα εκδοθεί βάσει του άρθρου 127, παρ. 2 του Ν. 3852/ 2010
- αν έχει τυπωθεί σε μη λευκό χαρτί ή η απόχρωση των τυπογραφικών στοιχείων του δεν είναι μαύρη και η διαφορά είναι εμφανής
- αν έχουν σημειωθεί σε οποιαδήποτε πλευρά του λέξεις, φράσεις, υπογραμμίσεις, στίγματα ή άλλα σημεία, εφόσον αποτελούν διακριτικά γνωρίσματα που παραβιάζουν κατά τρόπο προφανή το απόρρητο της ψηφοφορίας
- αν βρεθεί σε φάκελο με ένα ή περισσότερα άλλα έγκυρα ή άκυρα ψηφοδέλτια του ίδιου ή διαφορετικού συνδυασμού ή με λευκά
- αν βρεθεί σε φάκελο, ο οποίος δεν είναι σύμφωνος με την απόφαση του άρθρου 131 του Ν. 3852/ 2010.

Αναφορικά με την **ακυρότητα των ψηφοδελτίων**, κατά την εκδίκαση των σχετικών με το κύρος των περιφερειακών εκλογών, τα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια κρίνουν αν, στη συγκεκριμένη περίπτωση, τα διάφορα σημεία αποτελούν ή όχι διακριτικά γνωρίσματα με βάση τα διδάγματα της λογικής και της κοινής πείρας και λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε συνθήκες υπό τις οποίες τελεί ο εκλογέας, το είδος του σημείου, τη θέση του, τον τρόπο χαράξεως και, προκειμένου για σταυρούς προτιμήσεως, το πάχος ή το χρώμα του για να

⁹⁹ Αν η ένσταση αναφέρεται σε επαναληπτική ψηφοφορία, οι προβαλλόμενοι λόγοι μπορούν να αφορούν και την αρχική ψηφοφορία, αλλά μόνο εφόσον δεν έχει ασκηθεί, ως προς αυτήν, ιδιαίτερη ένσταση.

¹⁰⁰ Πρβλ. ΣτΕ 3023/ 2003, 3614, 3657, 3658/1996.

¹⁰¹ Άρθρο 130 του Ν. 3852/ 2010

¹⁰² Άρθρο 129, παρ. 2 του Ν. 3852/ 2010

συναγάγουν αν το εκάστοτε αμφισβητούμενο σημείο έχει τεθεί τυχαία ή σκόπιμα. *Η κρίση αυτή του δικαστηρίου περί διακριτικού γνωρίσματος είναι πραγματική και δεν υπόκειται, για το λόγο αυτό, σε αναιρετικό έλεγχο*¹⁰³. Οι λόγοι της ένστασης και της αντένστασης, με τους οποίους προβάλλεται η ύπαρξη διακριτικών γνωρισμάτων που καθιστούν ορισμένα ψηφοδέλτια άκυρα, πρέπει να είναι ειδικοί και ορισμένοι, δηλαδή αφ' ενός μεν να προσδιορίζουν κατ' αριθμό και εκλογικό τμήμα τα πληττόμενα ψηφοδέλτια, αφ' ετέρου δε να περιέχουν περιγραφή του πραγματικού, ως προς το προβαλλόμενο διακριτικό γνώρισμα, περαιτέρω δε πρέπει να προβάλλονται με τα δικόγραφα της ένστασης και της αντένστασης ή με δικόγραφο προσθέτων λόγων¹⁰⁴. Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται επίσης ότι τα δικαστήρια της ουσίας έχουν την εξουσία να ελέγχουν μόνο τα πληττόμενα με την ένσταση και την αντένσταση ψηφοδέλτια και αποκλειστικώς εν όψει των διακριτικών γνωρισμάτων που προβάλλονται με τους λόγους της ένστασης και της αντένστασης και στο δικόγραφο των προσθέτων λόγων.¹⁰⁵

Σας γνωρίζουμε ότι αναφορικά με τη διαδικασία των εκλογικών ενστάσεων και τους λόγους άσκησης τους έχουν κριθεί νομολογιακά τα ακόλουθα:

- Για να είναι βάσιμος λόγος ένστασης, με τον οποίο προβάλλεται εκλογική παράβαση και ζητείται η ακύρωση της εκλογής, ο ενιστάμενος οφείλει αφενός να επικαλεσθεί και να αποδείξει τα γεγονότα που συνιστούν την εκλογική παράβαση καθεαυτή, αφετέρου να εκθέσει τους λόγους, για τους οποίους κατά την άποψή του η παράβαση αυτή είναι δυνατόν να άσκησε επιρροή στο συνολικό εκλογικό αποτέλεσμα. Εάν δε οι λόγοι αυτοί συνδέονται με πραγματικά περιστατικά, ενέργειες ή ιδιότητες προσώπων, να επικαλεσθεί και να αποδείξει τα περιστατικά, τις ενέργειες ή τις ιδιότητες αυτές¹⁰⁶.
- Σύμφωνα με το άρθρο 151, παρ. 2 του Ν. 3852/ 2010 κατά την εκδίκαση της ενστάσεως το δικαστήριο, κατόπιν προβολής σχετικού λόγου, ελέγχει παρεμπιπτόντως και πράξεις μεταδημοτεύσεως, δυνάμει των οποίων ενεγράφησαν στους εκλογικούς καταλόγους και εψηφίσαν στο συγκεκριμένο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης εκλογείς, χωρίς να δεσμεύεται από το τεκμήριο νομιμότητας των πράξεων αυτών¹⁰⁷, εφ' όσον, όπως έχει κριθεί¹⁰⁸, ο ενιστάμενος αναφέρεται ονομαστικά σε μεταδημοτεύσαντες εκλογείς και προβάλλει με σαφείς ισχυρισμούς ότι οι πράξεις της μεταδημοτεύσεως τους είναι νομικώς πλημμελείς, διότι ελλείπουν οι σχετικές αιτήσεις μεταδημοτεύσεως ή οι πράξεις οι οποίες, κατά τις οικείες διατάξεις, αποτελούν το νόμιμο έρεισμα της εγγραφής στο δημοτολόγιο (και, κατ' επέκταση, στον εκλογικό κατάλογο). Έτσι, σε περίπτωση μεταδημοτεύσεως, όπως συνάγεται από την αναφερθείσα διάταξη του άρθρου 258 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, το δικαστήριο ελέγχει αν η εγγραφή στο δημοτολόγιο του νέου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης στηρίζεται σε αίτηση μεταδημοτεύσεως και σε βεβαίωση μόνιμης κατοικίας ή, επί μεταδημοτεύσεως συζύγων ή τέκνων, σε ληξιαρχική πράξη ή πιστοποιητικό οικογενειακής καταστάσεως. Δεν επεκτείνεται όμως ο παρεμπιπτόν δικαστικός έλεγχος σε περαιτέρω έρευνα της νομιμότητας της πράξεως βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας ή της ληξιαρχικής πράξεως ή πιστοποιητικού οικογενειακής καταστάσεως, στις οποίες στηρίχθηκε η πράξη μεταδημοτεύσεως. Η ερμηνεία αυτή της διάταξης του άρθρου 258 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προς την κατεύθυνση του περιορισμού του παρεμπιπτόντος δικαστικού ελέγχου δικαιολογείται από την ανάγκη της ασφαλείας δικαίου και της ταχείας επιλύσεως, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, των εκλογικών διαφορών που αφορούν την ανάδειξη των αιρετών οργάνων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως. Άλλωστε η νομιμότητα των πράξεων μεταδημοτεύσεως και των συναφών πράξεων, όπως οι σχετικές πράξεις βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας, ελέγχεται ευθέως, από το Συμβούλιο της Επικρατείας, κατά τον προσέχοντα χρόνο, κατόπιν ασκήσεως αιτήσεως ακυρώσεως από κάθε

103 Βλ. ΣτΕ3183/ 2003, 914/2000, 4394/1995, 1816/1992, 2292, 2294/1991.

104 ΣτΕ 1794-1795/2007, 914, 2291/2000, κ.ά.).

105 ΣτΕ 2377/ 20083002, 2291, 914/2000, 810/1996

106 Πρβλ. ΣτΕ 3023/ 2003, 3614, 3657, 3658/1996.

107 ΑΕΔ 26/1994, ΣτΕ 1273/1993 Ολομ., 1426/2004

108 ΣτΕ 2037/2007 7μ

ενδιαφερόμενο, όπως είναι και κάθε δημότης του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης στο δημοτολόγιο του οποίου εγγράφεται αυτός που μεταδημοτεύει.¹⁰⁹

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 151, παρ 2 το Ν. 3852/ 2010, ο κατά το άρθρο 258 ΚΔΔ παρεμπιπτόντων έλεγχος της εγγραφής, μετεγγραφής ή διαγραφής εκλογέα στους ή από τους εκλογικούς καταλόγους του οικείου δήμου, χωρεί κατά των πράξεων αυτών, μόνο εάν αυτές έγιναν κατά τη σύνταξη ή αναθεώρηση των εκλογικών καταλόγων κατά τη διάρκεια του έτους, που προηγείται της ημερομηνίας διενέργειας των περιφερειακών εκλογών. Επομένως, οποιοσδήποτε εγγραφές, μετεγγραφές ή διαγραφές εκλογέα στους ή από τους εκλογικούς καταλόγους του οικείου δήμου, προγενέστερες της ανωτέρω χρονικής περιόδου υπόκεινται στις ενστάσεις των άρθρων 17 και 18 του ΠΔ 96/ 2007.¹¹⁰

- Τέλος, από τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 259 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, η οποία είναι εν προκειμένω εφαρμοστέα, συνάγεται ότι, αν εκλεγεί περιφερειακός σύμβουλος κάποιος που έχει κώλυμα εκλογιμότητας ή ανακηρύχθηκε υποψήφιος κατά παράβαση του νόμου, ενώ δεν έπρεπε για οποιοδήποτε λόγο να ανακηρυχθεί, κηρύσσεται άκυρη όχι η εκλογή του συνδυασμού, στον οποίο ανήκε το συγκεκριμένο πρόσωπο που είχε κώλυμα εκλογιμότητας και δεν μπορούσε να ανακηρυχθεί υποψήφιος, αλλά μόνον η εκλογή του συγκεκριμένου προσώπου. Αν συντρέχει τέτοια περίπτωση, ανακηρύσσεται ως εκλεγόμενος ο επόμενος κατά τη σειρά ψήφων προτιμήσεως. Η ανακήρυξη δε ως υποψηφίου περιφερειακού συμβούλου προσώπου που στερείται των προσόντων εκλογιμότητας δεν συνεπάγεται αναγκαιώς την ακύρωση της όλης εκλογής ή μέρους αυτής (αρχικής ή επαναληπτικής), αλλά την ακύρωση της σχετικής πράξης ως προς το συγκεκριμένο υποψήφιο. Συνεπώς, η συμμετοχή στην εκλογική διαδικασία προσώπων που έχουν κώλυμα εκλογιμότητας συνεπάγεται κατ' αρχήν την ακύρωση της σχετικής πράξης ως προς τα πρόσωπα αυτά και όχι του συνδυασμού στον οποίο τα πρόσωπα αυτά ανήκουν.¹¹¹

Επισημαίνεται όμως ότι έχει παρατηρηθεί από πολλούς ΟΤΑ της χώρας άρνηση χορήγησης στους ενδιαφερομένους ή πρόσβασης των ενδιαφερομένων σε στοιχεία που τηρούνται σε αυτούς (όπως, π.χ. μεταδημοτεύσεις) και τα οποία είναι αναγκαία για το βάσιμο άσκησης των ανωτέρω προσφυγών.

Επίσης, επισημαίνεται ότι η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων έχει κρίνει κατ' επανάληψη¹¹² ότι τα στοιχεία που αναφέρονται στις μεταδημοτεύσεις δεν αποτελούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα και επομένως είναι προσβάσιμα διοικητικά έγγραφα κατά τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 2690/ 1999 (Α' 45)

2. Προθεσμίες και αρμόδιο δικαστήριο

Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών¹¹³ από τη λήξη του χρόνου έκθεσης της πράξης¹¹⁴, με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, καθώς και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, κατά το άρθρο 146 του Ν. 3852/ 2010.

Οι ενστάσεις εκδικάζονται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό από το Διοικητικό Εφετείο, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η περιφέρεια. Δηλαδή δεν προβλέπεται άσκηση έφεσης κατά των αποφάσεων των Διοικητικών Εφετείων, παρά μόνο αίτηση αναιρέσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

109 ΣτΕ 1454/ 2008

110 Βλ. την υπ' αριθμ. 9214/ 15.2.2007 εγκύκλιο του ΥΠΕΣΔΑ (Δ/νση Εκλογών)

111 ΣτΕ 3463/ 2007

112 Βλ. το υπ' αριθμ. 4661/ 31.7.2006 έγγραφο της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

113 Η προθεσμία είναι αποκλειστική, σύμφωνα με το άρθρο 150, παρ. 2 του Ν. 3852/ 2010

114 Το χρονικό αυτό διάστημα είναι τρεις (3) μέρες, σύμφωνα με το άρθρο 146, παρ. 2 του Ν. 3852/ 2010

Η ένσταση ασκείται με δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται μαζί με τρία αντίγραφα στην αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.

Η προθεσμία για την άσκηση της ένστασης ή η άσκησή της δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.¹¹⁵

Το δικόγραφο της ένστασης πρέπει να περιέχει σαφείς και συγκεκριμένους λόγους, καθώς και σαφώς καθορισμένο αίτημα και να αναφέρει¹¹⁶:

- το δικαστήριο στο οποίο απευθύνεται
- τον τόπο και το χρόνο της σύνταξής του
- αν υποβάλλεται
  - από φυσικό πρόσωπο,
    - το όνομα,
    - το επώνυμο,
    - το πατρώνυμο και
    - την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας και του χώρου εργασίας του ίδιου, του νόμιμου αντιπροσώπου του και, αν υπάρχουν, του δικαστικού πληρεξουσίου και του αντικλήτου του,
  - από νομικό πρόσωπο, ένωση προσώπων ή ομάδα περιουσίας,
    - την επωνυμία και την έδρα τους, καθώς και
    - το όνομα,
    - το επώνυμο,
    - το πατρώνυμο και
    - την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας και του χώρου εργασίας του εκπροσώπου τους και, αν υπάρχουν, του δικαστικού πληρεξουσίου και του αντικλήτου τους, ενώ,
  - από το Δημόσιο,
    - τον τίτλο της δημόσιας υπηρεσίας και το όργανο που το εκπροσωπεί
    - τον Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στον οποίο αυτό αναφέρεται,
    - τους εκλογικούς συνδυασμούς και τους επικεφαλής τους, καθώς και
    - τα πρόσωπα, των οποίων η εκλογή ή η ανακήρυξη αμφισβητείται με αυτό

Η αρχή που εξέδωσε τη προσβαλλόμενη πράξη¹¹⁷ μετά την πάροδο της προθεσμίας για την άσκηση των ενστάσεων υποχρεούται, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, να διαβιβάζει τις ενστάσεις, χωριστά για κάθε Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μαζί με όλα τα σχετικά έγγραφα και λοιπά στοιχεία, στο αρμόδιο Διοικητικό Εφετείο.¹¹⁸

3. Αίτηση αναίρεσης

Κατά της τελεσίδικης απόφασης του Διοικητικού Εφετείου χωρεί αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την παρέλευση της πενθήμερης περιόδου, που διαρκεί η ανάρτηση της απόφασης του δικαστηρίου, έξω από

¹¹⁵ Άρθρο 148, παρ. 1, εδαφ. δεύτερο του Ν. 3852/ 2010

¹¹⁶ Άρθρο 45 ΚΔΔ και άρθρο 148, παρ. 2 του Ν. 3852/ 2010

¹¹⁷ Άρθρο 149, παρ. 1 Ν. 3852/ 2010.

¹¹⁸ Άρθρο 252 ΚΔΔ

την αίθουσα συνεδριάσεων.¹¹⁹ Η άσκηση της ένστασης δεν αναστέλλει την εκτέλεση της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης.

Έχει κριθεί ότι, κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 152 παρ. 2 του Ν. 3852/ 2010, η οποία αποβλέπει στην αποτροπή διατάραξης της εύρυθμης λειτουργίας των δήμων και στην εξασφάλιση της σταθερότητας των διοικητικών καταστάσεων, αν το Συμβούλιο της Επικρατείας αναιρέσει την τελεσίδικη απόφαση, βάσει της οποίας έγινε η εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών, και αναπέμψει την υπόθεση για νέα κατ' ουσίαν κρίση στο δικαστήριο που εξέδωσε την αναιρεθείσα απόφαση, η εγκατάσταση των αρχών που έγινε βάσει της απόφασης που αναιρέθηκε δεν θίγεται και οι αρχές που εγκαταστάθηκαν βάσει αυτής εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι να καταστεί αμετάκλητη η νέα απόφαση του δικαστηρίου της ουσίας που θα εκδοθεί, ακόμη και αν με αυτήν επέλθει μεταβολή στην ανακήρυξη του επιτυχόντος και του επιλαχόντος συνδυασμού ή των επιτυχόντων και επιλαχόντων περιφερειακών συμβούλων (βλ. Σ.τ.Ε. 2075/1994). Η διάταξη αυτή ρυθμίζει το ζήτημα που προκύπτει σχετικά με την εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών, σε περίπτωση αναιρέσεως αποφάσεως διοικητικού δικαστηρίου, βάσει της οποίας έγινε η εγκατάστασή τους, και δεν αναφέρεται στο διαφορετικό ζήτημα του ανασταλτικού αποτελέσματος της αιτήσεως αναιρέσεως που ήθελε τυχόν ασκηθεί κατά της νέας αποφάσεως του δικαστηρίου της ουσίας, το οποίο επελήφθη της υποθέσεως μετά από αναίρεση προγενέστερης αποφάσεώς του και αναπομπής της υποθέσεως σ' αυτό, ως εκ τούτου δεν ρυθμίζει κατά τρόπο διαφορετικό το ζήτημα του ανασταλτικού αποτελέσματος της εν λόγω αιτήσεως αναιρέσεως σε σχέση με τη διάταξη του άρθρου 54 του Π.Δ. 18/1989, σύμφωνα με την οποία η αίτηση αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα (ΣτΕ 50/ 2005).

Για οποιαδήποτε πληροφορία μπορείτε να απευθύνεστε στα πρόσωπα που αναγράφονται στην Εισαγωγή.

Αθήνα, Αυγούστου 2010

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

Γιάννης Ραγκούσης

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Δημήτρης Στεφάνου

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ	ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ κ.α.α	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ κ.α.α	ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	Κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ	Α. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ	Κ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

---

¹¹⁹ Άρθρο 260, παρ 1 του ΚΔΔ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Γενικοί Γραμματείς Περιφερειών
2. Προέδρους Ενιαίων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων
3. Νομάρχες
4. Έπαρχοι
5. Πρόεδροι και Εισαγγελείς Εφετών
6. Πρόεδροι και Εισαγγελείς Πρωτοδικών
7. Πρόεδροι πολυμελών Πρωτοδικείων

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Προεδρία της Δημοκρατίας, Γραφείο Διοικητικών Υποθέσεων
2. Πολιτικό Γραφείο κ. Πρωθυπουργού
3. Όλα τα Υπουργεία, Δ/νσεις Διοικητικού
4. Γενικά Επιτελεία Εθνικής Άμυνας, Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας
Δ/νσεις Προσωπικού
5. Αρχηγεία Ελληνικής Αστυνομίας, Λιμενικού Σώματος και Πυροσβεστικού Σώματος
Δ/νσεις Προσωπικού

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού, κ. Γιάννη Ραγκούση
2. Γραφείο κ.κ. Υφυπουργών, κ. Γεώργιο Ντόλιο και κα Θεοδώρα Τζάκρη
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα, κ. Δημήτρη Στεφάνου
4. Όλες τις Γενικές Δ/νσεις και Δ/νσεις της ΚΥ του Υπουργείου
5. Γραφείο Τύπου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. Σε Περιφέρεια με πληθυσμό 400000 κατοίκους έχουμε:
Περιφερειακό Συμβούλιο 51 μελές
Περιφερειακοί Σύμβουλοι Πλειοψηφίας: 31
Περιφερειακοί Σύμβουλοι Μειοψηφίας: 20

Εάν το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων είναι 280000 και έστω

Ο Α' συνδυασμός λαμβάνει 144000 ψήφους
Ο Β' συνδυασμός λαμβάνει 80000 ψήφους
Ο Γ' συνδυασμός λαμβάνει 32000 ψήφους
Ο Δ' συνδυασμός λαμβάνει 24000 ψήφους

Τότε επιτυχών θα είναι ο Α' συνδυασμός με 51,4% και 31 έδρες.

Για να κατανεμηθεί αναλογικά ο αριθμός των εδρών της μειοψηφίας στους επιλαχόντες συνδυασμούς, πρέπει να υπολογισθεί το εκλογικό μέτρο.

Το εκλογικό μέτρο είναι $[(80000+32000+24000)/20] + 1 = 6801$ (το δεκαδικό μέρος παραλείπεται)

Μετά, ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται με το εκλογικό μέτρο. Ο κάθε συνδυασμός λαμβάνει τόσες έδρες, όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης αυτής.

Άρα ο Β' συνδυασμός καταλαμβάνει $(80000/6801= 11,76)$ 11 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 5189 ψήφους.

Ο Γ' συνδυασμός καταλαμβάνει $(32000/6801= 4,71)$ 4 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 4796 ψήφους.

Ο Δ' συνδυασμός καταλαμβάνει $(24000/6801= 3,53)$ 3 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 3597 ψήφους.

Το αχρησιμοποίητο υπόλοιπο ψήφων του κάθε συνδυασμού υπολογίζεται ως εξής:

Σύνολο έγκυρων ψήφων συνδυασμού- (Εκλογικό μέτρο x έδρες)

Τώρα, παρατηρούμε ότι οι επιλαχόντες συνδυασμοί καταλαμβάνουν λιγότερες έδρες από αυτές που είναι διαθέσιμες, ήτοι 18 αντί για 20.

Ταξινομούμε τους επιλαχόντες συνδυασμούς κατά **φθίνουσα σειρά** αχρησιμοποίητων υπολοίπων:

Β', Γ' και Δ'

Άρα θα λάβει μία έδρα ο Β' και μία έδρα ο Γ'.

Άρα η τελική κατανομή των εδρών είναι :

Ο Α' συνδυασμός λαμβάνει 31 έδρες

- Ο Β' συνδυασμός λαμβάνει 12 έδρες
- Ο Γ' συνδυασμός λαμβάνει 5 έδρες
- Ο Δ' συνδυασμός λαμβάνει 3 έδρες

Προσοχή!

Υπάρχει περίπτωση κάποιος συνδυασμός να μην συμπληρώσει το εκλογικό μέτρο.

Στο ίδιο παράδειγμα περιφέρειας 400000 κατοίκων, έχουμε:

Περιφερειακό Συμβούλιο 51 μελές
Περιφερειακοί Σύμβουλοι Πλειοψηφίας: 31
Περιφερειακοί Σύμβουλοι Μειοψηφίας: 20

Εάν το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων είναι 280000 και έστω

- Ο Α' συνδυασμός λαμβάνει 144000 ψήφους
- Ο Β' συνδυασμός λαμβάνει 100000 ψήφους
- Ο Γ' συνδυασμός λαμβάνει 30000 ψήφους
- Ο Δ' συνδυασμός λαμβάνει 6000 ψήφους

Τότε, επιτυχών θα είναι ο Α' συνδυασμός με 51,4 και 31 έδρες.

Για να κατανεμηθεί αναλογικά ο αριθμός των εδρών της μειοψηφίας στους επιλαχόντες συνδυασμούς, πρέπει να υπολογισθεί το εκλογικό μέτρο.

Το εκλογικό μέτρο είναι $[(100000+30000+6000)/20] + 1 = 6801$ (το δεκαδικό μέρος παραλείπεται)

Μετά, ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται με το εκλογικό μέτρο. Ο κάθε συνδυασμός λαμβάνει τόσες έδρες, όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης αυτής.

Άρα ο Β' συνδυασμός καταλαμβάνει $(100000/6801= 14,7)$ 14 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 4786 ψήφους.

Ο Γ' συνδυασμός καταλαμβάνει $(30000/6801= 4,41)$ 4 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 2796 ψήφους.

Ο Δ' συνδυασμός καταλαμβάνει $(6000/6801= 0,88)$ 0 έδρα, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 6000 ψήφους.

Το αχρησιμοποίητο υπόλοιπο ψήφων του κάθε συνδυασμού υπολογίζεται ως εξής:

Σύνολο έγκυρων ψήφων συνδυασμού- (Εκλογικό μέτρο x έδρες)

Τώρα, παρατηρούμε ότι οι επιλαχόντες συνδυασμοί καταλαμβάνουν λιγότερες έδρες από αυτές που είναι διαθέσιμες, ήτοι 18 αντί για 20.

Ταξινομούμε τους επιλαχόντες συνδυασμούς κατά **φθίνουσα σειρά** αχρησιμοποίητων υπολοίπων:

Δ', Β' και Γ'

Άρα θα λάβει μία έδρα ο Δ' και μία έδρα ο Β' συνδυασμός.

Άρα η τελική κατανομή των εδρών είναι :

- Ο Α' συνδυασμός λαμβάνει 31 έδρες
- Ο Β' συνδυασμός λαμβάνει 15 έδρες
- Ο Γ' συνδυασμός λαμβάνει 4 έδρες
- Ο Δ' συνδυασμός λαμβάνει 1 έδρα.

2.

Σε Περιφέρεια με πληθυσμό 400000 κατοίκους, έχουμε:
Περιφερειακό Συμβούλιο 51 μελές
Περιφερειακοί Σύμβουλοι Πλειοψηφίας: 31
Περιφερειακοί Σύμβουλοι Μειοψηφίας: 20

Εάν το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων είναι 320000 και έστω ότι

Ο Α' συνδυασμός λαμβάνει 176000 ψήφους
Ο Β' συνδυασμός λαμβάνει 64000 ψήφους
Ο Γ' συνδυασμός λαμβάνει 32000 ψήφους
Ο Δ' συνδυασμός λαμβάνει 32000 ψήφους
Ο Ε' συνδυασμός λαμβάνει 16000 ψήφους

Τότε, επιτυχών συνδυασμός είναι ο Α' με ποσοστό 55% επί των εγκύρων ψηφοδελτίων και 31 έδρες.

Για να κατανεμηθεί αναλογικά ο αριθμός των εδρών της μειοψηφίας στους επιλαχόντες συνδυασμούς, πρέπει να υπολογισθεί το εκλογικό μέτρο.

Το Εκλογικό μέτρο είναι $[(64000+32000+32000+16000)/20] + 1 = 7201$ (παρλειπομένου του δεκαδικού μέρους)

Μετά, ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται με το εκλογικό μέτρο. Ο κάθε συνδυασμός λαμβάνει τόσες έδρες, όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης αυτής.

Άρα ο Β' συνδυασμός καταλαμβάνει $(64000/7201 = 8,89)$ 8 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 6392 ψήφους
ο Γ' συνδυασμός καταλαμβάνει $(32000/7201 = 4,44)$ 4 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 3196 ψήφους
ο Δ' συνδυασμός καταλαμβάνει $(32000/7201 = 4,44)$ 4 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 3196 ψήφους
ο Ε' συνδυασμός καταλαμβάνει $(16000/7201 = 2,22)$ 2 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 1598 ψήφους.

Το αχρησιμοποίητο υπόλοιπο ψήφων του κάθε συνδυασμού υπολογίζεται ως εξής:

Σύνολο έγκυρων ψήφων συνδυασμού- (Εκλογικό μέτρο x έδρες)

Οι έδρες που καταλαμβάνουν οι επιλαχόντες συνδυασμοί είναι λιγότερες (18 έδρες) από τις προς διάθεση έδρες (20 έδρες), οπότε οι επιλαχόντες συνδυασμοί ταξινομούνται ανάλογα με το μεγαλύτερο αχρησιμοποίητο υπόλοιπο της εκλογικής τους δύναμης. Ακολουθεί η διανομή των εδρών που απομένουν, οι οποίες κατανέμονται ανά μία στους συνδυασμούς όπως έχουν ταξινομηθεί κατά τα παραπάνω.

Δηλ, α) Β'
β) Γ'-Δ'
γ) Ε'

Μία έδρα θα καταλάβει ο συνδυασμός Β' και μία έδρα θα καταλάβει ο Γ' ή ο Δ', οι οποίοι έχουν ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων και μεταξύ των οποίων θα διενεργηθεί **κλήρωση**.

3. Σε Περιφέρεια με πληθυσμό 720000 κατοίκους, έχουμε Περιφερειακό Συμβούλιο 51 μελές.

Εάν τα έγκυρα ψηφοδέλτια είναι 400000 και έστω ότι:

Ο Α' συνδυασμός λαμβάνει 248000 ψήφους

Ο Β' συνδυασμός λαμβάνει 88000 ψήφους

Ο Γ' συνδυασμός λαμβάνει 48000 ψήφους

Ο Δ' συνδυασμός λαμβάνει 16000 ψήφους.

Τότε, ο Α' συνδυασμός συγκεντρώνει ποσοστό 62% επί των εγκύρων ψηφοδελτίων.

Ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται με το εκλογικό μέτρο. Ο κάθε συνδυασμός λαμβάνει τόσες έδρες, όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης αυτής.

Το εκλογικό μέτρο είναι $(400000/51) + 1 = 7844,14$ δηλ. 7844

Άρα, ο Α' συνδυασμός καταλαμβάνει $(248000/7844=31,62)$ 31 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 4836 ψήφους.

Ο Β' συνδυασμός καταλαμβάνει $(88000/7844=11,22)$ 11 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 1716 ψήφους.

Ο Γ' συνδυασμός καταλαμβάνει $(48000/7844=6,12)$ 6 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 936 ψήφους.

Ο Δ' συνδυασμός καταλαμβάνει $(16000/7844=2,04)$ 2 έδρες με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 312 ψήφους.

Το αχρησιμοποίητο υπόλοιπο ψήφων του κάθε συνδυασμού υπολογίζεται ως εξής:

Σύνολο έγκυρων ψήφων συνδυασμού- (Εκλογικό μέτρο x έδρες)

Οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί είναι λιγότερες (50) από τις προς διάθεση έδρες (51), οπότε οι συνδυασμοί ταξινομούνται ανάλογα με το μεγαλύτερο αχρησιμοποίητο υπόλοιπο της εκλογικής τους δύναμης. Ακολουθεί η διανομή των εδρών που απομένουν, οι οποίες κατανέμονται ανά μία στους συνδυασμούς όπως έχουν ταξινομηθεί κατά τα παραπάνω, δηλ:

- α) Α' συνδυασμός
- β) Β' συνδυασμός
- γ) Γ' συνδυασμός.
- δ) Δ' συνδυασμός.

Οπότε την επιπλέον έδρα λαμβάνει ο Α'

Άρα, η τελική κατανομή των εδρών είναι

Ο Α' συνδυασμός λαμβάνει 32 έδρες

Ο Β' συνδυασμός λαμβάνει 11 έδρες

Ο Γ' συνδυασμός λαμβάνει 6 έδρες

Ο Δ' συνδυασμός λαμβάνει 2 έδρα

4. Σε Περιφέρεια με πληθυσμό 500000 κατοίκους και 3 εκλογικές περιφέρειες, έχουμε Περιφερειακό Συμβούλιο 51 μελές με 31 έδρες στον επιτυχόντα και 20 έδρες στους επιλαχόντες.

Οι πληθυσμοί των εκλογικών περιφερειών δίδονται στον παρακάτω Πίνακα:

Εκλογική περιφέρεια	Πληθυσμός	Αριθμός περιφερειακών συμβούλων
1	200000	21
2	160000	16
3	140000	14
ΣΥΝΟΛΑ	500000	51

[Οι αριθμοί των περιφερειακών συμβούλων έχουν δοθεί με τις ΥΑ του άρθρου 136 παρ. 1 και υπολογιστεί βάσει του άρθρου 136 παρ. 2, 3, και 4]

Στις εκλογές λαμβάνουν μέρος 3 συνδυασμοί Α, Β, και Γ.

Το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων είναι 440000.

Ο Α' συνδυασμός λαμβάνει 240000 ψήφους

Ο Β' συνδυασμός λαμβάνει 120000 ψήφους

Ο Γ' συνδυασμός λαμβάνει 80000 ψήφους

Για την κάθε εκλογική περιφέρεια τα αποτελέσματα των εγκύρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

	1	2	3	ΣΥΝΟΛΑ
A	100000	80000	60000	240000
B	50000	40000	30000	120000
Γ	40000	20000	20000	80000
ΣΥΝΟΛΑ	190000	140000	110000	440000

Τότε επιτυχών θα είναι ο Α' συνδυασμός με 54,5% και 31 έδρες.

Για να κατανεμηθεί αναλογικά ο αριθμός των εδρών της μειοψηφίας στους επιλαχόντες συνδυασμούς, πρέπει να υπολογισθεί το εκλογικό μέτρο.

Το εκλογικό μέτρο είναι $[(120000+80000)/20] + 1 = 10001$ (το κλάσμα παραλείπεται εάν προκύψει)

Μετά, ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται με το εκλογικό μέτρο. Ο κάθε συνδυασμός λαμβάνει τόσες έδρες, όσο είναι το ακέραιο ηγλικό της διαίρεσης αυτής.

Άρα ο Β' συνδυασμός καταλαμβάνει $(120000/10001= 11,9988)$ 11 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 9989 ψήφους.

Ο Γ' συνδυασμός καταλαμβάνει $(80000/10001= 7,9992)$ 7 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 9993 ψήφους.

Το αχρησιμοποίητο υπόλοιπο ψήφων του κάθε συνδυασμού υπολογίζεται ως εξής:

Σύνολο εγκύρων ψήφων συνδυασμού- (Εκλογικό μέτρο x έδρες)

Τώρα, παρατηρούμε ότι οι επιλαχόντες συνδυασμοί καταλαμβάνουν λιγότερες έδρες από αυτές που είναι διαθέσιμες, ήτοι 18 αντί για 20.

Οι συνδυασμοί ταξινομούνται κατά φθίνουσα σειρά υπολοίπων ως εξής;

Γ'

Β'

Άρα η τελική κατανομή των εδρών **στην περιφέρεια** είναι :

Ο Α' συνδυασμός λαμβάνει 31 έδρες

Ο Β' συνδυασμός λαμβάνει 12 έδρες

Ο Γ' συνδυασμός λαμβάνει 8 έδρες

Τώρα θα πρέπει να κάνουμε την κατανομή των εδρών που αναλογούν σε κάθε συνδυασμό σε κάθε μία από τις τρεις εκλογικές περιφέρειες.

1. Η κατανομή ξεκινά αποδίδοντας στον επιτυχόντα συνδυασμό (δηλ. τον Α') μία έδρα σε κάθε εκλογική περιφέρεια. Επομένως βάζοντας τα στοιχεία μας σε πίνακα έχουμε:

	Εκλ. Περ. 1 (20)	Εκλ. Περ. 2 (15)	Εκλ. Περ. 3 (13)
Συνδυασμός Α	1	1	1
Συνδυασμός Β			
Συνδυασμός Γ			
ΣΥΝΟΛΑ			

Στην παρένθεση αναγράφεται το υπόλοιπο διαθέσιμων εδρών ανά εκλογική περιφέρεια.

2. Στη συνέχεια, αρχίζοντας από το μικρότερο σε εκλογική δύναμη συνδυασμό ο οποίος εξασφάλισε συμμετοχή στο περιφερειακό συμβούλιο, δηλ. τον Γ υπολογίζουμε το εκλογικό μέτρο ως εξής:

$$\text{Εκλογικό μέτρο} = [\text{εψδ}/\text{ν}] + 1$$

Όπου

[ ]: ακέραιο ηγλικό

εψδ: αριθμός έγκυρων ψηφοδελτίων στην περιφέρεια

ν: ο αριθμός των εδρών που δικαιούται

$$\text{άρα ε.μ.} = [80000/8] + 1 = 10001$$

Ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων του σε κάθε εκλογική περιφέρεια διαιρείται με το εκλογικό του μέτρο και ο συνδυασμός Γ' καταλαμβάνει τόσες έδρες όσες το ακέραιο ηγλικό της διαίρεσης.

Άρα

$$40000/10001 = 3 \text{ έδρες με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο } 9997 \text{ (εκλογική περιφέρεια 1)}$$

$$20000/10001 = 1 \text{ έδρα με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο } 9999 \text{ ψήφους (εκλογική περιφέρεια 2)}$$

$$20000/10001 = 1 \text{ έδρα με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο } 9999 \text{ ψήφους (εκλογική περιφέρεια 3)}$$

Άρα ο Γ καταλαμβάνει μία έδρα στην Εκλ. Περιφέρεια 1 και έχουμε:

	Εκλ. Περ. 1 (17)	Εκλ. Περ. 2 (14)	Εκλ. Περ. 3 (12)
Συνδυασμός Α	1	1	1
Συνδυασμός Β			
Συνδυασμός Γ	3	1	1
ΣΥΝΟΛΑ			

Ο συνδυασμός Γ εξακολουθεί να δικαιούται 3 έδρες στο περιφερειακό συμβούλιο. Ο αριθμός τους συμπληρώνεται με τη διάθεση ανά μίας από κάθε εκλογική περιφέρεια όπου διατηρεί το μεγαλύτερο κατά φθίνουσα σειρά αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων. Άρα έχουμε:

	Εκλ. Περ. 1 (16)	Εκλ. Περ. 2 (13)	Εκλ. Περ. 3 (11)
Συνδυασμός Α	1	1	1
Συνδυασμός Β			
Συνδυασμός Γ	4	2	2
ΣΥΝΟΛΑ			

Τώρα παίρνουμε το συνδυασμό Β και υπολογίζουμε το εκλογικό του μέτρο.

Ήτοι:

$$[120000/12] + 1 = 10001$$

Άρα ο συνδυασμός Β καταλαμβάνει:

$50000/10001 = 4$ έδρες με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 9996 ψήφους στην εκλ. περιφέρεια 1

$40000/10001 = 3$ έδρες με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 9997 ψήφους στην εκλ. περιφέρεια 2

$30000/10001 = 2$ έδρες με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 9998 ψήφους στην εκλ. περιφέρεια 3

Άρα :

	Εκλ. Περ. 1 (12)	Εκλ. Περ. 2 (10)	Εκλ. Περ. 3 (9)
Συνδυασμός Α	1	1	1
Συνδυασμός Β	4	3	2
Συνδυασμός Γ	4	2	2
ΣΥΝΟΛΑ			

3 έδρες του συνδυασμού παραμένουν αδιάθετες

Ο αριθμός τους θα συμπληρωθεί με τη διάθεση ανά μίας από κάθε εκλογική περιφέρεια όπου διατηρεί το μεγαλύτερο κατά φθίνουσα σειρά , αδιάθετο υπόλοιπο ψήφων. Άρα μία έδρα θα πάει στην εκλογική περιφέρεια 3 , μία έδρα θα πάει στην εκλογική περιφέρεια 2 και μία έδρα στην εκλογική περιφέρεια 1.

Άρα,

	Εκλ. Περ. 1 (11)	Εκλ. Περ. 2 (9)	Εκλ. Περ. 3 (8)
Συνδυασμός Α	1	1	1
Συνδυασμός Β	5	4	3
Συνδυασμός Γ	4	2	2
ΣΥΝΟΛΑ			

Οι έδρες που παραμένουν αδιάθετες σε κάθε εκλογική περιφέρεια καταλαμβάνονται από τον συνδυασμό Α (επιτυχών συνδυασμός).

Άρα έχουμε τελικά:

	Εκλ. Περ. 1	Εκλ. Περ. 2	Εκλ. Περ. 3	ΣΥΝΟΛΑ
Συνδυασμός Α	12	10	9	31
Συνδυασμός Β	5	4	3	12
Συνδυασμός Γ	4	2	2	8
ΣΥΝΟΛΑ	21	16	14	51

5. Σε Περιφέρεια με πληθυσμό 600000 κατοίκους έχουμε Περιφερειακό Συμβούλιο 51 μελές.
Περιφερειακοί Σύμβουλοι πλειοψηφίας: 31
Περιφερειακοί Σύμβουλοι μειοψηφίας: 20

Εάν το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων είναι 500000 και έστω ότι την πρώτη Κυριακή έλαβαν:

Ο Α' συνδυασμός 200000 ψήφους (ποσοστό 40%)
ο Β' συνδυασμός 170000 ψήφους
ο Γ' συνδυασμός 90000 ψήφους
ο Δ' συνδυασμός 40000 ψήφους, και

και ότι τη δεύτερη Κυριακή επικράτησε ο Β' συνδυασμός.

Η κατανομή των εδρών θα γίνει σε δύο κατανομές:

Στην Α' κατανομή θα κατανεμηθούν οι 26 έδρες και στη Β' οι 25 του Περιφερειακού Συμβουλίου.

Τρόπος κατανομής των 26 εδρών της Α' κατανομής:

Ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού της αρχικής ψηφοφορίας διαιρείται με το εκλογικό μέτρο. Κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες, όσο είναι το ακέραιο πηλίκο αυτής της διαίρεσης. Συνδυασμός που δεν συγκεντρώνει το εκλογικό μέτρο δεν παίρνει έδρα.

Το εκλογικό μέτρο είναι $[(200000+170000+90000+40000)/26]+1= 19231$

Επομένως, ο Α' συνδυασμός καταλαμβάνει $(200000/19231)$ 10 έδρες, με 7690 ψήφους αχρησιμοποίητο υπόλοιπο.

Ο Β' συνδυασμός καταλαμβάνει $(170000/19231)$ 8 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 16152 ψήφους.

Ο Γ' συνδυασμός καταλαμβάνει $(90000/19231)$ 4 έδρες, με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 13076 ψήφους.

Ο Δ' συνδυασμός καταλαμβάνει $(40000/19231)$ 2 έδρες με αχρησιμοποίητο υπόλοιπο 1538 ψήφους.

Το αχρησιμοποίητο υπόλοιπο ψήφων του κάθε συνδυασμού υπολογίζεται ως εξής:

Σύνολο έγκυρων ψήφων συνδυασμού- (Εκλογικό μέτρο x έδρες)

Κατανεμήθηκαν οι 24 από τις 26 έδρες της Α' κατανομής. Οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί είναι λιγότερες από τις προς διάθεση έδρες της Α' κατανομής, οπότε οι συνδυασμοί ταξινομούνται ανάλογα με το μεγαλύτερο αχρησιμοποίητο υπόλοιπο της εκλογικής τους δύναμης. Ακολουθεί η διανομή των εδρών που απομένουν, οι οποίες κατανέμονται ανά μία στους συνδυασμούς όπως έχουν ταξινομηθεί κατά τα παραπάνω, δηλαδή:

Β

Γ

Α

Δ

Επομένως, στην Α' κατανομή οι έδρες θα διαμορφωθούν ως εξής:

Ο Α' συνδυασμός λαμβάνει 10 έδρες.

Ο Β' συνδυασμός λαμβάνει 9 έδρες.

Ο Γ' συνδυασμός λαμβάνει 5 έδρες.

Ο Δ' συνδυασμός λαμβάνει 2 έδρες.

Τρόπος κατανομής των 25 εδρών της Β' κατανομής:

Ο Β' συνδυασμός θα λάβει 22 έδρες επιπλέον στη Β' κατανομή, ώστε να συγκεντρώσει τα 3/5 των εδρών (31 έδρες).

Ο Α' συνδυασμός θα λάβει 3 έδρες από την Β' κατανομή.

Άρα, η τελική κατανομή των εδρών θα είναι,

ο Α' συνδυασμός λαμβάνει 13 (10+3) έδρες

ο Β' συνδυασμός λαμβάνει 31 (9+22) έδρες

ο Γ' συνδυασμός λαμβάνει 5 έδρες

ο Δ' συνδυασμός λαμβάνει 2 έδρες

2. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ¹²⁰

Προθεσμίες που αναφέρονται στη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών της 7ης Νοεμβρίου 2010	
1 Αυγούστου 2010	Αρχίζει η προθεσμία για τη μεταδημότευση, χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων των παρ. 7 και 8 του άρθρου 15 του ΚΔΚ (άρθρο 116, παρ. 3 του Ν. 3852/ 2010)
31 Αυγούστου 2010	Λήγει η προθεσμία για τη μεταδημότευση σύμφωνα με το άρθρο 15, παρ. 7 και 8 του ΚΔΚ (κυρωτ. Ν. 3463/ 2006), προκειμένου να συμπεριληφθούν οι μεταδημοτεύσαντες στους εκλογικούς καταλόγους
17 Οκτωβρίου 2010	Λήγει η προθεσμία για τη μεταδημότευση, χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων των παρ. 7 και 8 του άρθρου 15 του ΚΔΚ (άρθρο 116, παρ. 3 του Ν. 3852/ 2010)
18 Οκτωβρίου 2010	Λήγει η προθεσμία των είκοσι ημερών πριν από την ψηφοφορία για την επίδοση στον Πρόεδρο του πολυμελούς Πρωτοδικείου της ΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ (άρθρο 121, παρ. 7 του Ν. 3852/ 2010)
22 Οκτωβρίου 2010	Λήγει η προθεσμία υποβολής παραίτησης εκείνων που έχουν κώλυμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ΠΔ 30/ 1996
23 Οκτωβρίου 2010	Ενεργείται η ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΤΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ από το πολυμελές Πρωτοδικείο (με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, άρθρο 122, παρ. 1 του Ν. 3852/ 2010)
30 Οκτωβρίου 2010	Παραίτηση υποψηφίου την 8η ημέρα πριν τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας (Άρθρο 123, παρ. 1 Ν. 3852/ 2010)
5 Νοεμβρίου 2010	Δήλωση αντικατάστασης παραιτηθέντος ή αποβιώσαντος υποψήφιου περιφερειάρχη (Άρθρο 123, παρ. 3 του Ν. 3852/ 2010).
Προθεσμίες που αναφέρονται στη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών της 14^{ΗΣ} Νοεμβρίου 2010	
11 Νοεμβρίου 2010	Λήγει η προθεσμία επίδοσης στο αρμόδιο δικαστήριο της, τυχόν, δήλωσης παραίτησης από την υποψηφιότητα περιφερειάρχη (άρθρο 141, παρ. 1 του Ν. 3852/ 2010)
12 Νοεμβρίου 2010	Λήγει η προθεσμία επίδοσης στον Πρόεδρο του πολυμελούς Πρωτοδικείου της δήλωσης νέου υποψήφιου περιφερειάρχη σε αντικατάσταση αυτού που παραιτήθηκε ή απεβίωσε (άρθρο 141, παρ. 4 του Ν. 3852/ 2010)
13 Νοεμβρίου 2010	Λήγει η προθεσμία για την ανακήρυξη από το αρμόδιο δικαστήριο του νέου υποψήφιου περιφερειάρχη (άρθρο 141, παρ. 4 του Ν. 3852/ 2010).

¹²⁰ Σύμφωνα με το άρθρο 126, παρ. 1 του Ν. 3852/ 2010 στις προθεσμίες που ορίζονται κατά τη διαδικασία εκλογής των δημοτικών αρχών, δεν υπολογίζεται η ημέρα της ψηφοφορίας

3. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

1. Ν. 3852/ 2010 (Α' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΣΥΣΤΑΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Άρθρο 3 Σύσταση και Συγκρότηση Περιφερειών

Οι περιφέρειες είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και αποτελούν το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης.

2. Οι περιφέρειες σχεδιάζουν, προγραμματίζουν και υλοποιούν πολιτικές σε περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής της χώρας, λαμβάνοντας υπόψη και τις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές.

Συνιστώνται οι εξής περιφέρειες:

α. Η περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Δράμας, Έβρου, Καβάλας, Ξάνθης και Ροδόπης. Έδρα της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης είναι η Κομοτηνή. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας. Ειδικά ο Δήμος θάσου αποτελεί ξεχωριστή περιφερειακή ενότητα.

β. Η περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Πιερίας, Πέλλας, Σερρών και Χαλκιδικής. Έδρα της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας είναι η Θεσσαλονίκη. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.

γ. Η περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Γρεβενών, Καστοριάς, Κοζάνης και Φλώρινας. Έδρα της περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας είναι η Κοζάνη. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.

δ. Η περιφέρεια Ηπείρου η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Άρτας, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, και Πρεβέζης. Έδρα της περιφέρειας Ηπείρου είναι τα Ιωάννινα. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.

ε. Η περιφέρεια Θεσσαλίας η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας και Τρικάλων. Έδρα της περιφέρειας Θεσσαλίας είναι η Λάρισα. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας. Ειδικά οι Δήμοι Αλονήσσου, Σκιάθου και Σκοπέλου αποτελούν την περιφερειακή ενότητα Σποράδων.

στ. Η περιφέρεια Ιονίου η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Ζακύνθου, Κέρκυρας, Κεφαλληνίας και Λευκάδας. Έδρα της περιφέρειας Ιονίου είναι η Κέρκυρα. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.

ζ. Η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας και Ηλείας. Έδρα της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας είναι η Πάτρα. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.

η. Η περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Βοιωτίας, Ευβοίας, Ευρυτανίας, Φθιώτιδος και Φωκίδος. Έδρα της περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας είναι η Λαμία. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.

θ. Η περιφέρεια Αττικής, η οποία περιλαμβάνει το νομό Αττικής. Έδρα της περιφέρειας Αττικής είναι η Αθήνα. Η περιφερειακή ενότητα Κεντρικού Τομέα Αθηνών περιλαμβάνει τους δήμους Αθηναίων, Φιλαδελφείας – Χαλκηδόνας, Γαλατσίου, Ζωγράφου, Καισαριανής, Βύρωνος, Ηλιούπολης και Δάφνης – Υμηττού. Η περιφερειακή ενότητα Νοτίου Τομέα Αθηνών περιλαμβάνει τους δήμους Γλυφάδας, Ελληνικού - Αργυρούπολης, Αλίμου, Νέας Σμύρνης, Μοσχάτου – Ταύρου, Καλλιθέας, Παλαιού Φαλήρου και Αγίου Δημητρίου. Η περιφερειακή ενότητα Βορείου Τομέα Αθηνών περιλαμβάνει τους δήμους Πεντέλης, Κηφισιάς, Μεταμορφώσεως, Πεύκης – Λυκόβρυσης, Αμαρουσίου, Ηρακλείου, Ψυχικού – Φιλοθέης, Χολαργού – Παπάγου, Νέας Ιωνίας, Βριλησίων, Αγ. Παρασκευής και Χαλανδρίου. Η περιφερειακή ενότητα Δυτικού Τομέα Αθηνών περιλαμβάνει τους δήμους Αιγάλεω, Περιστερίου, Πετρούπολης, Χαϊδαρίου, Αγίας Βαρβάρας και Αγ. Αναργύρων – Καματερού. Η περιφερειακή ενότητα Πειραιώς περιλαμβάνει τους δήμους Πειραιώς, Κορυδαλλού, Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη, Κερατσινίου – Δραπετσώνας και Περάματος. Η περιφερειακή ενότητα Νήσων περιλαμβάνει τους δήμους Αίγινας, Τροιζηνίας, Κυθήρων, Αγκιστρίου, Σαλαμίνας, Σπετσών, Ύδρας και Πόρου. Η περιφερειακή ενότητα Δυτικής Αττικής περιλαμβάνει τους δήμους της νομαρχίας Δυτικής Αττικής. Η περιφερειακή ενότητα Ανατολικής Αττικής περιλαμβάνει τους δήμους της νομαρχίας Ανατολικής Αττικής.

ι. Η περιφέρεια Πελοποννήσου, η οποία περιλαμβάνει τους νομούς Αργολίδος, Αρκαδίας, Κορινθίας, Λακωνίας και Μεσσηνίας. Έδρα της περιφέρειας Πελοποννήσου είναι η Τρίπολη. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.

ια. Η περιφέρεια Βορείου Αιγαίου η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Λέσβου, Σάμου και Χίου. Έδρα της περιφέρειας Βορείου Αιγαίου είναι η Μυτιλήνη. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Λέσβου που περιλαμβάνει το Δήμο Λέσβου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Λήμνου που περιλαμβάνει το δήμο Λήμνου και το δήμο Αγίου Ευστρατίου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Χίου με έδρα τη Χίο που περιλαμβάνει το δήμο Χίου, το δήμο Ψαρών και το δήμο Οινουσσών. Συγκροτούνται η περιφερειακή ενότητα Σάμου που περιλαμβάνει το δήμο Σάμου και την περιφερειακή ενότητα Ικαρίας που περιλαμβάνει τους Δήμους Ικαρίας και Φούρνων.

ιβ. Η περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Κυκλάδων και Δωδεκανήσου. Έδρα της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι η Ερμούπολη. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Κω που περιλαμβάνει το δήμο Κω και το δήμο Νισύρου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Καρπάθου που περιλαμβάνει το δήμο Καρπάθου και το δήμο Κάσου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Καλύμνου που περιλαμβάνει το δήμο Καλυμνίων, το δήμο Αστυπάλαιας, το δήμο Λειψών, το δήμο Λέρου, το δήμο Πάτμου και το δήμο Αγαθονήσιου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Ρόδου που περιλαμβάνει το δήμο Ρόδο, το δήμο Σύμης, το δήμο Χάλκης, το δήμο Μεγίστης και το δήμο Τήλου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Σύρου που περιλαμβάνει το δήμο Σύρου – Ερμούπολης. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Κέας – Κύθνου, που περιλαμβάνει το δήμο Κέας και το δήμο Κύθνου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Μήλου που περιλαμβάνει το δήμο Μήλου, το δήμο Κιμώλου, το δήμο Σέριφου και το δήμο Σίφνου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Πάρου που περιλαμβάνει το δήμο Πάρου και το δήμο Αντιπάρου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Νάξου που περιλαμβάνει το δήμο Νάξου και μικρών Κυκλάδων και το δήμο Αμοργού.

Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Τήνου που περιλαμβάνει το δήμο Τήνου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Μυκόνου που περιλαμβάνει το δήμο Μυκόνου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα που περιλαμβάνει το δήμο Άνδρου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Θήρας που περιλαμβάνει το δήμο Θήρας, το δήμο Ιητών, το δήμο Σίκινου, το δήμο Φολέγανδρου και το δήμο Ανάφης.

ιγ. Η περιφέρεια Κρήτης η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνου και Χανίων. Έδρα της περιφέρειας Κρήτης είναι το Ηράκλειο. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.

Άρθρο 113 Περιφερειακές αρχές

1. Όργανα της περιφέρειας είναι ο περιφερειάρχης, οι αντιπεριφερειάρχες, το περιφερειακό συμβούλιο, η οικονομική επιτροπή και η εκτελεστική επιτροπή.

2. Σε κάθε περιφέρεια τον περιφερειάρχη επικουρούν αντιπεριφερειάρχες που εκλέγονται άμεσα κατ' αντιστοιχία προς τον αριθμό των περιφερειακών ενοτήτων και οι οποίοι δεν καταλαμβάνουν θέση περιφερειακού συμβούλου. Ο αριθμός των αντιπεριφερειάρχων προσαυξάνεται κατά δύο κατά την ειδικότερη ρύθμιση της παρ. 1 του άρθρου 160 του παρόντος. Ειδικά στις περιφέρειες Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου οι ανωτέρω αντιπεριφερειάρχες εκλέγονται ανά έναν σε κάθε νομό.

3. Το περιφερειακό συμβούλιο αποτελείται από σαράντα ένα (41) μέλη σε περιφέρειες με πληθυσμό έως 300.000 κατοίκους, πενήντα ένα (51) μέλη σε περιφέρειες με πληθυσμό από 300.001 έως 800.000 κατοίκους, εβδομήντα ένα (71) μέλη σε περιφέρειες άνω των 800.000 κατοίκων. Το περιφερειακό συμβούλιο της περιφέρειας Αττικής αποτελείται από εκατόν ένα (101) μέλη. Το περιφερειακό συμβούλιο Νοτίου Αιγαίου αποτελείται από πενήντα ένα (51) μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 114 Διάρκεια περιφερειακής περιόδου

1. Ο περιφερειάρχης, οι αντιπεριφερειάρχες και τα μέλη του περιφερειακού συμβουλίου εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία.
2. Οι εκλογές γίνονται κάθε πέντε (5) χρόνια, ταυτόχρονα με τις περιφερειακές εκλογές, στα ίδια εκλογικά τμήματα, με τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές και τους ίδιους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και εφόρους αντιπροσώπων, αλλά η ψηφοφορία διενεργείται σε διαφορετικές κάλπες. Οι εκλογές διενεργούνται ταυτόχρονα σε ολόκληρη την επικράτεια.
3. Η εγκατάσταση του περιφερειάρχη, των αντιπεριφερειάρχων και των μελών του περιφερειακού συμβουλίου γίνεται την 1η Σεπτεμβρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών και η θητεία τους λήγει την 31η Αυγούστου του πέμπτου έτους.
4. Οι Ενιαίες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα και οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις που καταργούνται κατά το άρθρο 283, εξακολουθούν να λειτουργούν μέχρι τη λήξη της διανυόμενης νομαρχιακής περιόδου 2006 – 2010.
5. Οι περιφέρειες, που συνιστώνται με το άρθρο 3, αρχίζουν να λειτουργούν από την εγκατάσταση των αρχών τους, οι οποίες θα προκύψουν από τις περιφερειακές εκλογές του Νοεμβρίου 2010. Η εγκατάστασή τους γίνεται την 1^η Ιανουαρίου 2011. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου αυτού.

Άρθρο 115 Κανόνες διεξαγωγής των εκλογών

Η προεκλογική περίοδος αρχίζει τριάντα (30) ημέρες, πριν τη διενέργειά τους. Κατά τη διάρκειά της εφαρμόζονται οι διατάξεις του πρώτου μέρους του νόμου 3202/2003 (ΦΕΚ 284,Α), όπως ισχύει.

Άρθρο 116 Εκλογικό Δικαίωμα - Εκλογείς - Εκλόγιμοι

1. Εκλογικό δικαίωμα έχουν οι δημότες εκλογείς των δήμων της οικείας περιφέρειας. Οι δημότες εκλογείς, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους των δήμων και των κοινοτήτων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και Νομαρχιακών Διαμερισμάτων που συνενώνονται, σύμφωνα με το άρθρο 3 έχουν δικαίωμα να εκλέγουν τις αρχές της περιφέρειας που προκύπτει από τη συνένωση.
Κατά τα λοιπά, για την απόκτηση, τη στέρηση, την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος, τις κυρώσεις για τη μη άσκησή του, καθώς και για τους εκλογικούς καταλόγους, ισχύουν οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών.
2. Περιφερειάρχης και Αντιπεριφερειάρχης περιφερειακής ενότητας μπορεί να εκλεγεί δημότης δήμου της οικείας περιφέρειας, που έχει την ικανότητα του εκλέγειν και έχει συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας του, κατά την ημέρα διενέργειας των εκλογών. Μέλος του περιφερειακού συμβουλίου μπορεί να εκλεγεί δημότης δήμου της οικείας περιφέρειας, που έχει την ικανότητα του εκλέγειν και έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, κατά την ημέρα διενέργειας των εκλογών. Ως προς το όριο ηλικίας, για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος εφαρμόζονται οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών, όπως κάθε φορά

ισχύουν. Η 1η Ιανουαρίου κάθε έτους θεωρείται ημερομηνία γέννησης εκείνων που έχουν γεννηθεί κατά το έτος αυτό.

3. Ειδικά, για την υποβολή υποψηφιότητας επιτρέπεται η μεταδημότευση σε δήμο της οικείας περιφέρειας, χωρίς τη συνδρομή της προϋπόθεσης της διετούς κατοικίας. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί από την 1η Απριλίου του έτους διενέργειας των εκλογών, μέχρι την προηγούμενη μέρα της κατάθεσης στο αρμόδιο δικαστήριο της δήλωσης κατάρτισης των συνδυασμών. Η απόφαση μεταδημότευσης εκδίδεται, υποχρεωτικά, μέσα στην ίδια προθεσμία και είναι αμέσως εκτελεστή.

Η απόφαση μεταδημότευσης παύει να ισχύει μετά παρέλευση τριών (3) μηνών από την ανακήρυξη των συνδυασμών, εφόσον αυτός που μεταδημότευσε δεν ανακηρυχθεί υποψήφιος.

Άρθρο 117

Κωλύματα και ασυμβίβαστα

1. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι:

α) Δικαστικοί λειτουργοί, αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας και θρησκευτικοί λειτουργοί των γνωστών θρησκειών.

β) Εκτελεστικοί Γραμματείς Περιφερειών και περιφερειακοί συμπαραστάτες, στις περιφέρειες όπου υπηρετούν.

γ) Πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου με εξαίρεση τα ιδρύματα, οι οποίοι δεν είναι αιρετοί, προϊστάμενοι υπηρεσιακών μονάδων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας των ανωτέρω νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και ιδρυμάτων καθώς και διευθύνοντες και εντεταλμένοι σύμβουλοι και προϊστάμενοι υπηρεσιακών μονάδων νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, πλην αστικών εταιρειών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία έχουν συστήσει ή στα οποία συμμετέχουν οι περιφέρειες, στις οποίες υποβάλλουν υποψηφιότητα.

δ) Υπάλληλοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας του Δημοσίου, των δήμων και των περιφερειών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, των δημοσίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο, με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, στις περιφέρειες στα διοικητικά όρια των οποίων άσκησαν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης, μέσα στο δεκαοκτάμηνο (18) πριν από τη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών.

ε) Διοικητές, υποδιοικητές, πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων, διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, των δημοσίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, στις περιφέρειες, στις οποίες έχουν την έδρα τους τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα, μέσα στο δεκαοκτάμηνο πριν από τη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών.

2. Κώλυμα εκλογιμότητας συντρέχει για όσους έχουν εκπέσει από το αιρετό αξίωμά τους, κατόπιν αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, ως αυτουργοί ή συμμετοχοί σε κακούργημα ή σε οποιαδήποτε ποινή για παραχάραξη, κιβδηλεία, πλαστογραφία, ψευδή βεβαίωση, δωροδοκία, εκβίαση, κλοπή, υπεξαίρεση, απιστία, απάτη, καταπίεση, αιμομιξία, μαστροπεία, σωματεμπορία, παράνομη διακίνηση αλλοδαπών, παράβαση της νομοθεσίας για την καταπολέμηση των ναρκωτικών, τη λαθρεμπορία, καθώς και για παράβαση καθήκοντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδάφιο γ της παραγράφου 1 του άρθρου 236 του παρόντος. Το κώλυμα αυτό ισχύει για την επόμενη της έκπτωσης περιφερειακή περίοδο.

3. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι:

α. Όποιοι συνδέονται με την περιφέρεια ή τα νομικά της πρόσωπα, με συμβάσεις προμήθειας, εκτέλεσης περιφερειακού έργου, παροχής υπηρεσιών, παραχώρησης δικαιώματος

εκμετάλλευσης περιφερειακού έργου ή περιφερειακής υπηρεσίας με αντικείμενο αξίας πάνω από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ ετησίως.

β. Γενικοί διευθυντές, πρόεδροι και μέλη διοικητικών συμβουλίων, διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι, διαχειριστές, μέτοχοι και εταίροι κεφαλαιουχικών εταιρειών, που έχουν συμβληθεί με την περιφέρεια, εφόσον το ποσοστό συμμετοχής τους στις εταιρείες υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού κεφαλαίου της εταιρείας, καθώς και εταίροι προσωπικών εταιρειών και κοινοπρακτούντα πρόσωπα, που έχουν συμβληθεί με την περιφέρεια, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης περίπτωσης.

Αν περιφέρεια συμμετέχει με οποιοδήποτε τρόπο στην επιχείρηση που συμβάλλεται, δεν υπάρχει ασυμβίβαστο για τους αιρετούς της περιφέρειας που μετέχουν στη διοίκηση δημόσιων επιχειρήσεων καθώς και περιφερειακών επιχειρήσεων.

4. Η ιδιότητα του περιφερειάρχη ή του αντιπεριφερειάρχη ή οποιουδήποτε άλλου αιρετού αξιώματος σε όργανα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού δεν αποτελεί λόγο ασυμβίβαστου ή αναστολής άσκησης του λειτουργήματός τους, με την επιφύλαξη του άρθρου 119 για:

α) τους Δικηγόρους και συμβολαιογράφους.

β) τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π) των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι) τα μέλη Επιστημονικού Προσωπικού των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι), και το ειδικό διδακτικό και επιστημονικό προσωπικό τους.

5. Δεν αποτελεί ασυμβίβαστο η σύναψη σύμβασης αγοράς ακινήτων της περιφέρειας, εφόσον η εκποίηση έχει γίνει ύστερα από πλειοδοτική δημοπρασία.

6. Δεν αποτελούν κώλυμα ή ασυμβίβαστο η ιδιότητα μέλους της διοίκησης και η ιδιότητα του υπαλλήλου δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας, που συνδέονται με την περιφέρεια με σύμβαση, που είναι σχετική με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους.

7. Το κώλυμα που προβλέπεται στις περιπτώσεις α' έως και γ' της παρ. 1 παύει να υπάρχει, αν τα πρόσωπα στα οποία συντρέχει, παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της ανακήρυξης των υποψηφίων. Η παραίτηση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή στον πρόεδρο Εφετών, ο οποίος την υποβάλλει αμέσως στην αρχή που είναι αρμόδια να την αποδεχθεί. Η παραίτηση θεωρείται ότι γίνεται δεκτή από την επίδοσή της και δεν ανακαλείται. Εξακολουθούν να ισχύουν ειδικές διατάξεις που απαγορεύουν την υποβολή ή την αποδοχή της παραίτησης των προσώπων, που προβλέπει η παράγραφος 1 ή που περιορίζουν το δικαίωμά τους να παραιτηθούν ή την αρμοδιότητα της αρχής να αποδεχθεί την παραίτησή τους. Τα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παρ. 1 που παραιτήθηκαν πρέπει επιπροσθέτως να μην έχουν υπηρετήσει στην περιφέρεια, όπου θα υποβάλουν υποψηφιότητα μέσα στους εικοσιτέσσερις (24) μήνες, πριν από την ημερομηνία ανακήρυξης των υποψηφίων. Το πρώτο εδάφιο της παρούσας δεν ισχύει για τους θρησκευτικούς λειτουργούς.

8. Περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες περιφερειακών ενοτήτων ή περιφερειακοί σύμβουλοι που αποδέχονται οποιοδήποτε από τα καθήκοντα ή τα έργα που συνιστούν ασυμβίβαστο ή αποκτούν δημοτικότητα δήμου, εκτός της περιφέρειας στην οποία εξελέγησαν, εκπίπτουν, αυτοδικαίως, από το αξίωμά τους. Το Διοικητικό Εφετείο, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται η οικεία περιφέρεια, με απόφασή του διαπιστώνει την ύπαρξη του ασυμβίβαστου και την έκπτωση από το αξίωμα, εφόσον υποβληθεί σχετική ένσταση από τα αναφερόμενο στο άρθρο 147 του παρόντος, πρόσωπα. Κατά της απόφασης με την οποία διαπιστώνεται το ασυμβίβαστο χωρεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 152 του παρόντος.

9. Υποψηφιότητα και στους δύο βαθμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν επιτρέπεται.

10. Σύμπτωση στο ίδιο πρόσωπο της ιδιότητας αιρετού του πρώτου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του δεύτερου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποκλείεται.

11. Για τις περιφερειακές εκλογές του Νοεμβρίου του 2010 και για τη διανυόμενη περιφερειακή περίοδο ισχύουν τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα του άρθρου 21 του ΠΔ 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α), όπως ισχύει, κατ' αντιστοιχία προς τις υφιστάμενες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα.

Άρθρο 118 Ασυμβίβαστο εξαιτίας οφειλών

1. Δεν μπορούν να είναι περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι, όποιοι είναι, από οποιαδήποτε αιτία, οφειλέτες των περιφερειών, καθώς και των νομικών της προσώπων δημοσίου δικαίου.
2. Αν οφειλέτης της περιφέρειας και των νομικών τους προσώπων εκλεγεί περιφερειάρχης ή περιφερειακός σύμβουλος, οφείλει να εξοφλήσει την οφειλή του, έως την ημέρα της εγκατάστασης των περιφερειακών αρχών.
3. Αν τα προαναφερόμενα πρόσωπα γίνουν οφειλέτες της περιφέρειας, ή των νομικών τους προσώπων μετά την εκλογή τους, οφείλουν να εξοφλήσουν την οφειλή τους μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών, αφότου κατέστη οριστική η βεβαίωση της οφειλής και έλαβαν γνώση αυτής ή σε περίπτωση άσκησης ενδίκων βοηθημάτων, αφότου εκδόθηκε τελεσίδικη δικαστική απόφαση. Αν η εξόφληση των οφειλών του άρθρου αυτού δεν γίνει κατά τη διάρκεια των ανωτέρω προθεσμιών, εκτός από την περίπτωση διακανονισμού της οφειλής, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, εκπίπτουν από το αξίωμά τους. Το Διοικητικό Εφετείο, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο οικείος δήμος, κατόπιν ενστάσεως, με απόφασή του διαπιστώνει την ύπαρξη του ασυμβίβαστου και την έκπτωση από το αξίωμα. Κατά της απόφασης με την οποία διαπιστώνεται το ασυμβίβαστο χωρεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 152 του παρόντος.
4. Για τις περιφερειακές εκλογές του Νοεμβρίου του έτους 2010 και τις τυχόν επαναληπτικές αυτών, και μόνο, το ασυμβίβαστο των ανωτέρω παραγράφων ισχύει για οφειλές προς τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα, καθώς και προς τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 119 Επαγγελματική δραστηριότητα του Περιφερειάρχη

1. Κατά τη διάρκεια της θητείας του, αναστέλλεται η άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του περιφερειάρχη.
2. Ο χρόνος αναστολής άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας θεωρείται πραγματικός χρόνος για τα ασφαλιστικά δικαιώματα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, το σύνολο των εισφορών στον οικείο ασφαλιστικό φορέα καταβάλλεται από την περιφέρεια και βαρύνει τον προϋπολογισμό αυτής. Με την απόφαση της παρ.9 του άρθρου 182 του παρόντος καθορίζεται η διαδικασία καταβολής των εισφορών.

Άρθρο 120 Υποψηφιότητες

1. Η εκλογή του περιφερειάρχη, των αντιπεριφερειάρχων περιφερειακών ενοτήτων και των μελών του περιφερειακού συμβουλίου γίνεται κατά συνδυασμούς. Υποψηφιότητες εκτός συνδυασμών αποκλείονται.
2. Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει:
  - α) Έναν υποψήφιο περιφερειάρχη.

β) Τους υποψηφίους αντιπεριφερειάρχες σε αριθμό ίσο με τον αριθμό των περιφερειακών ενοτήτων.

Ειδικά για τις περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου Ιονίων Νήσων, Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και Θεσσαλίας, ο αριθμός των υποψηφίων αντιπεριφερειάρχων είναι ίσος με τον αριθμό των νομών.

γ) Υποψηφίους περιφερειακούς συμβούλους σε αριθμό ίσο, τουλάχιστον, με τον αριθμό των εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας, με δυνατότητα προσαύξησης του αριθμού αυτού μέχρι πενήντα τοις εκατό (50%). Το κλάσμα που προκύπτει στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω.

3. Ο αριθμός των υποψηφίων περιφερειακών συμβούλων κάθε συνδυασμού από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών του περιφερειακού συμβουλίου. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην αμέσως επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι τουλάχιστον ίσο με το μισό της.

4. Υποψηφιότητα από το ίδιο πρόσωπο και για την εκλογή του ως περιφερειάρχη ή αντιπεριφερειάρχη ή μέλους περιφερειακού συμβουλίου δεν επιτρέπεται.

5. Κανείς δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε περισσότερους συνδυασμούς.

Άρθρο 121 Κατάρτιση συνδυασμών

1. Ο συνδυασμός καταρτίζεται με γραπτή δήλωση την οποία υπογράφουν όλοι οι υποψήφιοι που τον αποτελούν.

Στη δήλωση του συνδυασμού αναγράφονται κατά σειρά:

α) Το τυχόν όνομα και έμβλημα του συνδυασμού.

β) Το επώνυμο, το κύριο όνομα και το πατρώνυμο του υποψήφιου περιφερειάρχη, με την αντίστοιχη ένδειξη, η οποία τίθεται είτε δίπλα είτε κάτω από το όνομα του υποψήφιου περιφερειάρχη. Αν δεν αναγραφεί ένδειξη, ο πρώτος υποψήφιος του συνδυασμού θεωρείται υποψήφιος περιφερειάρχης.

γ) Το επώνυμο, το κύριο όνομα και το πατρώνυμο των υποψηφίων αντιπεριφερειάρχων ανά περιφερειακή ενότητα, με την αντίστοιχη ένδειξη, η οποία τίθεται είτε δίπλα είτε κάτω από το όνομα του υποψήφιου αντιπεριφερειάρχη. Αν δεν αναγραφεί ένδειξη, ο πρώτος υποψήφιος του συνδυασμού σε κάθε περιφερειακή ενότητα θεωρείται υποψήφιος αντιπεριφερειάρχης. Ειδικά για τις περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου τα ανωτέρω στοιχεία και οι οικείες ενδείξεις των υποψηφίων αντιπεριφερειάρχων αναγράφονται ανά νομό. Οι υποψήφιοι αντιπεριφερειάρχες είναι επικεφαλής του συνδυασμού στην εκλογική περιφέρεια που είναι υποψήφιοι.

δ) Στη δήλωση ακολουθούν, κατά εκλογική περιφέρεια, με αλφαβητική σειρά, οι υποψήφιοι περιφερειακοί σύμβουλοι του συνδυασμού, με αλφαβητική σειρά, με σημείωση παραπλεύρως και εντός παρενθέσεως της εκλογικής περιφέρειας, στην οποία είναι υποψήφιοι.

2. Η δήλωση συντάσσεται σε απλό φύλλο χάρτου και επισυνάπτονται τα εξής δικαιολογητικά για κάθε ένα υποψήφιο:

α) Πιστοποιητικό εγγραφής του υποψηφίου στο δημοτολόγιο δήμου της εκλογικής περιφέρειας στην οποία είναι υποψήφιος.

β) Υπεύθυνη δήλωση του υποψηφίου ότι δεν έχει στερηθεί κανένα πολιτικό του δικαίωμα ή ότι έληξε η πρόσκαιρη αποστέρηση των δικαιωμάτων αυτών ή θα έχει λήξει την ημέρα της εκλογής.

γ) Αποδεικτικό εισπραξης ΔΟΥ, που να αποδεικνύει κατάθεση χρηματικού ποσού εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

3. Επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί πέραν του κυρίου ονόματος του υποψηφίου και υποκοριστικό αυτού, εφόσον με αυτό είναι ευρύτερα γνωστός. Στην περίπτωση αυτή, το υποκοριστικό ακολουθεί το κύριο όνομα και τίθεται σε παρένθεση.

Για τις γυναίκες μπορεί να χρησιμοποιηθεί, ως πρώτο επώνυμο είτε το πατρικό είτε του συζύγου, ανεξαρτήτως με ποιο επώνυμο είναι εγγεγραμμένες στην οικογενειακή τους μερίδα

4. Ο συνδυασμός δηλώνεται νόμιμα, όταν περιλαμβάνει αριθμό υποψηφίων τουλάχιστον ίσο με τον αριθμό των εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας.

5. Στη δήλωση μπορεί να ορίζεται όνομα και έμβλημα του συνδυασμού. Απαγορεύεται να ορίζεται ή να χρησιμοποιείται ως όνομα ή ως έμβλημα οποιοδήποτε σύμβολο θρησκευτικής λατρείας, η σημαία ή άλλο παρόμοιο σύμβολο κράτους ή σημείο ιδιαίτερης ευλάβειας, στέμμα, όνομα ή έμβλημα πολιτικής οργανώσεως, φωτογραφία προσώπου, κάθε έμβλημα που χρησιμοποιείται ή χρησιμοποιήθηκε από το κράτος, καθώς και συμβόλων ή εμβλημάτων του δικτατορικού καθεστώτος της 21ης Απριλίου 1967 ή φωτογραφιών προσώπων, που έχουν καταδικαστεί για τη συμμετοχή τους σε αυτό.

Αν γίνουν περισσότερες δηλώσεις, με το ίδιο όνομα ή έμβλημα, δικαίωμα χρήσεως έχει όποιος το έχει δηλώσει πρώτος. Αν γίνει παράβαση των διατάξεων της παρούσας και η παράβαση βεβαιωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο, η δήλωση είναι απαράδεκτη.

6. Αν δεν έχει τηρηθεί κάποια από τις διατυπώσεις ή δεν υπάρχει κάποια από τις προϋποθέσεις ή κάποιο από τα στοιχεία που προβλέπει η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου και αυτό βεβαιωθεί από το δικαστήριο η δήλωση είναι απαράδεκτη.

Ειδικότερα, αν έχει συνταχθεί η δήλωση του συνδυασμού που προβλέπει η παράγραφος 1, με διαφορετικό τρόπο, δεν είναι απαράδεκτη, εφόσον περιλαμβάνει ρητή δήλωση που ορίζει τον υποψήφιο περιφερειάρχη και αντιπεριφερειάρχη. Απαράδεκτη είναι και η εκπρόθεσμη δήλωση, καθώς και η δήλωση που περιλαμβάνει λιγότερους υποψηφίους από τα ελάχιστα όρια της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου και της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου.

7. Η δήλωση του συνδυασμού επιδίδεται από τον υποψήφιο περιφερειάρχη ή με δικαστικό επιμελητή, ύστερα από παραγγελία του υποψηφίου περιφερειάρχη, είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας, στον πρόεδρο του αρμοδίου πολυμελούς πρωτοδικείου. Στη δήλωση αυτή επισυνάπτονται τα στοιχεία που προβλέπει η παράγραφος 1 καθώς και γραπτή αποδοχή των προσώπων που προτείνονται. Μετά τη λήξη της εικοσαήμερης προθεσμίας, που απαιτείται για την επίδοση στο αρμόδιο δικαστήριο, καμιά μεταβολή της δηλώσεως δεν επιτρέπεται, εκτός από την αντικατάσταση προσώπων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν, σύμφωνα με το άρθρο 123 του παρόντος νόμου.

Αρμόδιο δικαστήριο είναι το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της περιφέρειας.

Το πρωτοδικείο Αθηνών είναι αρμόδιο για την περιφέρεια Αττικής.

Το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της περιφέρειας και το πρωτοδικείο Αθηνών στην περιφέρεια Αττικής είναι αρμόδια και για τις ενέργειες που ορίζονται στα άρθρα 122, 123, 138, 141, 142, 143, 144, 145 και 146 του παρόντος νόμου.

8. Συμπλήρωση του συνδυασμού επιτρέπεται να γίνει μέχρι τη λήξη της 20ήμερης προθεσμίας, που απαιτείται για την επίδοση της δήλωσης του συνδυασμού στο αρμόδιο δικαστήριο και μόνο προκειμένου να συμπληρωθεί ο συνδυασμός, έως τον επιτρεπόμενο αριθμό υποψηφίων συμβούλων. Προς τούτο υποβάλλεται συμπληρωματική δήλωση του υποψηφίου περιφερειάρχη, στην οποία επισυνάπτονται τα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Στις περιπτώσεις αυτές απαραίτητως επισυνάπτεται, πέραν των δικαιολογητικών που τον αφορούν, και γραπτή αποδοχή του προσώπου που προτείνεται.

Άρθρο 122

Ανακήρυξη και κοινοποίηση συνδυασμών

1. Τη δέκατη πέμπτη ημέρα πριν από την ψηφοφορία, το αρμόδιο πρωτοδικείο ανακηρύσσει σε δημόσια συνεδρίαση τους συνδυασμούς που έχουν δηλωθεί νόμιμα.
2. Ο πρόεδρος του πρωτοδικείου κοινοποιεί αμέσως τις σχετικές αποφάσεις στον περιφερειάρχη.
3. Ο περιφερειάρχης θεωρεί και αποστέλλει αμέσως σε κάθε δήμο πίνακα των συνδυασμών, που έχουν ανακηρυχθεί.

Άρθρο 123

Αντικατάσταση υποψηφίων πριν από την εκλογή

1. Ο υποψήφιος περιφερειάρχης ή αντιπεριφερειάρχης περιφερειακής ενότητας ή περιφερειακός σύμβουλος μπορεί να παραιτηθεί από την υποψηφιότητά του. Η παραίτηση γίνεται με γραπτή δήλωσή του, η οποία επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου την όγδοη ημέρα, το αργότερο, πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας.
2. Σε περίπτωση παραίτησης ή θανάτου υποψηφίου περιφερειάρχη ή αντιπεριφερειάρχη περιφερειακής ενότητας, τη θέση του στο συνδυασμό μπορεί να καταλάβει είτε νέος υποψήφιος είτε ένας από τους υποψηφίους συμβούλους του συνδυασμού, ύστερα από δήλωση της πλειοψηφίας των υποψηφίων. Στη δήλωση επισυνάπτονται τα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 121, καθώς και η γραπτή αποδοχή του προσώπου που προτείνεται. Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει αμέσως το νέο υποψήφιο. Τη θέση υποψηφίου περιφερειάρχη ή αντιπεριφερειάρχη περιφερειακής ενότητας σε περίπτωση μη αντικατάστασής του καταλαμβάνει όποιος σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού λάβει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης.
3. Υποψήφιος σύμβουλος που παραιτήθηκε ή απεβίωσε, επιτρέπεται να αντικατασταθεί με δήλωση του υποψηφίου περιφερειάρχη ακόμη και αν έχει περάσει η προθεσμία της παρ. 5 του άρθρου 121. Στη δήλωση επισυνάπτονται τα στοιχεία που ορίζουν οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 121, καθώς και η γραπτή αποδοχή του προσώπου που προτείνεται. Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει αμέσως το νέο υποψήφιο.
4. Συνδυασμός που περιέχει αριθμό υποψηφίων συμβούλων μικρότερο από το ελάχιστο όριο, περιλαμβανομένου και του ποσοστού από κάθε φύλο, εξαιτίας παραίτησης ή θανάτου υποψηφίων του, μετέχει νόμιμα στην εκλογή.

Άρθρο 124

Δικαιώματα συνδυασμών και υποψηφίων

1. Κάθε συνδυασμός έχει δικαίωμα να ορίσει έναν αντιπρόσωπο και δύο αναπληρωτές του σε κάθε εκλογικό τμήμα, με γραπτή δήλωση του υποψηφίου περιφερειάρχη.
2. Κάθε συνδυασμός έχει δικαίωμα να διορίζει πληρεξούσιο με συμβολαιογραφική δήλωση του υποψηφίου περιφερειάρχη. Ο πληρεξούσιος ενεργεί για λογαριασμό του συνδυασμού οτιδήποτε μπορεί, σύμφωνα με το νόμο, να ενεργήσει ο υποψήφιος περιφερειάρχης, κατά τη διεξαγωγή της εκλογής.
3. Αν υποψήφιος περιφερειάρχης, παραιτηθεί ή αποβιώσει και δεν αντικατασταθεί, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 123, ο διορισμός των αντιπροσώπων και του πληρεξουσίου γίνεται με δήλωση της πλειοψηφίας των υποψηφίων του οικείου συνδυασμού.
4. Οι υποψήφιοι, οι αντιπρόσωποι των συνδυασμών και οι αναπληρωτές τους έχουν δικαίωμα να είναι παρόντες κατά τη διάρκεια όλης της διαδικασίας της εκλογής και να υποβάλουν κάθε είδους παρατηρήσεις και ενστάσεις.

5. Δεν μπορούν να διοριστούν ως αντιπρόσωποι, αναπληρωτές ή πληρεξούσιοι συνδυασμών, περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες περιφερειακής ενότητας, μέλη περιφερειακού συμβουλίου, όσοι δεν έχουν το δικαίωμα να εκλέγουν και όλοι όσοι δεν μπορούν να εκλεγούν, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 117, εκτός αν παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της ανακήρυξης των συνδυασμών. Για την παραίτηση και την αποδοχή της εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ.7 του άρθρου 117 του παρόντος.

6. Για τις εκλογές του Νοεμβρίου του 2010 δεν μπορούν να διοριστούν αντιπρόσωποι, αναπληρωτές ή πληρεξούσιοι συνδυασμών οι νομάρχες και οι νομαρχιακοί σύμβουλοι των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων ή Νομαρχιακών Διαμερισμάτων που καταργήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος.

Άρθρο 125 Πρόγραμμα της εκλογής

Ο περιφερειάρχης εκδίδει και δημοσιεύει, με τοιχοκόλληση, σε όλες τις συνοικίες, σε όλα τα χωριά και τους οικισμούς του δήμου και αναρτά στην ιστοσελίδα του δήμου τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία, πρόγραμμα που αναφέρει ακριβώς την ημέρα της ψηφοφορίας, τις ώρες που αρχίζει και περατώνεται, τον τόπο και το κατάστημα της ψηφοφορίας, τις έδρες για τις οποίες γίνεται η εκλογή και τους συνδυασμούς μαζί με τα ονόματα των υποψηφίων, που συγκροτούν κάθε συνδυασμό, όπως είναι γραμμένα στον πίνακα που έχει διαβιβάσει ο περιφερειάρχης.

Άρθρο 126 Υπολογισμός προθεσμιών

1. Στις προθεσμίες που ορίζονται κατά τη διαδικασία εκλογής των περιφερειακών αρχών, δεν υπολογίζεται η ημέρα της ψηφοφορίας.
2. Η προθεσμία λήγει, μόλις παρέλθει και η τελευταία ημέρα της, έστω και αν είναι ημέρα αργίας.

Άρθρο 127 Μορφή των ψηφοδελτίων

1. Τα ψηφοδέλτια κατασκευάζονται από λευκό χαρτί.
2. Τα ψηφοδέλτια για όλη την επικράτεια, έχουν σχήμα ορθογώνιο. Οι διαστάσεις των ψηφοδελτίων ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
3. Η εκτύπωση των εντύπων ψηφοδελτίων πρέπει να είναι με μαύρη απόχρωση.

Άρθρο 128 Εκτύπωση και διανομή ψηφοδελτίων

1. Οι συνδυασμοί οφείλουν να τυπώσουν τα ψηφοδέλτια και να τα παραδώσουν, με απόδειξη, στον οικείο δήμαρχο, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία, σε αριθμό επαρκή για τις ανάγκες των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειας του δήμου.
2. Ο οικείος δήμαρχος οφείλει να εφοδιάσει τις εφορευτικές επιτροπές των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειάς του με ψηφοδέλτια κάθε συνδυασμού, κατά είκοσι τοις εκατό (20%), τουλάχιστον, περισσότερα από τους εκλογείς του τμήματος.

Άρθρο 129
Περιεχόμενο ψηφοδελτίων

1. Σε κάθε εκλογική περιφέρεια ο συνδυασμός εκτυπώνει ιδιαίτερο ψηφοδέλτιο, στο επάνω μέρος του οποίου σημειώνεται το τυχόν έμβλημα και το όνομα του συνδυασμού, και ακολουθεί το επώνυμο, το όνομα και το πατρώνυμο του υποψήφιου περιφερειάρχη με την αντίστοιχη ένδειξη, η οποία τίθεται είτε δίπλα είτε κάτω από το όνομα του υποψήφιου, ακολουθεί το όνομα του υποψηφίου αντιπεριφερειάρχη της συγκεκριμένης εκλογικής περιφέρειας, στη συνέχεια το επώνυμο, το όνομα και το πατρώνυμο των υποψηφίων συμβούλων της εκλογικής περιφέρειας με αλφαβητική σειρά.
2. Εγγραφές και διαγραφές δεν επιτρέπονται και αν γίνουν, έχουν ως αποτέλεσμα την ακυρότητα του ψηφοδελτίου.
3. Η προτίμηση του εκλογέα εκφράζεται με σταυρό, που σημειώνεται με στυλογράφο μαύρης ή κυανής απόχρωσης δίπλα στο ονοματεπώνυμο κάθε υποψηφίου.
4. Σταυρός προτίμησης που σημειώνεται με διαφορετικό τρόπο, θεωρείται ότι δεν είναι γραμμένος και η εγκυρότητα του ψηφοδελτίου ερευνάται, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 130 του παρόντος.
5. Ο εκλογέας στις περιφέρειες με 41μελή περιφερειακά συμβούλια μπορεί να εκφράζει την προτίμησή του προς έναν ή δύο υποψηφίους, στις περιφέρειες με 51μελή περιφερειακά συμβούλια μπορεί να εκφράζει την προτίμησή του προς έναν ή δύο ή τρεις υποψηφίους και στις περιφέρειες με 71μελή περιφερειακά συμβούλια μπορεί να εκφράζει την προτίμησή του προς έναν ή δύο ή τρεις ή τέσσερις υποψηφίους και στις περιφέρειες με 101μελή περιφερειακά συμβούλια μπορεί να εκφράζει την προτίμησή του προς έναν ή δύο ή τρεις ή τέσσερις ή πέντε υποψηφίους. Σε κάθε περίπτωση ο μέγιστος αριθμός των σταυρών δεν μπορεί να υπερβαίνει τον αριθμό των εδρών της αντίστοιχης εκλογικής περιφέρειας. Ψηφοδέλτιο συνδυασμού με περισσότερους σταυρούς προτίμησης από τους ανωτέρω κατά περίπτωση οριζόμενους είναι έγκυρο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης.
6. Για τον υποψήφιο περιφερειάρχη ή αντιπεριφερειάρχη περιφερειακής ενότητας, δεν χρειάζεται σταυρός προτίμησης. Αν σημειωθεί, δεν συνεπάγεται ακυρότητα του ψηφοδελτίου.

Άρθρο 130
Άκυρα ψηφοδέλτια

- Εκτός από την περίπτωση ακυρότητας, κατά την παρ. 2 του προηγούμενου άρθρου, το ψηφοδέλτιο είναι άκυρο μόνον στις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) Αν έχει σχήμα ή διαστάσεις που διαφέρουν, κατά τρόπο εμφανή από αυτά που ορίζει η παρ. 2 του άρθρου 127 του παρόντος και η υπουργική απόφαση που προβλέπεται στην ίδια παράγραφο.
  - β) Αν έχει τυπωθεί σε χαρτί ή με μελάνι που το χρώμα του διαφέρει, κατά τρόπο εμφανή από αυτό, που ορίζεται στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 127 του παρόντος.
  - γ) Αν έχουν σημειωθεί σε οποιαδήποτε πλευρά του λέξεις, φράσεις, υπογραμμίσεις, στίγματα ή άλλα σημεία, εφόσον αποτελούν διακριτικά γνωρίσματα, που παραβιάζουν με τρόπο προφανή το απόρρητο της ψηφοφορίας.
  - δ) Αν βρεθεί στο φάκελο με ένα ή περισσότερα άλλα έγκυρα ή άκυρα ψηφοδέλτια του ίδιου ή διαφορετικού συνδυασμού ή με λευκά και
  - ε) αν βρεθεί μέσα σε φάκελο, που δεν είναι σύμφωνος με τις ρυθμίσεις του επόμενου άρθρου.

Άρθρο 131
Εκλογικοί φάκελοι

1. Οι φάκελοι, στους οποίους εσωκλείονται τα ψηφοδέλτια, κατασκευάζονται για όλη την επικράτεια με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης από χαρτί αδιαφανές και έχουν στην εμπρός πλευρά έντυπο γνώρισμα. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι διαστάσεις των φακέλων, το έντυπο γνώρισμά τους και η απόχρωσή τους.
2. Το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης φροντίζει να αποστέλλεται, εγκαίρως, στους περιφερειάρχες επαρκής αριθμός φακέλων. Οι περιφερειάρχες φροντίζουν να διαβιβάζονται, εγκαίρως, οι φάκελοι αυτοί στις δημοτικές αρχές, που εφοδιάζουν τις εφορευτικές επιτροπές κάθε εκλογικού τμήματος της χωρικής αρμοδιότητάς τους.
3. Αν δεν υπάρχουν οι ανωτέρω φάκελοι, η εφορευτική επιτροπή πιστοποιεί την έλλειψη και προμηθεύεται άλλους ομοιόμορφους φακέλους.
4. Εκτός από το έντυπο γνώρισμα, τίποτε άλλο δεν αναγράφεται πάνω στο φάκελο. Αν σημειωθούν πάνω στο φάκελο στίγματα, σημεία ή λέξεις, μπορούν να θεωρηθούν διακριτικά γνώρισματα, που παραβιάζουν με τρόπο προφανή το απόρρητο της ψηφοφορίας.

Άρθρο 132
Έναρξη και λήξη της ψηφοφορίας

Η ψηφοφορία αρχίζει την 07.00' και λήγει την 19.00' ώρα της ίδιας ημέρας.

Άρθρο 133
Ματαίωση της ψηφοφορίας

Αν κατά την ημέρα διενέργειας των περιφερειακών εκλογών σε ένα ή περισσότερα εκλογικά τμήματα δεν διεξήχθη ψηφοφορία, αυτή διεξάγεται την επόμενη Τετάρτη.

Άρθρο 134
Εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών

1. Οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών εφαρμόζονται αναλόγως και κατά τη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών, για όσα θέματα δεν υφίσταται ειδική πρόβλεψη στις ρυθμίσεις του παρόντος.
2. Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής και οι έφοροι αυτών, ψηφίζουν στις περιφερειακές εκλογές, μόνον αν είναι γραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο δήμου της οικείας περιφέρειας, όπου ασκούν τα καθήκοντά τους αυτά. Αν δεν είναι γραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο του δήμου που ανήκει το εκλογικό τμήμα, στο οποίο ασκούν τα καθήκοντά τους και είναι γραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο άλλου δήμου της οικείας περιφέρειας, τότε υπογράφουν υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναφέρεται ο δήμος στους εκλογικούς καταλόγους του οποίου είναι γραμμένοι και ψηφίζουν.
3. Κατά την ψηφοφορία χρησιμοποιούνται ιδιαίτερες κάλπες που φέρουν κατάλληλο διακριτικό γνώρισμα. Το διακριτικό αυτό γνώρισμα και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά το μέγεθος, το σχήμα κ.λ.π. των καλπών, καθώς και θέματα που ανακύπτουν από την

ταυτόχρονη διενέργεια των εκλογών των δημοτικών αρχών και των αρχών της περιφέρειας και οι αναγκαίες λεπτομέρειες, καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

4. Όπου στις διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών αναφέρεται ο Νομάρχης, προκειμένου για τις περιφερειακές εκλογές νοείται ο περιφερειάρχης.

5. Για τις περιφερειακές εκλογές του έτους 2010 όπου αναφέρεται στις διατάξεις του παρόντος νόμου ο περιφερειάρχης, νοείται ο νομάρχης στη διοικητική περιφέρεια του οποίου ανήκει ο συγκεκριμένος δήμος, και όπου αναφέρεται ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, νοείται ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας στη διοικητική περιφέρεια του οποίου ανήκει συγκεκριμένος ο δήμος.

Άρθρο 135 Εκλογικές περιφέρειες

Κάθε περιφερειακή ενότητα κατά την έννοια του άρθρου 3 του παρόντος συνιστά αντίστοιχη εκλογική περιφέρεια.

Άρθρο 136 Αριθμός συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας

1. Ο αριθμός των περιφερειακών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με βάση τον πληθυσμό της, όπως προκύπτει από την τελευταία απογραφή και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις επόμενες παραγράφους.

2. Μέτρο για τον υπολογισμό του αριθμού των περιφερειακών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας αποτελεί το ακέραιο ηλικίο της διαίρεσης του συνολικού αριθμού των κατοίκων όλης της περιφέρειας δια του συνολικού αριθμού των μελών του περιφερειακού συμβουλίου.

3. Από το ηλικίο της διαίρεσης του αριθμού των κατοίκων κάθε εκλογικής περιφέρειας δια του εκλογικού μέτρου προκύπτει ο αριθμός των περιφερειακών της συμβούλων.

4. Οι θέσεις στο περιφερειακό συμβούλιο που παραμένουν αδιάθετες, προστίθενται ανά μία στις εκλογικές περιφέρειες με τα μεγαλύτερα, κατά σειρά, υπόλοιπα και ώσπου να συμπληρωθεί ο συνολικός αριθμός τους, όπως ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 113 του παρόντος.

5. Εάν από την παραπάνω διαδικασία προκύψουν εκλογικές περιφέρειες με αριθμό εδρών μικρότερο των τριών (3), οι ελλείπουσες συμπληρώνονται με την αφαίρεση μίας από κάθε εκλογική περιφέρεια με το μεγαλύτερο αριθμό εδρών και κατά αύξουσα σειρά. Σε περίπτωση εκλογικών περιφερειών με τον ίδιο αριθμό εδρών, στις οποίες περιλαμβάνονται όσες έχουν ήδη αφαιρεθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, η έδρα αφαιρείται από εκείνη με το μικρότερο πληθυσμό. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται για τις περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Θεσσαλίας και Αττικής.

Άρθρο 137 Επιτυχών συνδυασμός - Επιλαχόντες συνδυασμοί - Εκλογή περιφερειάρχη

1. Στις εκλογές των περιφερειάρχων και περιφερειακών συμβούλων θεωρείται επιτυχών συνδυασμός αυτός που πλειοψήφησε με ποσοστό τουλάχιστον μεγαλύτερο του πενήντα τοις εκατό (50%+1 ψήφο) του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων και επιλαχόντες συνδυασμοί,

όσοι συνδυασμοί έλαβαν έστω και μία έδρα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 138, 139 και 143 του παρόντος.

2. Περιφερειάρχης εκλέγεται ο επικεφαλής του επιτυχόντος συνδυασμού.

Άρθρο 138

Κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου

1. Τα τρία πέμπτα (3/5) των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου καταλαμβάνει ο επιτυχών συνδυασμός και τα δύο πέμπτα (2/5) οι επιλαχόντες, ανάλογα με τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 4.

2. Αν ο επιτυχών συνδυασμός συγκεντρώνει ποσοστό έγκυρων ψηφοδελτίων μεγαλύτερο από το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου τους, οι έδρες του περιφερειακού συμβουλίου κατανέμονται αναλογικά μεταξύ των συνδυασμών που συμμετέχουν στις εκλογές σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5.

3. Αν κατά τον υπολογισμό των τριών πέμπτων (3/5) και των δύο πέμπτων (2/5) του αριθμού των εδρών, προκύπτει κλάσμα μικρότερο του ημίσεως της μονάδας δεν υπολογίζεται, ενώ στην περίπτωση που προκύπτει κλάσμα μεγαλύτερο του ημίσεως στρογγυλοποιείται στην επόμενη μονάδα.

Με βάση τα παραπάνω, οι έδρες του περιφερειακού συμβουλίου που αναλογούν στα τρία πέμπτα (3/5) και στα δύο πέμπτα (2/5) έχουν, αντίστοιχα, ως εξής:

στα	41	μελή	συμβούλια	25	και	16,
στα	51	μελή	συμβούλια	31	και	20,
στα	71	μελή	συμβούλια	43	και	28,
στα	101	μελή	συμβούλια	61	και	40,

4. Η αναλογική κατανομή των εδρών μεταξύ των επιλαχόντων συνδυασμών στην περίπτωση της παραγράφου 1 του παρόντος γίνεται ως εξής:

Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν στο σύνολο της περιφέρειας, όλοι μαζί οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις εκλογές, εκτός από τον επιτυχόντα, διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που αντιστοιχεί στα δύο πέμπτα (2/5), και το πηλίκο τους αυξημένο κατά μία μονάδα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο με παράλειψη τυχόν κλάσματος. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται στη συνέχεια με το εκλογικό μέτρο και καθένας τους καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης.

Εάν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι επιλαχόντες συνδυασμοί, σύμφωνα με την προηγούμενη διαδικασία, είναι λιγότερες από τις προς διάθεση, οι έδρες που απομένουν διανέμονται ανά μία μεταξύ των επιλαχόντων συνδυασμών, ανάλογα με τα αξιοποιημένα υπόλοιπα τους.

Εάν συνδυασμοί έχουν ίσο αριθμό αξιοποιημένων υπολοίπων διενεργείται κλήρωση από το αρμόδιο Δικαστήριο.

Εάν και μετά την κατανομή εδρών με βάση τα αξιοποιημένα υπόλοιπα, παραμένουν αδιάθετες έδρες, κατανέμονται ανά μία κατά σειρά, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε επιλαχόντος συνδυασμού.

Εάν έχει απομείνει για κατανομή μία μόνον έδρα, την καταλαμβάνει ο επιλαχών συνδυασμός που έχει καταλάβει τουλάχιστον μία έδρα και παρουσιάζει το μεγαλύτερο αξιοποιημένο υπόλοιπο.

Σε περίπτωση ίσου αριθμού έγκυρων ψηφοδελτίων δύο ή και περισσότερων συνδυασμών, ενεργείται μεταξύ τους κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

5. Η αναλογική κατανομή των εδρών στην περίπτωση της παραγράφου 2 του παρόντος γίνεται ως εξής:

Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν στο σύνολο της περιφέρειας, όλοι μαζί οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις εκλογές διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που

αντιστοιχούν σε κάθε περιφερειακό συμβούλιο, και το πηλίκο αυξημένο κατά μία μονάδα, παραλειπομένου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται στη συνέχεια με το εκλογικό μέτρο και καθένας τους καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο και το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης.

Στην περίπτωση αυτή, ο επιτυχών συνδυασμός μπορεί να λάβει αριθμό εδρών που ξεπερνά το ποσοστό των τριών πέμπτων (3/5).

Εάν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί που συμμετέχουν στην κατανομή με την προηγούμενη διαδικασία είναι λιγότερες από τις προς διάθεση, όσες απομένουν κατανέμονται ανά μία μεταξύ όλων των συνδυασμών ανάλογα με τα αξιοσημείωτα υπόλοιπά τους.

Εάν οι συνδυασμοί αυτοί ή μερικοί από αυτούς έχουν ίσο αριθμό αξιοσημείωτων υπολοίπων, γίνεται κλήρωση.

Εάν μετά την κατανομή των εδρών με βάση τα αξιοσημείωτα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, αυτές κατανέμονται ανά μία, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού.

Σε περίπτωση ίσου αριθμού εγκύρων ψηφοδελτίων δύο ή και περισσότερων συνδυασμών, ενεργείται μεταξύ τους κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

6. Αν έχει ανακηρυχθεί ένας μόνο συνδυασμός υποψηφίων, ο περιφερειάρχης εκλέγεται από το μοναδικό συνδυασμό. Οι πρώτοι κατά σειρά σε σταυρούς προτίμησης, και έως ότου συμπληρωθεί ο αριθμός των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου, εκλέγονται τακτικοί και οι υπόλοιποι αναπληρωματικοί σύμβουλοι.

Άρθρο 139

Επανάληψη της ψηφοφορίας

1. Εάν κανένας συνδυασμός δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εγκύρων ψηφοδελτίων, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή ανάμεσα μόνο στους υποψήφιους περιφερειάρχες των δύο συνδυασμών που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους.

Επιτυχών θεωρείται ο υποψήφιος περιφερειάρχης και ο συνδυασμός του που συγκέντρωσε στην επαναληπτική ψηφοφορία την απόλυτη πλειοψηφία ολόκληρου του αριθμού των εγκύρων ψηφοδελτίων.

Εάν στην επαναληπτική ψηφοφορία οι δύο συνδυασμοί ισοψηφήσουν, το οικείο Πρωτοδικείο ενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόντος συνδυασμού.

2. Οι έδρες των περιφερειακών συμβουλίων κατανέμονται, σε περίπτωση επαναληπτικής ψηφοφορίας, στους συνδυασμούς που συμμετέχουν στις εκλογές, σε δύο φάσεις, που ονομάζονται κατανομές.

Στην πρώτη (Α') κατανομή κατανέμονται οι μισές έδρες του περιφερειακού συμβουλίου. Το κλάσμα που προκύπτει στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα.

Στη δεύτερη (Β') κατανομή κατανέμονται οι υπόλοιπες.

Με βάση τον αριθμό των εδρών των περιφερειακών συμβουλίων οι έδρες που αναλογούν σε καθεμία από τις δύο αυτές κατανομές έχουν ως εξής:

για τα 41	μελή	συμβούλια	οι έδρες της Α'	κατανομής είναι 21	και της Β'	κατανομής 20,	
για τα	51	μελή	συμβούλια	26	και	25	αντίστοιχα,
για τα	71	μελή	συμβούλια	36	και	35	αντίστοιχα,
για τα	101	μελή	συμβούλια	51	και	50	αντίστοιχα,

3. Οι έδρες της Α' κατανομής κατανέμονται αναλογικά στους συνδυασμούς που συμμετέχουν στις εκλογές σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

Το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβαν στο σύνολο της περιφέρειας όλοι οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις εκλογές στην αρχική ψηφοφορία, διαιρείται με τον αριθμό των εδρών της Α' κατανομής.

Το ηλικίο της διαίρεσης, αυξημένο κατά μία μονάδα παραλειπόμενου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο της Α' κατανομής. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται στη συνέχεια με το εκλογικό μέτρο και καθένας τους καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο είναι το ακέραιο ηλικίο της διαίρεσης.

Εάν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί με την προηγούμενη διαδικασία είναι λιγότερες από τις προς διάθεση της Α' κατανομής, οι έδρες που απομένουν διανέμονται ανά μία μεταξύ των επιλαχόντων συνδυασμών, ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα τους.

Εάν συνδυασμοί έχουν ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων διενεργείται κλήρωση από το αρμόδιο Δικαστήριο.

Εάν και μετά τη διανομή εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα, παραμένουν αδιάθετες έδρες, κατανέμονται ανά μία κατά σειρά, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε επιλαχόντος συνδυασμού.

Εάν έχει απομείνει προς διάθεση μία μόνον έδρα, την καταλαμβάνει ο επιλαχών συνδυασμός που έχει καταλάβει τουλάχιστον μία έδρα και παρουσιάζει το μεγαλύτερο αχρησιμοποίητο υπόλοιπο.

4. Για την κατανομή των εδρών της Β' κατανομής, υπολογίζεται, αρχικά, πόσες από τις έδρες αυτές πρέπει να προσκυρωθούν στον επιτυχόντα συνδυασμό, ώστε να συγκεντρώσει συνολικά, συυπολογιζόμενων και των εδρών που του απονεμήθηκαν από την Α' κατανομή, τα τρία πέμπτα (3/5) του συνόλου των εδρών.

Οι έδρες της Β' κατανομής που θα απομείνουν προς κατανομή, μετά την παραχώρηση των εδρών στον επιτυχόντα συνδυασμό, διατίθενται στο άλλο συνδυασμό που πήρε μέρος στην επαναληπτική ψηφοφορία.

Στην περίπτωση, όπου λόγω του μικρού αριθμού εδρών που τους έχουν απονεμηθεί από την Α' κατανομή, ο επιτυχών συνδυασμός δεν μπορεί να συμπληρώσει τον αριθμό των τριών πέμπτων (3/5) του συνόλου των εδρών, προσκυρώνονται σε αυτόν όλες οι έδρες της Β' κατανομής και δεν γίνεται καμία μεταβολή στην κατανομή των εδρών της Α' κατανομής, ανάμεσα στους υπόλοιπους συνδυασμούς.

5. Σε περίπτωση ισοψηφίας στην πρώτη θέση κατά την πρώτη ψηφοφορία, δύο ή περισσότερων συνδυασμών, στην επαναληπτική ψηφοφορία μετέχουν οι υποψήφιοι περιφερειάρχες όλων των συνδυασμών που ισοψήφησαν.

6. Σε περίπτωση ισοψηφίας στη δεύτερη θέση, κατά την αρχική ψηφοφορία δύο ή περισσότερων συνδυασμών, στην επαναληπτική μετέχουν ο υποψήφιος περιφερειάρχης του πρώτου σε αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων συνδυασμού και οι υποψήφιοι περιφερειάρχες των συνδυασμών που ισοψήφησαν στη δεύτερη θέση.

7. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 5 και 6, επιτυχών θεωρείται ο υποψήφιος περιφερειάρχης και ο συνδυασμός του που έλαβε στην επαναληπτική ψηφοφορία τη σχετική πλειοψηφία.

Εάν στην ψηφοφορία αυτήν ισοψηφήσουν δύο υποψήφιοι περιφερειάρχες, το Πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόντος περιφερειάρχη και του συνδυασμού του. Εάν ισοψηφήσουν περισσότεροι από δύο συνδυασμοί, το Πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόντος περιφερειάρχη και του συνδυασμού του και εκείνου που θα συμμετάσχει στη Β' κατανομή σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 4.

8. Εάν κανένας από τους συνδυασμούς που συμμετέχουν στις εκλογές στην αρχική ψηφοφορία δεν συγκεντρώσει το εκλογικό μέτρο ή αν μόνον ένας συνδυασμός το έχει συγκεντρώσει, τότε στην Α' κατανομή συμμετέχουν οπωσδήποτε οι δύο συνδυασμοί που έχουν λάβει το μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων.

Οι υποψήφιοι περιφερειάρχες των δύο συνδυασμών συμμετέχουν και στην επαναληπτική ψηφοφορία.

9. Οι τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι εκλέγονται με βάση την πρώτη ψηφοφορία σύμφωνα με τους σταυρούς προτίμησης που έλαβε καθένας στην ψηφοφορία αυτή, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 138 και του άρθρου 142 του παρόντος.

Άρθρο 140

Κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια

Οι έδρες του περιφερειακού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια κατανέμονται μεταξύ του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών, όπως καθορίζονται στο άρθρο 138 του παρόντος, ως εξής:

1. Ο επιτυχών συνδυασμός λαμβάνει καταρχήν μία (1) έδρα σε κάθε εκλογική περιφέρεια.
2. Η κατανομή συνεχίζεται αρχίζοντας από το μικρότερο σε εκλογική δύναμη συνδυασμό, ο οποίος εξασφάλισε, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 138 του παρόντος, συμμετοχή στο περιφερειακό συμβούλιο.
Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού αυτού στην περιφέρεια διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που δικαιούται και το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης, προσαυξημένο κατά μία μονάδα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο.
Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού αυτού διαιρείται σε κάθε εκλογική περιφέρεια με το εκλογικό του μέτρο και ο συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες σε κάθε περιφέρεια όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης.
Εάν ο συνδυασμός εξακολουθεί να δικαιούται έδρες στο περιφερειακό συμβούλιο, ο αριθμός τους συμπληρώνεται με τη διάθεση ανά μίας από κάθε εκλογική περιφέρεια, όπου διατηρεί το μεγαλύτερο, κατά φθίνουσα σειρά, αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων.
3. Εάν στην πρώτη κατά σειρά εκλογική περιφέρεια υπάρχουν τόσες διαθέσιμες έδρες όσες δικαιούται ο συνδυασμός εκεί, τις καταλαμβάνει όλες και ο αριθμός τους αφαιρείται από τις διαθέσιμες της περιφέρειας.
Εάν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός, στο συνδυασμό κατακυρώνονται μόνον οι διαθέσιμες.
Εάν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής παραμένουν αδιάθετες για το συνδυασμό έδρες, κατανέμονται ανά μία κατά σειρά στις εκλογικές περιφέρειες, όπου ο συνδυασμός διατηρεί το μεγαλύτερο, κατά φθίνουσα σειρά, αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων.
4. Οι έδρες που κατανέμονται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 αφαιρούνται από τις διαθέσιμες της εκλογικής περιφέρειας.
5. Με την ίδια διαδικασία κατανέμονται οι έδρες σε κάθε εκλογική περιφέρεια για καθένα από τους άλλους επιλαχόντες συνδυασμούς κατά αύξουσα σειρά εκλογής.
6. Οι έδρες που παραμένουν αδιάθετες σε κάθε εκλογική περιφέρεια μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω διαδικασίας και για όλους τους επιλαχόντες συνδυασμούς καταλαμβάνονται από τον επιτυχόντα συνδυασμό.

Άρθρο 141

Παραίτηση ή θάνατος υποψήφιου περιφερειάρχη σε περίπτωση επαναληπτικής ψηφοφορίας

1. Πριν από την επαναληπτική ψηφοφορία ο υποψήφιος περιφερειάρχης μπορεί να παραιτηθεί από την υποψηφιότητά του. Η παραίτηση γίνεται με γραπτή δήλωσή του που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου την τρίτη ημέρα, το αργότερο, πριν από την επαναληπτική ψηφοφορία.
2. Αν ένας υποψήφιος περιφερειάρχης παραιτηθεί ή αποβιώσει, τότε η πλειοψηφία των υποψηφίων του συνδυασμού του επιλέγει άλλον υποψήφιο περιφερειάρχη.

3. Αν εκείνος που έχει επιλεγεί ως υποψήφιος περιφερειάρχης είναι υποψήφιος σύμβουλος του συνδυασμού, η θέση του ως συμβούλου μένει κενή.

4. Η δήλωση της επιλογής του νέου υποψήφιου περιφερειάρχη επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου το αργότερο τη δεύτερη ημέρα πριν από την ψηφοφορία.

Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει το νέο υποψήφιο σε δημόσια συνεδρίαση ακόμη και την παραμονή της ψηφοφορίας.

5. Αν δεν υποβληθεί δήλωση επιλογής, δεν ανακηρύσσεται κανένας υποψήφιος και εκλέγεται περιφερειάρχης ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει λάβει κατά την πρώτη εκλογή τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης.

6. Η επαναληπτική ψηφοφορία γίνεται από τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές και τους ίδιους δικαστικούς αντιπροσώπους.

Άρθρο 142

Τακτικοί και αναπληρωματικοί περιφερειακοί σύμβουλοι - Ισοψηφία

1. Τακτικοί περιφερειακοί σύμβουλοι εκλέγονται, από τους υποψηφίους καθενός από τους συνδυασμούς του άρθρου 137, κατά σειρά, αυτοί που έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 141 του παρόντος.

2. Οι υποψήφιοι περιφερειάρχες των επιλαχόντων συνδυασμών θεωρούνται πρώτοι επιτυχόντες σύμβουλοι των συνδυασμών τους. Αν ο συνδυασμός καταλαμβάνει έδρες σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες ο υποψήφιος περιφερειάρχης λαμβάνει την έδρα της εκλογικής περιφέρειας, όπου ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες έδρες. Σε περίπτωση ίσου αριθμού εδρών σε περισσότερες περιφέρειες, τότε λαμβάνει την έδρα αυτής στην οποία ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες ψήφους. Σε περίπτωση όπου σε περισσότερες περιφέρειες ο συνδυασμός έλαβε ίσο αριθμό ψήφων, διενεργείται κλήρωση.

3. Οι υποψήφιοι αντιπεριφερειάρχες των επιλαχόντων συνδυασμών θεωρούνται επιτυχόντες σύμβουλοι του συνδυασμού τους στην εκλογική περιφέρεια στην οποία ήταν υποψήφιοι, εφόσον ο συνδυασμός τους έλαβε έδρα. Ειδικά για τις περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου οι υποψήφιοι αντιπεριφερειάρχες των επιλαχόντων συνδυασμών καταλαμβάνουν θέση περιφερειακού συμβούλου στην εκλογική περιφέρεια που ήταν υποψήφιοι και ο συνδυασμός τους έλαβε τις περισσότερες έδρες. Σε περίπτωση ίσου αριθμού εδρών σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες τότε λαμβάνει την έδρα αυτής στην οποία ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες ψήφους.

4. Οι λοιποί υποψήφιοι του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών είναι αναπληρωματικοί των τακτικών συμβούλων της εκλογικής τους περιφέρειας, με τη σειρά των σταυρών προτίμησης.

5. Εάν οι υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού ισοψηφήσουν το αρμόδιο πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση.

Άρθρο 143

Περιπτώσεις ισοψηφίας συνδυασμών

1. Αν έχουν ανακηρυχθεί δύο μόνο συνδυασμοί και ισοψηφήσουν το πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση για ανάδειξη του επιτυχόντος συνδυασμού.

Στην περίπτωση αυτή οι έδρες των συμβούλων κατανέμονται κατά τα τρία πέμπτα (3/5) στον επιτυχόντα συνδυασμό και κατά τα δυο πέμπτα (2/5) στον επιλαχόντα.

2. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 138 και του άρθρου 142 του παρόντος.

Άρθρο 144

Εξαγωγή και δημοσίευση των αποτελεσμάτων της εκλογής

1. Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής στέλνουν με ασφαλή τρόπο τα εκλογικά στοιχεία στον πρόεδρο του πρωτοδικείου και στην περιφέρεια. Αφού συγκεντρωθούν τα στοιχεία όλων των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειας, ο πρόεδρος του πρωτοδικείου εξάγει το γενικό αποτέλεσμα, το οποίο δημοσιεύει αμέσως με τοιχοκόλληση στο πρωτοδικείο και γνωστοποιεί στο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

2. Ο πίνακας των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας, ο οποίος καταρτίζεται από τον πρόεδρο του πρωτοδικείου περιέχει:

- α) τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων,
- β) το συνολικό αριθμό ψηφισάντων,
- γ) τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων,
- δ) τον αριθμό των άκυρων ψηφοδελτίων,
- ε) τον αριθμό των λευκών ψηφοδελτίων και
- στ) την εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού, δηλαδή το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων τα οποία έλαβε κάθε συνδυασμός.

Στον πίνακα προτάσσονται οι συνδυασμοί, σύμφωνα με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης. Κάτω από τον πίνακα συντάσσεται πράξη, στην οποία αναγράφονται ολογράφως τα πιο πάνω στοιχεία για κάθε περίπτωση και υπογράφεται από τον πρόεδρο. Κατά την κατάρτιση του πίνακα μπορεί να παρίσταται ένας αντιπρόσωπος από κάθε συνδυασμό.

3. Οι εφορευτικές επιτροπές και ο πρόεδρος του πρωτοδικείου γνωστοποιούν αμέσως το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας στον περιφερειάρχη.

Άρθρο 145

Έκθεση πρακτικών

Ο πρόεδρος του Πρωτοδικείου εκθέτει τα πρακτικά της εκλογής και τον πίνακα των αποτελεσμάτων στο κατάστημα του πρωτοδικείου επί πέντε (5) ημέρες και συντάσσει για την έκθεση αυτή πρακτικό, που τοιχοκολλείται επίσης έξω από το δικαστικό κατάστημα.

Άρθρο 146

Επικύρωση εκλογής

1. α. Το πολυμελές πρωτοδικείο μετά τη λήξη του πενθημέρου του προηγούμενου άρθρου ανακηρύσσει, με απόφασή του, τον επιτυχόντα και τους επιλαχόντες συνδυασμούς, τον περιφερειάρχη, τους αντιπεριφερειάρχες και τους τακτικούς και αναπληρωματικούς περιφερειακούς συμβούλους κάθε συνδυασμού που εκλέγονται. Αν ο υποψήφιος περιφερειάρχης του επιτυχόντος συνδυασμού απεβίωσε ή παραιτήθηκε πριν από την εκλογή και δεν έγινε αντικατάστασή του σύμφωνα με το άρθρο 141 παρ. 4, περιφερειάρχης ανακηρύσσεται ο πλειοψηφής σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού.

β. Με την ανωτέρω απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου ανακηρύσσονται οι τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι της κάθε εκλογικής περιφέρειας κάθε συνδυασμού, σύμφωνα με τον αριθμό των σταυρών προτίμησης που έχουν λάβει. Σε περίπτωση ισοψηφίας διενεργείται κλήρωση.

γ. Στην ίδια απόφαση ανακηρύσσονται οι τακτικοί σύμβουλοι μόνο κάθε συνδυασμού σύμφωνα με τον αριθμό των σταυρών προτίμησης που έχουν λάβει.

2. Ο πρόεδρος του πρωτοδικείου αναρτά αντίγραφο των πράξεων στο κατάστημα του δικαστηρίου επί τρεις (3) συνεχείς ημέρες και αποστέλλει αντίγραφο τους στον περιφερειάρχη και στο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Άρθρο 147
Δικαίωμα ένστασης

Ένσταση μπορεί να ασκήσει:

- α) κάθε εκλογέας εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους της οικείας περιφέρειας, καθώς και
- β) όποιος υπήρξε υποψήφιος κατά τις εκλογές στην οικεία περιφέρεια.

Άρθρο 148
Άσκηση - Αρμόδιο δικαστήριο

1. Η ένσταση ασκείται με δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται, μαζί με τρία αντίγραφα, στο πρωτοδικείο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.
Η προθεσμία για την άσκηση της ένστασης ή η άσκησή της δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.
2. Το δικόγραφο της ένστασης απαιτείται να περιέχει τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 251 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν.2717/1999, ΦΕΚ 97,Α), όπως εκάστοτε ισχύει
3. Οι ενστάσεις εκδικάζονται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό από το Διοικητικό Εφετείο, στο οποίο υπάγεται η έδρα της οικείας περιφέρειας.
4. Η διαβίβαση της ένστασης στο αρμόδιο για την εκδίκασή της δικαστήριο γίνεται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 252 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Άρθρο 149
Περιεχόμενο της ένστασης

1. Η ένσταση στρέφεται κατά της απόφασης με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες συνδυασμοί και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, βάσει του σχετικού πίνακα των αποτελεσμάτων ο οποίος ενσωματώνεται σε αυτή.
2. Λόγους ένστασης μπορούν να θεμελιώσουν:
  - α) η έλλειψη νόμιμων προσόντων και η συνδρομή κωλυμάτων σε υποψηφίους που έχουν εκλεγεί, ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη,
  - β) η παράβαση νόμου κατά τη διεξαγωγή της εκλογής ή κατά την εξαγωγή του εκλογικού αποτελέσματος ή κατά την ανακήρυξη των υποψηφίων συνδυασμών ή κατά την ανακήρυξη των επιτυχόντων και επιλαχόντων συνδυασμών και των προσώπων που ανήκουν σε αυτούς,
  - γ) η ακυρότητα ή η εσφαλμένη αρίθμηση των ψηφοδελτίων.

Άρθρο 150
Προθεσμία για την άσκηση ένστασης

1. Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από τη λήξη του χρόνου έκθεσης της πράξης με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, καθώς και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, σύμφωνα με το άρθρο 146 του παρόντος.
2. Η προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου δεν παρεκτείνεται σε καμία περίπτωση.

Άρθρο 151
Διαδικασία εκδίκασης της ένστασης

1. Για τα θέματα της προδικασίας, της κύριας διαδικασίας, της παρέμβασης, της αντένστασης, της αποδεικτικής διαδικασίας, του παρεμπόδιου ελέγχου, της απόφασης του δικαστηρίου, καθώς και της γνωστοποίησής της εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 253 έως και 260 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως κάθε φορά ισχύει, ο οποίος και εφαρμόζεται για κάθε σχετικό θέμα, που δεν ρυθμίζεται, ειδικώς, από τις διατάξεις του παρόντος. Κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει τα ίδια θέματα διαφορετικά, καταργείται.

2. Ο κατά το άρθρο 258 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας παρεμπόδιος έλεγχος της εγγραφής, μετεγγραφής ή διαγραφής εκλογέα στους ή από τους εκλογικούς καταλόγους του οικείου δήμου, χωρεί κατά των πράξεων αυτών μόνο αν αυτές έγιναν κατά τη σύνταξη ή αναθεώρηση των εκλογικών καταλόγων κατά τη διάρκεια του έτους, που προηγείται της ημερομηνίας διενέργειας των περιφερειακών εκλογών.

3. Αίτηση αναθεώρησης, τριτανακοπή και αίτηση ερμηνείας ή διόρθωσης ασκούνται κατά τις διατάξεις του άρθρου 261 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Άρθρο 152
Αίτηση Αναιρέσεως

1. Κατά των αποφάσεων που εκδόθηκαν από τα διοικητικά εφετεία χωρεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την παρέλευση του πενθημέρου που ορίζεται στο άρθρο 260 παρ.1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

2. Όταν ασκείται αίτηση αναιρέσεως δεν χορηγείται αναστολή εκτέλεσης της ανααιρεσιβαλλόμενης απόφασης.

3. Η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών, το βραδύτερο, από την περιέλευση της αιτήσεως αναιρέσεως σε αυτό.

4. Αν η τελεσίδικη απόφαση, βάσει της οποίας μεταβλήθηκε με οποιοδήποτε τρόπο η αρχική εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών, ανααιρεθεί και κριθεί κατ' ουσίαν η διαφορά από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο, εκείνοι που ανακηρύσσονται ως επιτυχόντες μετά την απόφαση θεωρούνται ότι εγκαταστάθηκαν αναδρομικά, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 114. Η αναδρομική αυτή εγκατάσταση δεν θίγει το κύρος των πράξεων που εκδόθηκαν ή δημοσιεύτηκαν από τις αρχές των οποίων η εκλογή ακυρώθηκε από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο.

Άρθρο 153
Επανάληψη της εκλογής σε περίπτωση ακύρωσης

1. Αν ακυρωθεί η εκλογή για παράβαση νόμου ή για οποιαδήποτε πλημμέλεια, επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία ανάμεσα στους ίδιους υποψηφίους, που είχαν ανακηρυχθεί νόμιμα.

2. Ο δήμαρχος εκδίδει χωρίς καθυστέρηση πρόγραμμα, με το οποίο καλεί τους δημότες εκλογείς για την επανάληψη της εκλογής για τον υπολειπόμενο χρόνο της περιόδου. Το πρόγραμμα δημοσιεύεται με τοιχοκόλληση δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα που έχει οριστεί για την ψηφοφορία και αναρτάται στην ιστοσελίδα του δήμου και της περιφέρειας.

2. Ν. 2717/1999

Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ

Άρθρο 45 Απαραίτητα στοιχεία

1. Το δικόγραφο, εκτός από τα στοιχεία που απαιτούν ειδικότερες διατάξεις, πρέπει να προσδιορίζει σαφώς το είδος και το αντικείμενό του και να αναφέρει :

α) το δικαστήριο στο οποίο απευθύνεται,

β) τον τόπο και το χρόνο της σύνταξής του και

γ) αν υποβάλλεται μεν από φυσικό πρόσωπο, το όνομα, το επώνυμο, πατρώνυμο και την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας και του χώρου εργασίας του ίδιου, του νόμιμου αντιπροσώπου του και, αν υπάρχουν, του δικαστικού πληρεξουσίου και του αντικλήτου του, αν υποβάλλεται δε από νομικό πρόσωπο, ένωση προσώπων ή ομάδα περιουσίας, την επωνυμία και την Έδρα τους, καθώς και το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο και την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας και του χώρου εργασίας του εκπροσώπου τους και, αν υπάρχουν, του δικαστικού πληρεξουσίου και του αντικλήτου τους, ενώ, αν υποβάλλεται από το Δημόσιο, τον τίτλο της δημόσιας υπηρεσίας και το όργανο που το εκπροσωπεί.

2. Οι διευθύνσεις των κατά την προηγούμενη παράγραφο προσώπων πρέπει να γνωστοποιούνται στο δικαστήριο με το πρώτο δικόγραφο που απευθύνεται σε αυτό. Αν η γνωστοποίηση γίνεται, το πρώτο, με άλλο δικόγραφο, υπόμνημα ή έγγραφο, αυτό πρέπει να κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο και να επιδίδεται, από τα ίδια αυτά πρόσωπα, στους λοιπούς διαδίκους.

3. Κάθε μεταβολή στη διεύθυνση ή στην ιδιότητα των κατά τις προηγούμενες παραγράφους προσώπων, η οποία επήλθε κατά το χρονικό διάστημα από την άσκηση του ένδικου βοηθήματος έως και τη λήξη της τελικής εκκρεμοδικίας στο δεύτερο βαθμό, πρέπει να γνωστοποιείται κατά τη διαδικασία της διάταξης της δεύτερης περιόδου της παρ. 2, η οποία και εφαρμόζεται αναλόγως. Αλλιώς, οι επιδόσεις γίνονται εγκύρως στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί ή ωσάν να μην είχε επέλθει η μεταβολή, κατά περίπτωση.

4. Αν δεν δηλωθεί καμία διεύθυνση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2, η επίδοση γίνεται με παράδοση του επιδοτέου εγγράφου στο γραμματέα του οικείου δικαστηρίου.

5. Τα δικόγραφα και τα υπομνήματα υπογράφονται από τους δικαστικούς πληρεξουσίους των διαδίκων. Κατ' εξαίρεση, στις περιπτώσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 27, τα δικόγραφα και τα υπομνήματα μπορούν να υπογράφονται, κατά περίπτωση, από τους ίδιους τους διαδίκους ή τους νόμιμους αντιπροσώπους ή τους εκπροσώπους τους.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΠΡΩΤΟΣ ΤΙΤΛΟΣ
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΥΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΣΤΙΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 244

Στις, υπό τον ΠΡΩΤΟ ΤΙΤΛΟ, ρυθμίσεις του ΤΜΗΜΑΤΟΣ τούτου υπάγονται οι διαφορές που αναφύονται κατά την εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη των αιρετών οργάνων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε βαθμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΑΡΜΟΔΙΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Άρθρο 245

1. Καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση των κατά το προηγούμενο άρθρο διαφορών είναι, σε πρώτο και σε τελευταίο βαθμό, αν μεν πρόκειται για εκλογή σε νομαρχιακή αυτοδιοίκηση το εφετείο, αν, δε, πρόκειται για εκλογή σε δήμο ή κοινότητα, το τριμελές πρωτοδικείο.
2. Κατά τόπο αρμόδιο δικαστήριο είναι εκείνο στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του ο οικείος οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΕΝΣΤΑΣΗ

Άρθρο 246
Προσβαλλόμενες πράξεις

1. Για την σε πρώτο και σε τελευταίο βαθμό επίλυση των διαφορών του άρθρου 244 ασκείται ένσταση.
2. Η ένσταση στρέφεται κατά των δια της προσβαλλόμενης πράξης ανακηρυχθέντων υποψηφίων, καθώς και των επιτυχόντων και επιλαχόντων των οικείων συνδυασμών, για τους οποίους αμφισβητείται με αυτήν η ανακήρυξη ή η εκλογή τους, αντιστοίχως."

Άρθρο 247
Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση

Ένσταση μπορεί να ασκήσει :

- α) κάθε εκλογέας εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και
- β) όποιος διατέλεσε υποψήφιος κατά τις εκλογές στον οικείο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 248 Προθεσμία

1. Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών, κατά περίπτωση από :
  - α) τη λήξη του χρόνου έκθεσης, σύμφωνα με τα άρθρα 78 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (π.δ. 410/1995) και 38 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (π.δ. 30/1996), των πρακτικών της εκλογής και του πίνακα των αποτελεσμάτων, ή
  - β) την ανακήρυξη σε δημόσια συνεδρίαση, σύμφωνα με τα άρθρα 57 και 24 των πιο πάνω νομοθετημάτων αντιστοίχως, των συνδυασμών των υποψηφίων που έχουν δηλωθεί, ή
  - γ) τη λήξη του χρόνου έκθεσης, σύμφωνα με τα άρθρα 79 και 39 των ίδιων αντιστοίχως νομοθετημάτων, της πράξης με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, καθώς και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί.
2. Οι προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου δεν παρεκτείνονται σε καμία περίπτωση.
3. Στις περιπτώσεις α' και γ' της παρ. 1, η ένσταση δεν μπορεί πάντως να ασκηθεί αν έχουν περάσει δεκαπέντε (15) ή είκοσι (20) ημέρες, αντιστοίχως, από τη διενέργεια των εκλογών.
4. Κατ' εξαίρεση, αν πρόκειται για έλλειψη προσόντων ή κώλυμα εκλογιμότητας που υπήρχε, στο πρόσωπο του υποψηφίου, πριν από την έναρξη της εκλογικής διαδικασίας, η ένσταση μπορεί να ασκηθεί και μετά την πάροδο των, κατά τις προηγούμενες παραγράφους, προθεσμιών.

Άρθρο 249 Λόγοι

1. Λόγους ένστασης μπορούν να θεμελιώσουν :
  - α) οι παραβάσεις του νόμου κατά τη διεξαγωγή της εκλογής ή κατά την εξαγωγή του εκλογικού αποτελέσματος ή κατά την ανακήρυξη των υποψηφίων συνδυασμών ή κατά την ανακήρυξη των επιτυχόντων και επιλαχόντων συνδυασμών και των προσώπων που ανήκουν σε αυτούς, ή
  - β) η έλλειψη νόμιμων προσόντων ή η συνδρομή νόμιμων κωλυμάτων σε πρόσωπα που έχουν εκλεγεί ή που είναι υποψήφια προς τούτο, ή
  - γ) η ακυρότητα ή η εσφαλμένη αρίθμηση των ψηφοδελτίων.
2. Αν η ένσταση αναφέρεται σε επαναληπτική ψηφοφορία, οι προβαλλόμενοι λόγοι μπορούν να αφορούν και την αρχική ψηφοφορία, αλλά μόνο εφόσον δεν έχει ασκηθεί, ως προς αυτήν, ιδιαίτερη ένσταση.

Άρθρο 250 Άσκηση

1. Η ένσταση ασκείται με δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται, μαζί με τρία (3) αντίγραφα, στην αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.
2. Η προθεσμία για την άσκηση της ένστασης ή η άσκησή της δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.

Άρθρο 251
Περιεχόμενο του δικογράφου

Το δικόγραφο της ένστασης, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 45, πρέπει απαραίτητως να μνημονεύει, με ακρίβεια, τον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης στον οποίο αυτό αναφέρεται, τους εκλογικούς συνδυασμούς και τους επικεφαλής τους, καθώς και τα πρόσωπα των οποίων αμφισβητείται με αυτό η εκλογή ή η ανακήρυξη. Επίσης, το ίδιο δικόγραφο πρέπει να περιέχει σαφείς και συγκεκριμένους λόγους, καθώς και σαφώς καθορισμένο αίτημα.

Άρθρο 252
Διαβίβαση

Η αρχή που μνημονεύεται στην παρ. 1 του άρθρου 250 μετά την πάροδο της, κατά το άρθρο 248, προθεσμίας για την άσκηση των ενστάσεων, υποχρεούται, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, να διαβιβάζει τις ενστάσεις, χωριστά για κάθε οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης, μαζί με όλα τα σχετικά έγγραφα και λοιπά στοιχεία, στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΕΚΔΙΚΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΣΤΑΣΗΣ

Άρθρο 253
Προδικασία

1 Ο πρόεδρος του συμβουλίου ή ο δικαστής, που διευθύνει το δικαστήριο, με πράξη του, την οποία εκδίδει αμέσως, ορίζει δικάσιμο, η οποία δεν πρέπει να είναι συντομότερη των δέκα (10) ούτε μικρότερη των είκοσι (20) ημερών από την περιέλευση της ένστασης στο δικαστήριο, καθώς και τον εισηγητή - δικαστή της υπόθεσης. Αν το δικαστήριο διαιρείται σε περισσότερα από ένα τμήματα, τη δικάσιμο και τον εισηγητή - δικαστή ορίζει, με πράξη του, ο πρόεδρος του αρμόδιου τμήματος. Ο εισηγητής - δικαστής μπορεί να αντικατασταθεί, αν έχει κώλυμα, με νεώτερη πράξη εκείνου που τον όρισε.

2. Κεκρωμένο αντίγραφο του δικογράφου της ένστασης μαζί με την πράξη ορισμού δικασίμου και εισηγητή δικαστή, επιδίδεται, με τη φροντίδα του ενισταμένου, το αργότερο επτά (7) ημέρες πριν από την πρώτη δικάσιμο, προς εκείνους των οποίων αμφισβητείται με την ένσταση η ανακήρυξη ή η εκλογή και θα επιδράσει επί του κύρους τους, αντιστοίχως, η απόφαση του δικαστηρίου. Η ίδια ένσταση κοινοποιείται, εντός της ανωτέρω προθεσμίας, και προς τους επικεφαλής των οικείων εκλογικών συνδυασμών."

3. Για κάθε δικάσιμο καταρτίζεται, ιδιαίτερο κατά οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης, έκθεμα, στο οποίο μνημονεύονται : η προσβαλλόμενη πράξη, τα ονοματεπώνυμα των ενισταμένων, εκείνων τους οποίους αφορά η ένσταση, καθώς και των επικεφαλής των συνδυασμών τους. Κυρωμένο αντίγραφο του εκθέματος αναρτάται στο κατάστημα του δικαστηρίου πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Προς βεβαίωση τούτου, ο γραμματέας συντάσσει ειδική έκθεση. Η ανάρτηση του εκθέματος επέχει θέση κλήτευσης των διαδίκων και ανακοίνωσης προς τα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να παρέμβουν.

4. Ο γραμματέας φροντίζει να περιέλθουν έγκαιρα στο δικαστήριο τα στοιχεία της εκλογής και παρέχει, στα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου, τη δυνατότητα να λάβουν γνώση του περιεχομένου τους.

5. Ο εισηγητής - δικαστής επιμελείται για τη συγκέντρωση των στοιχείων που είναι απαραίτητα για την ουσιαστική διερεύνηση της υπόθεσης. Ο εισηγητής - δικαστής μπορεί, επίσης, να καλεί προς τούτο, εγγράφως, τους διαδίκους να παράσχουν πληροφορίες, καθώς και να υποδεικνύει σε αυτούς να προσαγάγουν τυχόν ελλείποντα έγγραφα ή άλλα στοιχεία χρήσιμα για τη συμπλήρωση της δικογραφίας. Μπορεί, ακόμη, να ζητά, από οποιαδήποτε

αρχή, πληροφορίες ή στοιχεία χρήσιμα για τη διάγνωση της υπόθεσης. Οι διατάξεις του άρθρου 42 έχουν ανάλογη εφαρμογή και στην περίπτωση αυτή.

6. Ο ενιστάμενος μπορεί, με ιδιαίτερο δικόγραφο, να προβάλλει πρόσθετους λόγους. Το δικόγραφο των πρόσθετων λόγων κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η ένσταση, με τη φροντίδα δε εκείνου που το ασκεί, επιδίδεται, σε κυρωμένο αντίγραφο, το αργότερο πέντε (5) ημέρες πριν από την πρώτη δικάσιμο, στους λοιπούς διαδίκους, κατά τη διαγραφόμενη στην παρ. 2 διαδικασία.

Άρθρο 254 Κύρια διαδικασία

1. Η εκδίκαση των ενστάσεων γίνεται πάντοτε στην κύρια έδρα του δικαστηρίου.
2. Κατά την προεκφώνηση, σε περίπτωση που δεν παρίσταται κάποιος από τους διαδίκους, το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως αν τηρήθηκε η διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου. Αν η διαδικασία αυτή τηρήθηκε νομίμως, η μη παράσταση του διαδίκου δεν παρακωλύει την πρόοδο της δίκης. Σε αντίθετη περίπτωση, αναβάλλεται η συζήτηση και ορίζεται νέα δικάσιμο, σε χρόνο που δεν πρέπει να απέχει περισσότερο των δέκα (10) ημερών από τη συζήτηση που αναβλήθηκε, ώστε να τηρηθούν όσα ορίζονται από τις παραπάνω διατάξεις.
3. Για την ανάπτυξη των ισχυρισμών τους, οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν υπομνήματα στη γραμματεία του δικαστηρίου, το αργότερο μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες μετά τη συζήτηση. Μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας, ο αντιδίκος εκείνου που κατέθεσε το υπόμνημα μπορεί, με δικό του υπόμνημα, να αντικρούσει τους ισχυρισμούς που αναπτύχθηκαν με το υπόμνημα του αντιδίκου του. Η γραμματεία βεβαιώνει, σε κάθε περίπτωση, στο σώμα του υπομνήματος, την ημερομηνία της κατάθεσής του.

Άρθρο 255 Παρέμβαση

1. Στη δίκη ενώπιον του πρωτοδικείου ή του εφετείου μπορεί να παρέμβει προσθέτως, υπέρ οποιουδήποτε από τους κυρίους διαδίκους, όποιος έχει έννομο, προς τούτο, συμφέρον. Η παρέμβαση ασκείται με δικόγραφο, που κατατίθεται στη Γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η ένσταση και επιδίδεται, με φροντίδα του παρεμβαίνοντος, στους λοιπούς διαδίκους, το αργότερο τρεις (3) ημέρες πριν από την πρώτη δικάσιμο. Με το δικόγραφο της παρέμβασης είναι δυνατόν να προβληθούν και πραγματικοί ισχυρισμοί.
2. Ο παρεμβαίνων, σε κάθε περίπτωση, μπορεί να επιχειρεί όλες τις διαδικαστικές πράξεις που προβλέπει ο νόμος, εφόσον δεν αντιτίθενται στο συμφέρον και τις πράξεις του διαδίκου υπέρ του οποίου παρεμβαίνει, έχει δε δικαίωμα να ασκήσει όλα τα ένδικα μέσα.

Άρθρο 256 Αντένσταση

1. Αν ασκηθεί ένσταση, τα πρόσωπα των οποίων με την ένσταση αμφισβητείται η εκλογή ή η ανακήρυξη, καθώς και εκείνοι στην εκλογή ή ανακήρυξη των οποίων μπορεί να επιδράσει η απόφαση που θα εκδοθεί μπορούν, και μετά την πάροδο της προθεσμίας της ένστασης, να ασκήσουν αντένσταση, ακόμη και αν, κατά οποιονδήποτε τρόπο, έχουν αποδεχθεί την προσβαλλόμενη πράξη ή έχουν παραιτηθεί από την άσκηση κατ' αυτής ένστασης."
2. Με την αντένσταση μπορούν να προβληθούν λόγοι αντίστοιχοι προς αυτούς που προβάλλονται με την ένσταση, οι οποίοι όμως είναι δυνατόν να στηρίζονται και σε διαφορετικά, από ότι εκείνοι, πραγματικά γεγονότα.

3. Η αντένσταση ασκείται με δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται σε τρία (3) αντίγραφα στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η ένσταση και επιδίδεται, με τη φροντίδα αυτού που το άσκησε, στους λοιπούς διαδίκους, το αργότερο τρεις (3) ημέρες πριν από την πρώτη δικάσιμο.

4. Η συνεκδίκηση της ένστασης και της αντένστασης είναι υποχρεωτική.

5. Οι διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 253 και της παρ. 3 του άρθρου 254 έχουν ανάλογη εφαρμογή και στην περίπτωση της αντένστασης.

6. Αν η ένσταση απορριφθεί ως απαράδεκτη ή αν εκείνος που την άσκησε παραιτηθεί από αυτήν, απορρίπτεται και η αντένσταση. Στις περιπτώσεις αυτές, αν η αντένσταση έχει ασκηθεί μέσα στην προβλεπόμενη από το άρθρο 248 προθεσμία για την άσκηση ένστασης, ισχύει ως αυτοτελής ένσταση. Το παραδεκτό της αντένστασης δεν επηρεάζεται αν η ένσταση απορριφθεί για ουσιαστικούς λόγους.

Άρθρο 257 Αποδεικτική διαδικασία

1. Εκτός από τα πρακτικά και τα άλλα στοιχεία της εκλογής, οι διάδικοι μπορούν να στηρίξουν τους ισχυρισμούς τους και σε άλλα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία, στην περίπτωση αυτή, πρέπει να προσαγάγουν στη γραμματεία του δικαστηρίου, το αργότερο ως την προτεραία της πρώτης δικάσιμου.

2. Το δικαστήριο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί, με προδικαστική απόφαση, να διατάξει τη συμπλήρωση των αποδείξεων. Στην περίπτωση αυτή, αν το δικαστήριο κρίνει ότι η διεξαγωγή της συμπληρωματικής απόδειξης δεν είναι δυνατόν να διενεργηθεί στο ακροατήριο κατά την ίδια δικάσιμο, ορίζει, με την απόφασή του, νέα μετ' απόδειξη δικάσιμο, η οποία δεν επιτρέπεται να απέχει, από τη δημοσίευση της προδικαστικής απόφασης, πέρα των δεκαπέντε (15) ημερών. Ως την προτεραία της νέας αυτής δικάσιμου, οι διάδικοι που έχουν το βάρος της απόδειξης οφείλουν, με την ποινή του απαραδέκτου, να προσαγάγουν όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που επικαλούνται.

3. Αν πρόκειται για εξέταση μαρτύρων, αυτή, αν δεν είναι δυνατόν να διενεργηθεί στο ακροατήριο κατά την ίδια δικάσιμο, διενεργείται, εκτός του ακροατηρίου, ενώπιον του εισηγητή - δικαστή. Προς τούτο καλούνται οι μάρτυρες, με πράξη του εισηγητή - δικαστή, η οποία επιδίδεται αμέσως, να εξεταστούν σε χρόνο που δεν πρέπει να απέχει περισσότερο των πέντε (5) ημερών από την επίδοση της πράξης αυτής. Κατά την ίδια ημέρα, καλούνται, με πράξη του εισηγητή - δικαστή, να παρασταθούν, αν το επιθυμούν, και οι διάδικοι. Η, κατά την παρ. 7 του άρθρου 184, έκθεση κατατίθεται στο δικαστήριο ως την προτεραία της, μετ' απόδειξη, δικάσιμου. Οι διατάξεις του άρθρου 185 δεν έχουν εφαρμογή κατά την παρούσα διαδικασία.

Άρθρο 258 Παρεμπιπτόντων έλεγχος

Κατά την εκδίκαση της ένστασης, το δικαστήριο μπορεί να κρίνει παρεμπιπτόντως ζητήματα που αφορούν τη νομιμότητα των προηγούμενων πράξεων, οι οποίες αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 246, καθώς και των προπαρασκευαστικών της εκλογής πράξεων (εγγραφή, μετεγγραφή ή διαγραφή εκλογέα στους, ή από τους, εκλογικούς καταλόγους, διόρθωση στοιχείων του που περιλαμβάνονται σε αυτούς κ.λ.π.), εφόσον, σε κάθε περίπτωση, η νομιμότητα αυτή δεν έχει κριθεί με δύναμη δεδικασμένου.

Άρθρο 259
Εξουσία του δικαστηρίου - Απόφαση

1. Αν το δικαστήριο διαπιστώσει παράβαση του νόμου ή ουσιαστικές πλημμέλειες : α) κατά τη διεξαγωγή της εκλογής, ή β) κατά την ανακήρυξη των συνδυασμών των υποψηφίων που έχουν δηλωθεί, ή γ) κατά την ανακήρυξη των επιτυχόντων και επιλαχόντων συνδυασμών, καθώς και των υποψηφίων κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, ακυρώνει ή τροποποιεί, κατά περίπτωση, την πράξη με την οποία εξάγεται το αποτέλεσμα της συγκεκριμένης εκλογής ή την πράξη με την οποία γίνεται η σχετική ανακήρυξη. Στην ακύρωση της πράξης προβαίνει το δικαστήριο μόνο αν η νομική ή ουσιαστική πλημμέλεια αυτή είναι δυνατόν να ασκήσει επιρροή στο συνολικό εκλογικό αποτέλεσμα. Η ακύρωση μπορεί να αφορά ολόκληρη την εκλογή ή μόνο την αρχική ή μόνο την επαναληπτική εκλογή, στα εκλογικά τμήματα τα οποία αφορά το αντικείμενο της ένστασης.
2. Αν, ειδικότερα, το δικαστήριο, κατά την εκδίκαση της ένστασης που στρέφεται κατά της πράξης με την οποία εξάγεται το αποτέλεσμα της εκλογής, διαπιστώσει ότι οι αναφερόμενοι σε αυτήν δεν είχαν τα νόμιμα προσόντα ή ότι συνέτρεχε σε αυτούς νόμιμο κώλυμα για την εκλογή τους, ακυρώνει, ως προς τούτους, τη σχετική πράξη και ορίζει, ως εκλεγόμενους, τους επόμενους κατά τη σειρά των ψήφων προτίμησης υποψηφίους. Ενώ, αν διαπιστώσει εσφαλμένη αρίθμηση των ψήφων, καθορίζει, βάσει των έγκυρων ψήφων και της ορθής αρίθμησης τους, εκείνους που εκλέγονται.
3. Μετά την έκδοση όλων των οριστικών αποφάσεων που αφορούν τον κάθε οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης και εν όψει του εκλογικού αποτελέσματος του συγκεκριμένου οργανισμού, όπως διαμορφώνεται με τις αποφάσεις αυτές, το δικαστήριο ανακηρύσσει τον επιτυχόντα και τους επιλαχόντες συνδυασμούς, καθώς και τους υποψηφίους που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, σύμφωνα με τους σταυρούς προτίμησης.
4. Στην περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 248, αν κριθεί βάσιμη η ένσταση, το δικαστήριο διαπιστώνει την έλλειψη προσόντων ή το κώλυμα εκλογιμότητας στο συγκεκριμένο πρόσωπο, το οποίο και εκπίπτει αυτοδικαίως από το σχετικό αξίωμα.
5. Οι οριστικές αποφάσεις του δικαστηρίου πρέπει να δημοσιεύονται το αργότερο μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την τελευταία συζήτηση.
6. Οι οριστικές αποφάσεις, με τις οποίες γίνεται ολικώς ή μερικώς δεκτή η ένσταση, ισχύουν έναντι όλων.

Άρθρο 260
Γνωστοποίηση των αποφάσεων

1. Ο γραμματέας αναρτά όλες τις αποφάσεις του δικαστηρίου, έξω από την αίθουσα των συνεδριάσεων, για πέντε (5) συνεχείς ημέρες. Η παραπάνω ανάρτηση επέχει θέση επίδοσης των αποφάσεων στους διαδίκους, δημιουργεί δε τεκμήριο γνώσης του περιεχομένου τους για κάθε τρίτο.
2. Η τήρηση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου βεβαιώνεται με σχετική έκθεση του γραμματέα.
3. Ο γραμματέας, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, διαβιβάζει αντίγραφο των οριστικών αποφάσεων στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

Άρθρο 261

1. Οι αποφάσεις που εκδίδονται κατά την παρούσα διαδικασία υπόκεινται, ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 81-111 αναλόγως εφαρμοζόμενα, στα ένδικα μέσα της ανακοπής ερημοδικίας, της αίτησης αναθεώρησης, της τριτανακοπής και της αίτησης διόρθωσης ή ερμηνείας.
2. Η προθεσμία για την άσκηση των ένδικων μέσων είναι πέντε (5) ημερών. Η προθεσμία αυτή αρχίζει, στην περίπτωση της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης, της τριτανακοπής και της αίτησης διόρθωσης ή ερμηνείας, από τη λήξη του, κατά την παρ. 1 του άρθρου 260, χρόνου ανάρτησης της προσβαλλόμενης απόφασης, ενώ στην περίπτωση της αίτησης αναθεώρησης, από τη συντέλεση των γεγονότων του άρθρου 104.
3. Με εξαίρεση την αίτηση αναθεώρησης, τα κατά την παρ. 1 ένδικα μέσα δεν μπορούν, σε καμία περίπτωση, να ασκηθούν όταν έχουν περάσει έξι (6) μήνες από τη διενέργεια των εκλογών.
4. Τριτανακοπή μπορεί να ασκηθεί μόνο από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 255.
5. Κατά τη διάρκεια της κατά την παρ. 2, προθεσμίας για την άσκηση της ανακοπής ερημοδικίας, της τριτανακοπής και της αίτησης διόρθωσης ή ερμηνείας, αναστέλλεται η εκτέλεση των, κατά την παρ. 1, αποφάσεων. Η εκτέλεση των αποφάσεων τούτων αναστέλλεται, επίσης, με την άσκηση των ίδιων ένδικων μέσων, η αναστολή διαρκεί δε ως τη δημοσίευση των αποφάσεων για τα ένδικα αυτά μέσα.
6. Ως προς τα λοιπά, κατά την εκδίκαση των ένδικων μέσων της παρ. 1, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 253-255 και 257-260, που αναφέρονται στην εκδίκαση της ένστασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΟΜΟΔΙΚΙΑ - ΣΥΝΑΦΕΙΑ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΣΩΡΕΥΣΗ - ΣΥΝΕΚΔΙΚΑΣΗ

Άρθρο 262

Ως προς την ομοδικία, τη συνάφεια, την αντικειμενική σώρευση και τη συνεκδίκαση εφαρμόζονται αναλόγως οι αντίστοιχες διατάξεις των άρθρων 115 έως και 125.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΔΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ

Άρθρο 263

Οι διάδικοι μπορούν να διενεργούν διαδικαστικές πράξεις, και να παρίστανται κατά τη συζήτηση, χωρίς δικαστικό πληρεξούσιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'
ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Άρθρο 264

1. Η δίκη καταργείται :

- α) αν, για οποιονδήποτε λόγο, εκλείψει το αντικείμενό της, ή
- β) αν, πριν από το πέρας της τελευταίας συζήτησης, αποβιώσει κάποιος από τους διαδίκους ή επέλθει στο πρόσωπό του μεταβολή που να επηρεάζει την ικανότητά του προς διενέργεια διαδικαστικών πράξεων.

Η κατάργηση διαπιστώνεται με απόφαση του δικαστηρίου.

2. Παραίτηση από την ένσταση ή από άλλο ένδικο βοήθημα δεν επιτρέπεται.

3. Ως προς την παραίτηση από τα, κατά την παρ. 1 του άρθρου 261, ένδικα μέσα έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 143.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'
ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 265

Κατά την παρούσα διαδικασία δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 200-215.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'
ΑΝΑΛΟΓΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Άρθρο 266

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι γενικές διατάξεις του ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ.

3. ΠΔ 30/1996 (Α΄ 21)

Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο νόμου με τίτλο «Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης» των ισχυουσών διατάξεων για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ.9 του Ν.2307/1995 «Προσαρμογή νομοθεσίας αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών στις διατάξεις για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 113/1995).
2. Τις διατάξεις του άρθρου 23 παρ.1 του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ Α΄ 137/1985), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Π.Δ.373/1995 «Συγχώνευση των Υπουργείων Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εσωτερικών στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και καθορισμός των αρμοδιοτήτων του» (ΦΕΚΑ΄ 201/1995).
3. Τις διατάξεις του άρθρου 29 Α΄ του Ν. 1558/1985 που έχει προστεθεί με το άρθρο 27 του Ν.2081/1992.
4. Ότι από τις διατάξεις του Διατάγματος αυτού δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

**Αποφασίζουμε
Άρθρο μόνο**

Κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο νόμου με τίτλο «Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης» οι ισχύουσες διατάξεις για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με:

Α΄ τους Νόμους:

- 1) Ν. 2218/1994 (άρθρα 1 έως 40, άρθρα 46, 57 παρ.4,6 άρθρο 58 παρ.1, 2, 4, 5, 6, 7, 8 και άρθρο 64) «Ίδρυση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α΄90/1994).
- 2) Ν. 2240/1994 (άρθρα 1 παρ.1, 2, 3, 4, 5, 7, άρθρα 2, 3, 5 και 6 παρ.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25) «Συμπλήρωση διατάξεων για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α΄153/1994).
- 3) Ν. 2273/1994 (άρθρο 14 παρ. 1,2,4^α, β΄,7 και 8) «Εθνικό θέατρο, Κρατικό θέατρο Βορείου Ελλάδος και άλλες διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α΄233/1994).
- 4) Ν.2284/1995 (άρθρο 1) «Κύρωση της από 17^{ης} Οκτωβρίου 1994 πράξης νομοθετικού περιεχομένου» (Φ.Ε.Κ. Α΄ 14/1995).
- 5) Ν. 2297/1995 (άρθρο 13 παρ. 1,2 και 4) «Οργάνωση και λειτουργία των Γραφείων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και άλλες διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α΄ 50/1995).
- 6) Ν.2307/1995 (άρθρο 12 παρ.1γ΄, άρθρο 13 παρ.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10^α, β΄, γ΄, δ΄,11,12,13,14,15^α,15β΄,16,17,18^α,18β΄,18γ΄,19, 20, 21, 22, 23^α, β΄, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 35^ε, 36, 38^α, 38β΄, 39, άρθρο 14 παρ. 1,3,5,9,15 και άρθρο 22) «Προσαρμογή νομοθεσίας αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών στις διατάξεις για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση» (Φ.Ε.Κ.Α΄ 113/1995).

Β' Τα Προεδρικά Διατάγματα:

- 1) Π.Δ. 217/30.8.1994 «Αναγνώριση σε δήμο των Κοινοτήτων Αγίου Στεφάνου, Αρτέμιδος, Γλυκών Νερών, Καλυβιών Θορικού, Λυκόβρυσης, Ραφήνας και Ν. Περάμου του νομού Αττικής (ΦΕΚ Α' 133/1994).
- 2) Π.Δ. 428/29.12.1994 «Καθορισμός οριστικής έδρας Νομαρχιών» (Φ.Ε.Κ. Α' 242/1994).
- 3) Π.Δ. 60/27.2.1995 «Καθορισμός οριστικής έδρας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης» (Φ.Ε.Κ. Α'47/1995).
- 4) Π.Δ. 61/27.2.1995 «Καθορισμός οριστικής έδρας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης» (Φ.Ε.Κ. Α'47/1995).
- 5) Π.Δ. 62/27.2.1995 «Καθορισμός οριστικής έδρας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης» (Φ.Ε.Κ. Α'47/1995).

Άρθρο 21

(Άρθρα 6 παρ.1, 2, 3, 4 και 5 ν.2218/94, 6 παρ.2 και 3 ν.2240/94, 13παρ.3ν.2307/95)

Κωλύματα και ασυμβίβαστα

1. Δικαστικοί λειτουργοί, αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας και θρησκευτικοί λειτουργοί των γνωστών θρησκειών δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι Πρόεδροι Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, Νομάρχες, Νομαρχιακοί Σύμβουλοι, Δήμαρχοι, Πρόεδροι Κοινοτήτων, Δημοτικοί ή Κοινοτικοί Σύμβουλοι και πάρεδροι.

Δημόσιοι υπάλληλοι, με εξαίρεση τους εκπαιδευτικούς, υπάλληλοι νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται στο άρθρο 1 του Ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α), καθώς και υπάλληλοι Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι Νομάρχες ή Νομαρχιακοί Σύμβουλοι στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, στην περιφέρεια της οποίας υπηρέτησαν ως προϊστάμενοι οργανικής μονάδας σε επίπεδο Διεύθυνσης και Γενικής Διεύθυνσης κατά τη διάρκεια του έτους διενέργειας των εκλογών για την ανάδειξη των αρχών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Υποψηφιότητα και στους δύο βαθμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν επιτρέπεται. Σύμπτωση στο ίδιο πρόσωπο της ιδιότητας αιρετού οργάνου στον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης και στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση αποκλείεται.

2. Όσοι συνδέονται με τη Ν.Α. με οποιαδήποτε σύμβαση που έχει οικονομικό περιεχόμενο δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι Νομάρχες ή μέλη Ν.Σ. Το κώλυμα αυτό υπάρχει και για τα μέλη της διοίκησης ή συμβούλους εμπορικών εταιρειών ή επιχειρήσεων που συνδέονται με τη Ν.Α. με οποιαδήποτε σύμβαση. Το κώλυμα εκλογιμότητας και το ασυμβίβαστο της παραγράφου αυτής δεν ισχύει για τους αντιπροσώπους της Ν.Α. σε επιχειρήσεις, στις οποίες αυτή μετέχει με οποιονδήποτε τρόπο.

3. Το αξίωμα του Νομάρχη δεν είναι ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του δικηγόρου. Οποιαδήποτε επαγγελματική δραστηριότητα του Νομάρχη αναστέλλεται κατά τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων του.

4. Το κώλυμα που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 παύει να υπάρχει, αν τα πρόσωπα στα οποία συντρέχει, παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της ανακηρύξεως των υποψηφίων ή πριν από την 1^η Ιανουαρίου του έτους διενέργειας των εκλογών, αν πρόκειται για υπαλλήλους, προϊστάμενους οργανικών μονάδων. Η παραίτηση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή στον πρόεδρο πρωτοδικών, ο οποίος την αποστέλλει αμέσως στην αρχή ή το όργανο που είναι αρμόδιο να την αποδεχθεί. Η παραίτηση θεωρείται ότι έχει γίνει δεκτή από τη στιγμή της επίδοσης της.

Ειδικές διατάξεις νόμων, που απαγορεύουν την υποβολή ή την αποδοχή της παραίτησεως των προσώπων που προβλέπει η παράγραφος 1 ή που περιορίζουν το δικαίωμα τους να

παραιτηθούν ή την αρμοδιότητα της αρχής να αποδεχθεί την παραίτηση τους, δεν θίγονται από τις διατάξεις αυτής της παραγράφου.
Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής δεν εφαρμόζεται για τους θρησκευτικούς λειτουργούς.

5. Νομάρχης ή μέλος, Ν.Σ., που αποδέχεται οποιοδήποτε από τα καθήκοντα ή έργα που αναφέρονται σε αυτό το άρθρο ή καθίσταται δημότης σε Δήμο ή Κοινότητα άλλης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμα του. Η διαπίστωση της ύπαρξης του ασυμβίβαστου και η έκπτωση γίνεται με πράξη του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

4. ΥΑ 46524/ 13.8.2010

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

Αθήνα, 13 Αυγούστου 2010

Αριθ. Πρωτ.: 46524

**ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΤΑ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΤΑ**

Ταχ.Δ/νση : Σταδίου 27
Τ.Κ. : 10183 Αθήνα
Πληροφορίες : Κίμων Σιδηρόπουλος
e-mail : k.sidiropoulos@ypes.gr
Τηλέφωνο : 213-1364321
FAX : 213-1364383

ΘΕΜΑ: Ορισμός αριθμού περιφερειακών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας του άρθρου 135 του Ν. 3852/ 2010 με βάση τον πληθυσμό της, όπως προκύπτει από τη τελευταία απογραφή

ΑΠΟΦΑΣΗ

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τα άρθρα 3, 113, 135 και 136 του Ν. 3852/ 2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης- Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87).
2. Το άρθρο 18 παράγραφος 10 περίπτωση α' του Ν. 3870/2010 «Εκλογικές δαπάνες συνδυασμών και υποψηφίων και έλεγχος αυτών, κατά τις περιφερειακές και δημοτικές εκλογές» (Α' 138).
3. Την υπ' αριθμ. 6821/Γ5-908/ 4.6.2002 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών «Κύρωση των αποτελεσμάτων του πραγματικού πληθυσμού της απογραφής της 18ης Μαρτίου 2001» (Β' 715).

4. Την υπ' αριθμ. 35297/2010/ 24.6.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών «Κύρωση αποτελεσμάτων πραγματικού πληθυσμού σε Δήμους με πληθυσμό άνω των 100.000 κατοίκων ανά δημοτικό διαμέρισμα» (Β' 920).
5. Την υπ' αριθμ. 45546/10.8.2010 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης «Ένταξη σε εκλογικές περιφέρειες του αντίστοιχου δήμου των υφιστάμενων τοπικών διαμερισμάτων Ελικίστρας, Μοίρας και Σουλίου του Δήμου Πατρέων, Βασιλείων, Βουτών, Δαφνέ, Σκαλανίου, Σταυρακίων του Δήμου Ηρακλείου Κρήτης, και Τερψιθέας του Δήμου Λαρισαίων, καθώς και των οικισμών των ανωτέρω δήμων που έχουν απογραφεί αυτοτελώς κατά την απογραφή της 18^{ης} Μαρτίου 2001, οι οποίοι δεν ανήκουν χωρικά σε δημοτικά διαμερίσματα αυτών» (Β' 1289).
6. Την υπ' αριθμ. 45892/11.8.2010 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης «Πρωτοβάθμιοι και Δευτεροβάθμιοι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Χώρας με το Ν. 3852/ 2010 και αναλογική κατανομή πληθυσμού στις δημοτικές κοινότητες του άρθρου 2, παρ. 4 του Ν. 3852/ 2010, ο οποίος δεν είναι δυνατόν να κατανεμηθεί, λόγω ελλειπών στοιχείων τόπου εγκατάστασης» (Β' 1292).
7. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ΠΔ 63/ 2 005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).
8. Το γεγονός ότι από την παρούσα δεν προκύπτει δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού για το τρέχον και τα επόμενα οικονομικά έτη

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Άρθρο 1

Ο αριθμός των περιφερειακών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 136 του Ν. 3852/ 2010, ορίζεται ο αναγραφόμενος στον παρακάτω Πίνακα:

1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
ΔΡΑΜΑΣ	103.975	9
ΕΒΡΟΥ	149.354	12
ΚΑΒΑΛΑΣ	145.054	11
ΘΑΣΟΥ	13.765	1
ΞΑΝΘΗΣ	101.856	9
ΡΟΔΟΠΗΣ	110.828	9
ΣΥΝΟΛΟ	624.832	51
2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1.057.825	40
ΗΜΑΘΙΑΣ	143.618	5
ΚΙΛΚΙΣ	89.056	3
ΠΕΛΛΑΣ	145.797	6
ΠΙΕΡΙΑΣ	129.846	5
ΣΕΡΡΩΝ	200.916	8
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	104.894	4
ΣΥΝΟΛΟ	1.871.952	71
3. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	37.947	7
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	53.483	9
ΚΟΖΑΝΗΣ	155.324	26
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	54.768	9
ΣΥΝΟΛΟ	301.522	51
4. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	170.239	24
ΑΡΤΑΣ	78.134	11
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	46.091	7
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	59.356	9
ΣΥΝΟΛΟ	353.820	51
5. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		
	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
ΛΑΡΙΣΑΣ	279.305	19
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	193.439	13
ΣΠΟΡΑΔΩΝ	13.556	1
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	138.047	9
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	129.541	9
ΣΥΝΟΛΟ	753.888	51
6. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		
	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	111.975	22
ΛΕΥΚΑΔΑΣ	22.506	4
ΙΘΑΚΗΣ	3.084	1
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	36.404	7
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	39.015	7
ΣΥΝΟΛΟ	212.984	41
7. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		
	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	224.429	16
ΑΧΑΙΑΣ	322.789	22
ΗΛΕΙΑΣ	193.288	13
ΣΥΝΟΛΟ	740.506	51
8. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		
	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	178.771	15
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	32.053	3
ΦΩΚΙΔΑΣ	48.284	4

ΒΟΙΩΤΙΑΣ	131.085	11
ΕΥΒΟΙΑΣ	215.136	18
ΣΥΝΟΛΟ	605.329	51
9. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	1.112.133	30
ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	559.467	15
ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	473.179	13
ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	519.997	14
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	466.065	12
ΝΗΣΩΝ	75.439	2
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	403.918	11
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	151.612	4
ΣΥΝΟΛΟ	3.761.810	101
10. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	154.624	12
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	105.770	9
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	102.035	8
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	176.876	14
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	99.637	8
ΣΥΝΟΛΟ	638.942	51
11. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΕΣΒΟΥ	90.643	18
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΗΜΝΟΥ	18.475	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΙΟΥ	53.408	10
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΚΑΡΙΑΣ	9.781	2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΑΜΟΥ	33.814	7
ΣΥΝΟΛΟ	206.121	41
12. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ		

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΝΔΡΟΥ	10.009	2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΗΡΑΣ	16.686	3
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΑΣ - ΚΥΘΝΟΥ	4.025	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΗΛΟΥ	9.396	2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΥΚΟΝΟΥ	9.320	2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΑΞΟΥ	20.933	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΡΟΥ	13.890	2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΥΡΟΥ	19.782	3
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΗΝΟΥ	8.574	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΥΜΝΟΥ	29.786	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΠΑΘΟΥ	7.501	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΩ	31.895	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΟΔΟΥ	120.889	20
ΣΥΝΟΛΟ	302.686	51
13. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΝΙΩΝ	150.387	13
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	81.936	7
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	292.489	25
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	76.319	6
ΣΥΝΟΛΟ	601.131	51

Άρθρο 2

Η απόφαση αυτή να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η ισχύς της αρχίζει από τη δημοσίευσή της.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

4. ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΕ: Ανώνυμη Εταιρεία
ΑΕΔ: Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο
ΕΕ: Ετερόρρυθμη Εταιρεία
ΕΝΑ: Ενιαία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
ΕΠΕ: Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης
ΚΔΚ: Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων
ΚΔΔ: Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας
ΚΝΑ: Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
Ν: Νόμος
ΝΑ: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
ΝΔ: Νομαρχιακό Διαμέρισμα
ΟΕ: Ομόρρυθμη Εταιρεία
Παρ.: Παράγραφος
Περ.: Περίπτωση
ΠΔ: Προεδρικό διάταγμα
Σ: Σύνταγμα
ΣΤΕ: Συμβούλιο της Επικρατείας